

การศึกษาและพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ปริญญาานิพนธ์
ของ
สุนทรีพร ธรรมบำรุง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2553

การศึกษาและพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ปริญญาานิพนธ์
ของ
สุนทรพิพร ธรรมบำรุง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาและพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทคัดย่อ
ของ
สุนทรีพร ธรรมบำรุง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2553

สุนทรียพร ธรรมบำรุง.(2553).การศึกษาและพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรสุภกุล, อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนสววิทยา จังหวัดชุมพร จำนวน 402 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสววิทยา จังหวัดชุมพร ที่มีคะแนนนิสัยและเจตคติทางการเรียน ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1.นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครูต่างกัน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A STUDY AND DEVELOPMENT OF STUDY HABITS AND STUDY ATTITUDES OF
MATHAYOM SUKSA I STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

SUNTAREEPORN TUMBUMRUNG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2010

Suntareeporn tumbumrung.(2010). *A Study and development study habits and study attitudes of Mathayom suksa I students*. Master Thesis, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Khompet Chatsupakul, Dr. Skol Voracharoensri.

The purposes of this research were to study and to develop of study habits and study attitudes of mathayom suksa I students. The subjects of the study habits and study attitudes were 402 Mathayom suksa I students of the sawiwittaya school chumporn province. The subjects for study habits and study attitudes development consisted of 8 students whose study habits and study attitudes scores were lower than twenty-fifth percentile. The research instruments were the study habits and study attitudes questionnaires and a program of group counseling for study habits and attitudes development.

The results of the study were as follows:

- 1.The total means score of the study habits and study attitudes of mathayom suksa I students revealed average.

- 2.The students with differences in achievement, achievement motivation, Relationships between students and their parents and Relationship between students had significant differences in study habits and study attitudes at .01 level.

- 3.After participating in group counseling program, the study habits and study attitudes significantly increased at .01 level.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาและพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ของ

สุนทรীพร ธรรมบำรุง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรสุกุล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี)

(อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรสุกุล)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล ประธานกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี กรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆเพื่อให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และอาจารย์โสภณ ทองพัทธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ ช่วยเหลือ ในการตรวจสอบเครื่องมือและโปรแกรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทา วงษ์อินทร์ และอาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ครั้งนี้ รวมทั้งให้ คำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการและคณะอาจารย์ฝ่ายงานแนะแนว โรงเรียนสวี่วิทยา และผู้อำนวยการและอาจารย์ฝ่ายแนะแนวโรงเรียนदानสวี่วิทยา ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลการวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนๆนิสิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว รุ่นปี 2550 ทุกคนสำหรับกำลังใจ ความห่วงใย และการช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยจนปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงเป็นผลให้เกิดความเจริญทางสติปัญญาและสังคม

สุดท้าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบูรพคณาจารย์ทุกท่าน และบิดา มารดา ที่ให้การสนับสนุน ทางการศึกษา และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยขออุทิศสิ่งดีงามแก่พระคุณทุกท่าน และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

สุนทรีพร ธรรมบำรุง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน.....	13
การพัฒนานิสัยทางการเรียน.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน.....	19
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติทางการเรียน.....	20
ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับเจตคติทางการเรียน.....	20
องค์ประกอบของเจตคติ.....	21
การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเจตคติทางการเรียน.....	22
การวัดนิสัยและเจตคติทางการเรียนการเรียน.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติทางการเรียน.....	24
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	25
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	26
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	27
ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	28
ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	29
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง.....	30
ความหมายและแนวคิดของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง.....	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	33
ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	33
ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู.....	34
การจัดบรรยากาศในห้องเรียน.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	35
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	36
แนวคิดและความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	36
จุดมุ่งหมายของกาของการให้คำปรึกษา.....	37
หลักการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	38
การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม.....	38
ขนาดของกลุ่ม.....	39
ระยะเวลาและจำนวนครั้ง.....	39
พลังในการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	40
ทักษะของผู้นำกลุ่ม.....	41
ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	45
ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบภวนิยม.....	45
ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง.....	45
ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม.....	48
ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบความคิด.....	49
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	52
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
ขั้นตอนการทดลอง.....	63
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
ความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการ.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	79
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	98

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ก.....	99
ภาคผนวก ข.....	101
ภาคผนวก ค.....	113
ภาคผนวก ง.....	120
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	166

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design.....	63
2 ระยะเวลาในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	64
3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสัยและเจตคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	69
4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	70
5 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมจำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	70
6 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่แตกต่างกับ.....	71
7 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม จำแนกตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	71
8 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมของ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่แตกต่างกัน.....	72
9 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมจำแนกตาม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	72
10 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับผู้ปกครองที่แตกต่างกัน.....	73
11 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมจำแนกตาม สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	73

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ที่แตกต่างกัน.....	74
13 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียน ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	75
14 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	114
15 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง.....	115
16 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	116
17 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน.....	117

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยพัฒนาให้เยาวชนหรือบุคคลมีความรู้ และทักษะพื้นฐานต่าง ๆ การศึกษาต้องสร้างนิสัยที่ดั่งามให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยเฉพาะนิสัยรักการเรียนรู้ และนิสัยอื่นๆ เช่น ความขยัน ความอดทน ความรับผิดชอบ ด้วยเหตุนี้การสร้างและพัฒนานิสัยทางการเรียนที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรจะต้องปลูกฝังให้แก่เยาวชน นิสัยทางการเรียน (Study habits) เป็นรูปแบบของพฤติกรรมเฉพาะของแต่ละบุคคลที่แสดงออกหรือกระทำเพื่อตอบสนองทางการเรียน ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้และการปฏิบัติหรือฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัยโดยเฉพาะของวิธีการเรียน รวมทั้งการทำงานที่เกี่ยวกับการเรียน และการใช้เวลาในการเรียน (สกุล มูลแสดง.2549:445) อีกทั้ง โฮลท์แมน (Holtzman.1965:17) กล่าวว่านิสัยทางการเรียนเป็นพฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกสม่ำเสมอเกี่ยวกับการใช้เวลา ซึ่งได้แก่ การเรียนรู้การใช้เวลาอย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาไม่ผลัดผ่อนหลีกเลี่ยงรอเวลา และไม่เสียเวลากับเรื่องไม่เป็นเรื่อง นอกจากนี้ เรนน์และลาร์เซน (Wrenn and Larsen.1969:5-11) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วย การมีสมาธิในการเรียน การรู้วิธีอ่านหนังสือและจดคำจาก การบรรยาย การวางแผนการเรียน การแบ่งเวลาเรียน การทบทวนบทเรียน และการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

ดังนั้นการที่นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้นั้นย่อมต้องขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนเป็นเบื้องต้น กล่าวคือ นักเรียนต้องมีนิสัยทางการเรียนที่ดีและมีวิธีการเรียนที่ถูกต้อง และสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กฉลาดจำนวนหนึ่งไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน เนื่องจากมีนิสัยในการเรียนที่ไม่เหมาะสม ขาดการวางแผนการทำงานที่ดี ไม่รู้จักใช้เวลาในการเรียนอย่างถูกต้องและเหมาะสม ลินด์เกรน (Lindgren.1969:49-50) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น ขึ้นอยู่กับรูปแบบวิธีการเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำ การมีความสนใจในการเรียน มีสติปัญญาหรือไหวพริบดี ส่วนนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น มีวิธีการเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำไม่ดี ขาดความสนใจในการเรียน สอดคล้องกับ พระมหาสุชาติ ไหมอ่อน (2550:107) กล่าวว่านิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียน คือ การที่นักเรียนมีนิสัย

ทางการเรียนดี ทำให้มีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสม ดังนั้นการที่นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้นั้นย่อมต้องขึ้นอยู่กับตัวนักเรียนเป็นเบื้องต้น โดยเฉพาะต้องมีนิสัยทางการเรียนที่ดีและมีวิธีการเรียนที่เหมาะสม (อนันต์ ดุลยพีรดิศ.2547:ง)

นอกจากนิสัยทางการเรียนส่งผลให้ประสบความสำเร็จต่อการเรียนแล้ว ยังมีองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือเจตคติทางการเรียน ดังที่ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528:233) กล่าวไว้ว่าเจตคติต่อการเรียนที่ดี จะเป็นตัวกำหนดแนวทางพฤติกรรมของนักเรียนไปสู่จุดหมายปลายทางของการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาเจตคติต่อการเรียนในทางที่ดีให้กับนักเรียน ดังที่ สำรอน ชินจันทิก(2547:2) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน คือ เจตคติของนักเรียน

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยและเจตคติทางการเรียน มีนักวิจัยหลายคน ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับนิสัยทางการเรียน ดังที่ อัจฉรา เฟ่งเล็งผล (2551:91) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ความฉลาดทางอารมณ์ การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเรียน ลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน และสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยทางการเรียน ส่วนอนันต์ ดุลยพีรดิศ (2547:ง) ได้ศึกษาความสามารถในการฝ่าฟันอุปสรรค การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน และนิสัยทางการเรียน พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมีนิสัยในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อีกทั้ง สูดิษฐ์ จตุพร (2547:1) ได้ศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อนิสัยทางการเรียน โดยนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีนิสัยในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

รอตแมน (Rothman.1968:34-36) กล่าวว่า สิ่งที่ควรคำนึงถึงมากที่สุดในการบวนการเรียนการสอนนั้น คือ สัมพันธภาพที่ดีของครูผู้สอนกับนักเรียน โดยครูจะต้องยอมรับ เข้าใจและมีความเป็นกันเอง ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักพัฒนาตนเอง และครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน นอกจากนั้น ยี (Yee.1971:41-42) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่แสดงถึงความมีอคติของครูต่อเด็ก ทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมยถอยหนี ฉ้อชားต่อการแก้ปัญหา เป็นปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ก้าวร้าว ปรับตัวไม่ได้ ซึ่งแสดงว่าครูมีอิทธิพลต่อนักเรียนและก่อให้เกิดสภาพการเรียนรู้ต่อผู้เรียน สอดคล้องกับอัจฉรา สุขารมณและ

อรพินท์ ชูชม (2530:10) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบด้านปัญหาส่วนตัวของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถมีปัญหามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ ในด้านสุขภาพ ความสัมพันธ์กับบิดา ความสัมพันธ์กับมารดา ความสัมพันธ์กับครู ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และการปรับตัว

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สำรวจปัญหาเบื้องต้นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนสววิทยา จังหวัดชุมพร จำนวน 120 คน โดยผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามคำถามปลายเปิด ผลสำรวจเบื้องต้น พบว่า ปัญหาอันดับ 1 ของนักเรียน คือ ปัญหาด้านการเรียน รองลงมา คือปัญหาด้านการปรับตัว โดยปัญหาด้านการเรียนประกอบด้วย การเรียนไม่ทันเพื่อน การไม่มีสมาธิในการเรียน การไม่เข้าใจบทเรียน การไม่ทำการบ้านส่งครู การเข้าเรียนสาย และจากแบบสอบถามผู้วิจัยให้นักเรียนระบุถึงสาเหตุของปัญหาการเรียนที่เกิดขึ้น พบว่า เกิดจากการไม่เตรียมตัวก่อนมาเรียน การไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน ความรู้สึกเบื่อหน่ายวิธีการสอนของครู การขาดแรงจูงใจในการเรียน การจัดแบ่งเวลาในการเรียน และประเด็นสำคัญของนักเรียนในสิ่งที่ต้องการพัฒนาตนเองมากที่สุด พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาตนเองในด้านการเรียน ได้แก่ เทคนิควิธีการเรียน ให้ดีขึ้น การปรับพฤติกรรมการเรียนของตนเองใหม่ เป็นต้น อีกทั้งประกอบกับผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูในโรงเรียนจำนวน 5 คน ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียนโดยส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมหรือนิสัยทางการเรียนไม่เหมาะสม ได้แก่ การไม่ตั้งใจเรียน ขาดเรียน ไม่ส่งงาน ขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะพบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นส่วนใหญ่

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า การพัฒนาให้นักเรียนมีนิสัยทางการเรียนที่ดีขึ้นได้นั้น ต้องพัฒนาควบคู่กับเจตคติทางการเรียนไปด้วย ดังที่ กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ (2528:233) กล่าวว่า เจตคติต่อการเรียนในทางที่ดีจะเป็นตัวกำหนดแนวทางพฤติกรรมของนักเรียนไปสู่จุดหมายปลายทางของการเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าถ้านักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนที่ดีก็จะนำไปสู่การมีนิสัยทางการเรียนที่ดีด้วย แนวทางในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนนั้น อาจจะใช้เทคนิคด้านจิตวิทยาได้หลากหลายวิธี และเทคนิคที่สำคัญที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือการให้คำปรึกษากลุ่ม ทั้งนี้เพราะว่า การให้คำปรึกษากลุ่มจะช่วยบุคคลที่มีความต้องการที่ตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในด้านใดด้านหนึ่ง หรือต้องการที่จะแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเอง กล่าวที่จะเผชิญปัญหา ได้ใช้ความคิดในการแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงตนเองทั้งยังได้รับฟังความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้อื่น และตระหนักว่าคนอื่นก็มีปัญหาไม่ใช่ตนเองมีปัญหาเพียง

คนเดียว นอกจากนี้ วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนี้ยังช่วยให้สมาชิกแต่ละคนเกิดความรู้สึกภูมิใจว่าตนเองสามารถให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม (Shertzer and Stone 1968:448-449) การให้คำปรึกษากลุ่มนั้นเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง และต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ๆ ดังนั้นเด็กในช่วงนี้จึงเต็มใจที่จะฟัง พยายามเข้าใจและยอมรับความคิดเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะจากเพื่อนรุ่นเดียวกันมากกว่าผู้ใหญ่และพร้อมที่จะนำแนวคิดจากเพื่อนรุ่นเดียวกันไปปฏิบัติ (วัชร ทรัพย์มี.2522:178-179) ดังงานวิจัยของ สุใจ ส่วนไพโรจน์ (2542:60) ได้ศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงที่มีต้นนิสัยและเจตคติในการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงมีคะแนนนิสัยและเจตคติในการเรียนเพิ่มขึ้น

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นั้นเป็นอย่างไรและเมื่อทราบว่านิสัยและเจตคติทางการเรียนของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีลักษณะอย่างไรแล้ว ผู้วิจัยจะนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสววิทยา จังหวัดชุมพร โดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาการตนเองทางด้านการเรียนและส่งผลนำไปสู่พฤติกรรมทางการเรียนที่เหมาะสม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1
2. เพื่อเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียนจำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
3. เพื่อเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลด้านนิสัยและเจตคติทางการเรียนและผลของการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าจะประโยชน์ต่อครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ

นักเรียนที่จะส่งเสริม พัฒนาและปรับปรุง ให้นักเรียนมีนิสัยและเจตคติทางการเรียนที่ดี และเป็นแนวทางในการใช้พัฒนากับนักเรียนกลุ่มอื่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

1. การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. การพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 1 การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสตรีวิทยา จังหวัดชุมพร จำนวน 402 คน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษากับประชากรทั้งหมด

ตอนที่ 2 การพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. ประชากรที่ใช้ในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสตรีวิทยา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากการศึกษาตอนที่ 1 โดยพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 110 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน โดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสตรีวิทยา โดยพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 110 คน และสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน จำนวน 8 คน ได้มาโดยจากการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
	3. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

4.สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตัวแปรตาม ได้แก่ นิสัยและเจตคติทางการเรียน

ตอนที่ 2 การพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตัวแปรตาม ได้แก่ นิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นิสัยและเจตคติทางการเรียน

1.1 **นิสัยทางการเรียน (Study Habits)** ได้พัฒนามาจากแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน (The Survey of Study Habits and Attitudes:SSHA) ของวิลเลียม เอฟ บราวน์ และ เวอร์น เอช โฮลท์ซแมน (William F. Brown and Wayne H. Holtzman) หมายถึง การปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอของนักเรียนในด้านการเรียน การทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียน โดยนิสัยทางการเรียนสามารถแยกออกเป็น 2 ด้าน คือ

ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา (Delay Avoidance) หมายถึง ความพยายามของนักเรียนในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอนให้สำเร็จโดยไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง การตัดสินใจในการทำงาน ความรับผิดชอบในตนเอง การรู้จักคาดการณ์ล่วงหน้า การจัดระบบการเรียนและการทำงาน ตลอดจนการวางแผนการเรียนล่วงหน้า

ด้านวิธีการทำงาน (Work Method) หมายถึง การปฏิบัติงานของนักเรียนและการใช้กระบวนการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในการอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดบันทึก การทบทวนบทเรียน การเขียนการบ้านหรือรายงาน การเตรียมตัวสอบ การทำข้อสอบ การใช้ห้องสมุด

1.2 **เจตคติทางการเรียน (Study Attitude)** หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกและแนวโน้ม พฤติกรรมที่มีต่อการเรียน ต่อครู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยแยกเป็น 2 ด้านดังนี้

ด้านการยอมรับในตัวครู (Teacher Approve) หมายถึง ความคิด ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อครูในด้านการสอน วิธีการประเมินผล ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การควบคุมดูแลนักเรียน การให้สิทธิเสรีภาพ การลงโทษนักเรียนที่กระทำผิด การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การวางตนกับนักเรียน และการให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือ

ด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา (Educational Acceptance) หมายถึง ความคิด ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการศึกษา และความปรารถนาของนักเรียนที่มีต่อการจัด

การศึกษา คุณลักษณะหรือสภาพทางการศึกษา เป้าหมายสุดท้ายของการศึกษาของนักเรียนเอง ความต้องการด้านการศึกษาต่อ และความต้องการในการประกอบอาชีพที่ตนปรารถนา เมื่อจบการศึกษาแล้ว

2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนที่แสดงถึงผลสำเร็จในการเรียน โดยพิจารณาจากผลการเรียนที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการวิจัยครั้งนี้ พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA)

3.แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พลังที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมต่างๆในการเรียน มีความมานะพยายามที่ต้องการประสบความสำเร็จในการเรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีความมุ่งมั่นในการเรียนโดยการกำหนดเป้าหมายที่มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้สำเร็จเหมาะสมกับความสามารถของตน มีความอดทน มีความรับผิดชอบในการเรียนและมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตน

4.สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง หมายถึง การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน และการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครองเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน หมายถึง การเอาใจใส่ สนับสนุน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทางการเรียนที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ใ่วางใจในการทำกิจกรรมของนักเรียนกับเพื่อน การให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาแนะนำทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัวกับนักเรียน

การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง หมายถึง การให้ความเคารพของนักเรียนต่อผู้ปกครอง การเชื่อฟัง การขอคำปรึกษาแนะนำ การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับด้านการเรียนและด้านส่วนตัว

5.สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครูและการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

การปฏิบัติของครูต่อนักเรียน หมายถึง การให้ความรักเอาใจใส่ ยอมรับฟังความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเอง ให้คำปรึกษานักเรียนเมื่อเกิดปัญหาขึ้นเกี่ยวกับด้านการเรียนและด้านส่วนตัวอย่างใกล้ชิดด้วยความเต็มใจ

การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู หมายถึง การตั้งใจเรียน การซักถามเมื่อมีข้อสงสัย การให้ความเคารพปฏิบัติตนตามคำสั่งครู ช่วยเหลือครู แสดงความคิดเห็นในด้านการเรียนตลอดปรึกษาในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว

6.โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนโดยทำให้เกิดบรรยากาศแห่งการยอมรับ ออบอู่ และเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อกัน และได้ระบายความรู้สึกเกี่ยวกับปัญหาที่เขาเผชิญอยู่ทำให้นักเรียนในกลุ่มได้เข้าใจตนเอง และได้ใช้ความคิดในการที่จะแก้ปัญหา เพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้สูงขึ้น การให้คำปรึกษากลุ่ม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา** เป็นขั้นที่ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่มและสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียน และระหว่างนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคย ใจกว้าง ใจ เข้าใจ ยอมรับผู้ให้คำปรึกษา ยอมรับซึ่งกันและกัน และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของตนเอง โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคของการให้คำปรึกษา

2. **ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่ม** เป็นขั้นที่นักเรียนแต่ละคนเริ่มมีความคุ้นเคยกัน และใจกว้างกัน โดยนักเรียนแต่ละคนสามารถพูดถึงความคิด ความรู้สึกต่อปัญหาของเขาอย่างเปิดเผย ความมุ่งหมายสำคัญของขั้นตอนนี้คือให้นักเรียนเข้าใจปัญหาของตนเองอย่างแจ่มชัดและเรียนรู้วิธีแก้ปัญหามีประสิทธิภาพด้วยตนเองจากกลุ่ม นักเรียนมีโอกาสสำรวจตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้นำเทคนิคการให้คำปรึกษา

2.2.1 **ขั้นที่ 1** ขั้นสร้างสัมพันธภาพ ผู้ให้คำปรึกษาสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษา เพื่อให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเกิดความรู้สึกออบอู่ ใจกว้าง และเป็นกันเองกับผู้ให้คำปรึกษา และผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการให้ปรึกษา โดยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มรายงานการปฏิบัติตามแผนการที่กำหนดโดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาได้แก่ การฟัง การตั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด การให้กำลังใจ

2.2.2 **ขั้นที่ 2** ขั้นสำรวจความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนในปัจจุบัน ผู้ให้คำปรึกษาช่วยให้นักเรียนทุกคนในกลุ่ม ได้สำรวจความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนของตนเองในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาโดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การตั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำ การสรุป และการให้กำลังใจ

2.2.3 **ขั้นที่ 3** ขั้นประเมินความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนของตนเองตามความเป็นจริงว่า เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมทั้งต่อตนเองและผู้อื่นโดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การตั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำ การตีความหมาย การสรุปและการให้กำลังใจ

2.2.4 ขั้นที่ 4 ขั้นวางแผนการปฏิบัติ ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มวางแผนการปฏิบัติในการปรับปรุงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียนของตนเอง พร้อมทั้งได้เรียนรู้ถึงวิธีการเรียนที่ถูกต้องซึ่งการวางแผนการปฏิบัตินั้นอยู่ภายใต้ขอบเขตความสามารถของนักเรียน ซึ่งสามารถปฏิบัติได้จริง มีความชัดเจนและนักเรียนเต็มใจที่จะปฏิบัติ โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การตั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนคำ การตีความหมาย การสรุปและการให้กำลังใจ

2.2.5 ขั้นที่ 5 ขั้นสร้างสัญญาหรือข้อผูกพัน ผู้ให้คำปรึกษาให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มตกลงใจที่จะปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติที่ตนเองเป็นผู้กำหนด

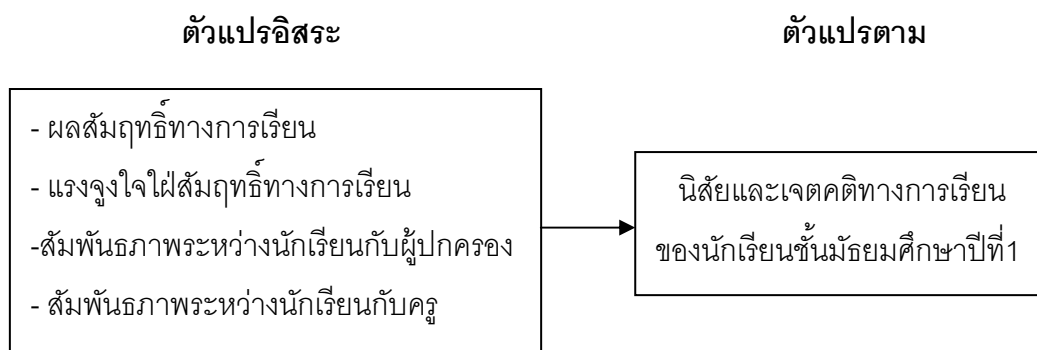
2.2.6 ขั้นที่ 6 ขั้นติดตามผล ผู้ให้คำปรึกษาติดตามผลการปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียน ในแต่ละครั้งของการให้คำปรึกษา โดยผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การฟัง การสรุปและการให้กำลังใจ

3.ขั้นยุติการให้คำปรึกษา เป็นขั้นที่นักเรียนในกลุ่มได้เรียนรู้แนวทางแก้ไขปัญหา โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญของปัญหาและวิธีการแก้ปัญหานั้นที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

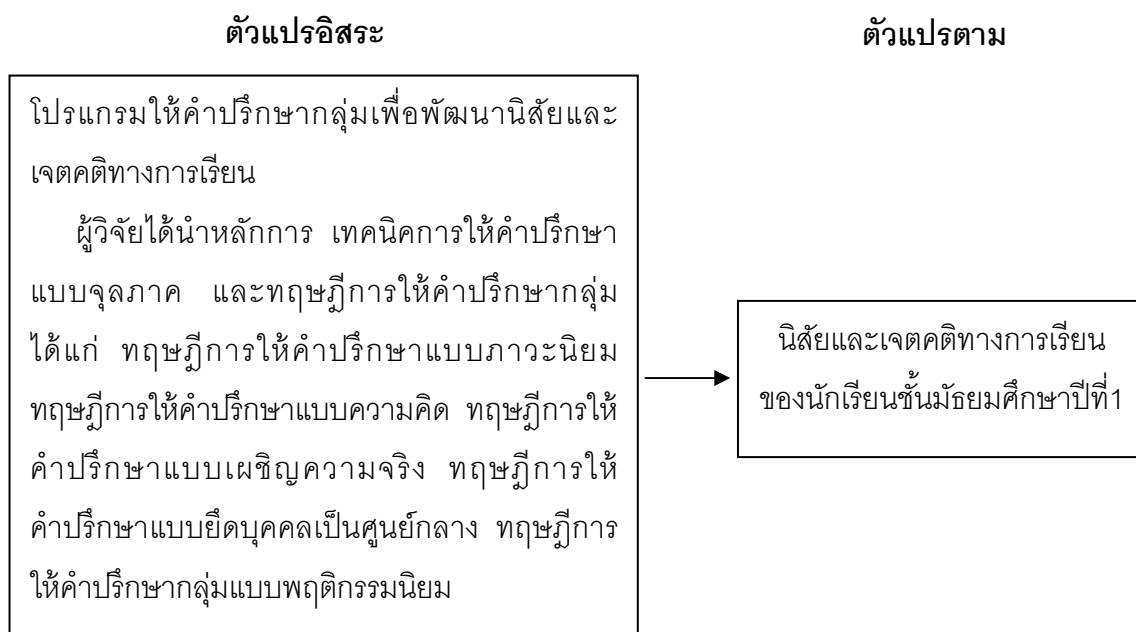

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียน

2. การพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูต่างกัน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนที่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนดีขึ้นหลังเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน
  - 1.1 แนวคิดเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน
  - 1.2 การสร้างและพัฒนานิสัยทางการเรียน
  - 1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติทางการเรียน
  - 2.1 แนวคิดและความหมายของเจตคติทางการเรียน
  - 2.2 องค์ประกอบของเจตคติ
  - 2.3 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเจตคติทางการเรียน
  - 2.4 การวัดนิสัยและเจตคติทางการเรียน
  - 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติทางการเรียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 4.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 4.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 4.3 ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
  - 5.1 ความหมายและแนวคิดของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
  - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
  - 6.1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
  - 6.2 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู
  - 6.3 การจัดบรรยากาศในห้องเรียน

6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม

7.1 แนวคิดและความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

7.2 จุดมุ่งหมายของการของการให้คำปรึกษา

7.3 หลักการให้คำปรึกษากลุ่ม

7.3.1 การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม

7.3.2 ขนาดของกลุ่ม

7.3.3 ระยะเวลาและจำนวนครั้ง

7.3.4 พลังในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

7.4 ทักษะของผู้นำกลุ่ม

7.5 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม

7.5.1 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบภวนิยม

7.5.2 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

7.5.3 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

7.5.4 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม

7.5.5 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบความคิด

7.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน (Study habits)

คำว่า “นิสัย” คือ แนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัย และเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ (Eysenck, Arnold and Meili.1972:72)

โฮลท์แมน (Holtzman.1965:17) ได้ให้ความหมายของนิสัยทางการเรียนว่า เป็นพฤติกรรม การเรียนที่แสดงออกสม่ำเสมอเกี่ยวกับการใช้เวลา ซึ่งได้แก่ การเรียนรู้ การใช้เวลาอย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาไม่ผลัดผ่อนหลีกเลี่ยงเวลา ไม่เสียเวลากับเรื่องไม่เป็นเรื่อง

เรนน์และลาร์เซน(Wrenn and Larsen.1969:5-11) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน การเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนประพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วย การมีสมาธิในการเรียน วิธีอ่านและจดจำคำบรรยาย การวางแผนการเรียน การแบ่งเวลาเรียน การทบทวนบทเรียน และเจตคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้นนิสัยทางการเรียนจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของยุทธวิธีการเรียนซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในตัวผู้เรียน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์(2538:1) นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจและมุ่งมั่นที่จะเอาใจใส่ในการเรียน การจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งพาตนเองและมีความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตน

ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่า นิสัยทางการเรียน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งแสดงถึงความพึงพอใจในการเรียน รู้จักการใช้เวลาอย่างเหมาะสมและสามารถจัดระบบการเรียน การปฏิบัติตนของนักเรียนในการที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนให้สำเร็จ การอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การทบทวนบทเรียน การเตรียมตัวสอบ เป็นลักษณะพฤติกรรมที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ จนกลายเป็นนิสัยของบุคคลนั้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแรงจูงใจในการเรียน

1.2 การพัฒนานิสัยทางการเรียน

นิสัยทางการเรียนสามารถแสดงออกได้ 2 ลักษณะคือ นิสัยทางการเรียนที่ดี และนิสัยทางการเรียนที่ไม่ดี โดยทั่วไปเชื่อกันว่านักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนที่ดีมักจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนไม่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หรือไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน แต่นิสัยทางการเรียนเกิดจากการฝึกฝน หรือปฏิบัติเป็นประจำ ดังนั้นนักเรียนสามารถปรับปรุงนิสัยทางการเรียนของตนเองได้ ดังที่ ทัสซิง (Tussing.1963:29) ให้ความเห็นว่า นิสัยทางการเรียน เป็นสิ่งที่สามารถปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้ โดยการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ดีขึ้น

ฮาซลามและบราวน์(อนันต์ ดุลยพีรดิศ.2547:42; อ้างจาก Haslamand Brown.1968: 223 - 226) ได้ศึกษาพบว่า การสอนเทคนิควิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพให้แก่นักศึกษา จะช่วยให้นิสัยในการเรียนของนักศึกษาดีขึ้นกว่าเดิม และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย โดยใช้สูตรการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Study Course) ที่พัฒนาโดยบราวน์และโฮลแมน ซึ่งประกอบด้วยหลักการดังนี้ 1)พัฒนาวิธีการเรียนและวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ 2)ปรับปรุงการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์มากขึ้น 3)ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน 4)ปรับปรุงวิธีการอ่านและการเรียน 5)การเตรียมตัวสอบ 6)กำหนดแนวทางหรือเป้าหมายทางการศึกษาที่มีความเป็นไปได้ 7)ทำความเข้าใจชีวิตในวัยเรียนและปัญหาการยอมรับจากเพื่อน ๆ

เรซ (Race.1994:1-31) ได้กล่าวถึง การกำหนดหน้าที่การเรียนของตนเองประกอบไปด้วย สร้างเหตุผลสำหรับการเรียนของตนเอง ไม่ให้คนอื่นเข้ามากำหนดหน้าที่ ทำบันทึกของตัวเอง สร้างแบบประเมินตัวเอง สร้างเกณฑ์ประเมินผลงานของตนเอง ตั้งจุดมุ่งหมายของตนเอง การอ้างอิงในงานที่ทำ การให้ผลย้อนกลับในสิ่งที่ทำได้ ปรับแผนงานของตนเองเป็นประจำ ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง นอกจากนี้ยังเสนอแนวทางในการพัฒนานิสัยทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพในด้านอื่น ได้แก่ การเตรียมตัวหนึ่งสัปดาห์ก่อนเรียน การปรับปรุงการเรียนเรียนรู้ของตนเอง วิธีการจัดการเรียน สถานที่เรียน วิธีการจัดการกับงาน การจัดการกับเวลา การทดลองเพื่อการเรียนรู้ การจดคำบรรยาย การเข้าร่วมสัมมนา การพัฒนาการอ่าน มีการประเมินการเรียนของตนเอง การสรุปย่อ การตั้งคำถาม และการตอบคำถาม การสร้างแรงจูงใจให้กับตนเอง การทบทวนบทเรียน การเตรียมตัวสอบโดยการฝึกหัดทำข้อสอบเก่า เป็นต้น

วิชชูดา เตียวกุล (2529:6) กล่าวถึง หลักในการพัฒนาลักษณะนิสัยทางการเรียน ไว้ดังนี้ การแก้นิสัยที่ไม่ต้องการโดยสร้างนิสัยที่ต้องการแทน การสร้างนิสัยใหม่โดยการวางเงื่อนไข การตั้งระเบียบการสร้างนิสัยไม่แน่นอน เช่น กำหนดเวลาทำงาน กำหนดวิธีปฏิบัติ การพยายามฝึกนิสัยใหม่อย่างมุ่งมั่นและสม่ำเสมอ

ทิพาวดี เอมะวรรณะ (2529:2-3) ได้เสนอวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนไว้ดังนี้

1.ผู้เรียนมองเห็นปัญหาของตน เมื่อผู้เรียนตระหนักว่าวิธีการเรียนของตนในปัจจุบันยังไม่ดีเท่าที่ควร รู้ว่าไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนด้วยเหตุใด ก็แสดงว่าผู้เรียนเริ่มมองเห็นปัญหาของตนเองแล้ว

2.มองเห็นวิธีการแก้ปัญหา เมื่อผู้เรียนต้องการปรับปรุงตนเองก็เริ่มต้นหาทางที่จะแก้ปัญหา

3.ดำเนินการแก้ปัญหาโดยยึดหลักปฏิบัติ 6 ประการคือ

- 3.1 สะสม (Gradualness) คือการเรียนรู้ค่อยเป็นค่อยไป สะสมวันละนิดมิใช่หักโหม โดยเฉพาะก่อนสอบเพียง 5-6 วัน
- 3.2 การทำซ้ำ (Repetition) การป้องกันการลืมด้วยการท่องและทำซ้ำแบบฝึกหัดหลายๆครั้ง
- 3.3 การเสริมแรง (Reinforcement) อาจให้รางวัล ชมเชยตนเอง เพื่อให้เกิดกำลังใจในการเรียน
- 3.4 การกระตุ้นหรือรื้อฟื้นต่อการเรียนรู้ (Active Learning) ต้องมีความเข้าใจใส่ต่อการเรียนสม่ำเสมอ
- 3.5 เน้นการฝึกปฏิบัติ (Practice) ควรลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญ
- 3.6 การควบคุมสิ่งเร้า (Stimulus Control) โดยอาศัยสิ่งแวดล้อมเข้ามาช่วยเป็นตัวกระตุ้น

4. การปรับปรุงวิธีการในการเรียน อาจใช้วิธีการดังนี้ การจัดตารางเรียน เป็นการวางแผนล่วงหน้า จัดแบ่งเวลาที่เหมาะสม เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนด้วยตนเองด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับตนเอง เรียนจากตำราด้วยการอ่าน คิด สรุป และถามตนเอง ฝึกการบันทึก ฝึกเทคนิคการอ่านเร็ว

ประธาน วัฒนวานิชย์ (2529:5-6) ได้มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการเรียนให้มีประสิทธิภาพว่าต้องมีลักษณะดังนี้ มีตารางเวลาสำหรับการปฏิบัติแต่ละวันอย่างสม่ำเสมอ ทำงานตามตารางเวลาที่กำหนด ทำงานตามเวลาที่กำหนดไว้ทุกวันอย่างสม่ำเสมอ ทำงานในสถานที่ที่กำหนดไว้ อย่างสม่ำเสมอ ทำงานในระยะเวลาที่ไม่ยาวนานและหยุดพักระหว่างทำงาน ทบทวนคำสอนคำบรรยาย หลังจากเวลาผ่านไปไม่นานนัก ไม่ปล่อยงานให้ค้างจนนาทีสุดท้าย มีสมาธิในการทำงาน อ่านหนังสือก่อนเข้าชั้นเรียนพอสมควร สนใจฟังคำบรรยาย สัมมนา หรือการสอนทบทวน ไม่ละเลยวิชาที่ยากมากกว่าวิชาอื่น มีความรู้ในการใช้บริการห้องสมุด ทำงานตามแผนการเรียนที่วางไว้ ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด ปรับปรุงคำบรรยายที่จดจากห้องเรียนให้ทันอยู่เสมอ เมื่อมีแรงกระตุ้นจะทำงานได้ดี ทำงานที่ไม่หนักจนเกินไปในวันหยุด

สมบัติ จำปาเงิน (2539:59-62) กล่าวว่า การเรียนที่ใช้ความสามารถทุกด้านอย่างเต็มที่ อย่างมีหลักหรือวิธีการที่ถูกต้อง เป็นผลให้การเรียนเกิดประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ต้องสร้างความรู้สึที่ดีในการเรียน การคิดพิจารณาให้รู้สึดีกว่าวิชาที่เรียนเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ มีความสำคัญ ไม่เกินความสามารถ
2. ต้องตั้งความหวัง

3. ต้องรู้จักแบ่งเวลา คือ รู้จักใช้เวลาอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ไม่ปล่อยให้เวลาให้ลุล่วงไปโดยไร้ประโยชน์ เช่น เวลาเรียน เวลาพักผ่อน รู้จักเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนด้วยการตั้งใจเรียน ขยันดูหนังสือ ทำแบบฝึกหัดการบ้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

4. ต้องสร้างตารางการเรียนและปฏิบัติตามให้ถูกต้องครบวงจร ดังนี้ 4.1) ตอนจัดตารางสอน เตรียมหนังสือ แบบฝึกหัด สมุดอุปกรณ์การเรียนให้ครบ 4.2) อ่านบททวน เตรียมบทเรียนล่วงหน้า 4.3) เตรียมปัญหาข้อสงสัยถามเพื่อนหรือซักถามครู 4.4) ตั้งใจฟังครูสอนและคิดตาม 4.5) มีสมุดจดบันทึกย่อ สรุปความสำคัญ 4.6) ซักถามข้อสงสัย บันทึกและค้นคว้าเพิ่มเติม 4.7) ฝึกซ้อมทำแบบฝึกหัด ทำงานหรือการบ้านที่ครูมอบหมาย อย่างคั่งค้าง

5. ใช้หัวใจนักปราชญ์ สุ จิ ปุ ลิ

6. ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

7. ขยันหมั่นเพียรอยู่อย่างสม่ำเสมอ ทั้งการบ้าน การเรียน การอ่าน หรือจะต้องสอบ

8. ศึกษาหลักการอ่าน การค้นคว้า ให้รู้หลักเกณฑ์เป็นการช่วยให้การหาความรู้จากหนังสือและอุปกรณ์อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

9. ต้องทำการบ้าน งานที่ครูสั่งให้ครบถ้วน และควรลองได้ฝึกซ้อมทำข้อสอบเก่า ๆ หรือแบบฝึกหัดเพิ่มเติม

10. ต้องมีการทบทวนบทเรียน และอ่านล่วงหน้าเตรียมไว้ เพื่อขจัดปัญหาและช่วยให้การเรียนรู้อ่านเข้าใจอย่างราบรื่น

11. ทบทวนงานที่ได้รับมอบหมายว่าสำเร็จเพียงใด ยังคั่งค้างอีกเท่าไรรีบสะสางจัดการให้เรียบร้อย เพื่อส่งได้ตามกำหนด

12. ตั้งใจฟังคำบรรยาย คำสอน ติดตามอย่างต่อเนื่อง ร่วมกิจกรรมอภิปราย ซักถามโต้แย้ง เสนอข้อคิดเห็น

13. มีการบันทึกย่อ สรุปเรื่องสำคัญทั้งจากห้องเรียนและจากนอกห้องที่ได้จากการค้นคว้าเพิ่มเติม

14. รักษาสุขภาพทางกายและจิตใจ โดยเฉพาะอาหาร การกินและการพักผ่อน
 วิสิทธิ์ วิจารณ์รัตน์ (2539:21-22) กล่าวว่า หลักการเรียนในห้องเรียนนับเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเรียน ผู้เรียนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุดและได้เสนอยุทธวิธี การเรียนในห้องเรียนดังต่อไปนี้ การพยายามอย่าขาดเรียน การเตรียมแบบเรียน สมุดแบบฝึกหัด สมุดจดงานให้พร้อมก่อนครูเข้าห้องเรียน หากครูยังไม่เข้าห้องเรียน หรือเข้าห้องเรียนช้า ให้อ่านบททวนบทเนื้อหาวิชา ตั้งใจฟังขณะครูสอน ไม่เล่นกับเพื่อนขณะครูสอนโดยเด็ดขาด พยายามติดตามการสอนของครูและตอบเมื่อครูถาม และถามเมื่อมีข้อสงสัย พยายามทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งให้เสร็จในชั้น

เพื่อไม่ให้เป็นการต้องทำที่บ้านแต่ถ้าทำไม่เสร็จแน่ ให้ศึกษาโจทย์ว่าทำได้หมดหรือไม่ ถ้ามีข้อสงสัย ควรถามครูให้เข้าใจจะได้ทำการบ้าน ขณะครูสอนควรมีไม้บรรทัด และดินสอหรือปากกาสำหรับขีดเส้นใต้ใจความสำคัญซึ่งควรจำ เพราะสะดวกในการทบทวน ควรมีส่มุดสำหรับโน้ตย่อใจความสำคัญ หรือจะโน้ตย่อไว้ในแบบเรียนส่วนที่เป็นกระดาษเปล่าหรือตอนล่างก็ได้

กฤษีร์ คำชาย (2542:181-187) กล่าวว่า การพัฒนานิสัยทางการเรียนที่ดีและการลดความวิตกกังวลเรื่องการสอบ ดังนี้

1. ด้านการบริหารเวลา ได้แก่ การประเมินทักษะการใช้เวลาในปัจจุบันวางเป้าหมายในชีวิต จัดลำดับความสำคัญของการทำกิจกรรมต่าง ๆ

2. ด้านวิธีเรียนในชั้นเรียน

2.1 การเข้าชั้นเรียน หมายถึง ความสนใจความกระตือรือร้นและการตื่นตัวในการเรียนรู้ และมีได้หมายถึงการมาเข้าเรียนชั้นสายน แม้ว่าการเรียนในรายวิชานั้นจะน่าเบื่ออย่างไรก็ตามอย่าลืมว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ต้องใช้ความอดทน ใช้สมาธิ ใช้ความตั้งใจ และใช้ความเอาใจจริงเอาใจในการเรียน

2.2 การฟังคำบรรยาย สำหรับการฟังคำบรรยายในชั้นเรียนให้ได้ผลนั้นมีข้อเสนอแนะดังนี้ อ่านสิ่งที่จะเรียนล่วงหน้ามาก่อน ฟังแนวคิดหลักๆ และคำบรรยาย การตั้งคำถามในสิ่งที่ฟังเพื่อหาคำตอบ นั้นตัวตรง เอาใจจดจ่อกับสิ่งที่ได้ยินมองไปที่ผู้สอน การจดบันทึกในสิ่งที่ผู้สอนบรรยาย เพราะจะทำให้ฟังได้อย่างมีสมาธิหากมีตำราประกอบให้ขีดเส้นใต้หรือทำเครื่องหมายในสิ่งที่ผู้สอนเน้นหรือกล่าวถึง

2.3 การจดคำบรรยาย การจดคำบรรยายนั้นไม่มีวิธีใดดีที่สุดขึ้นอยู่กับแบบของผู้เรียนแต่ละคน แต่มีการจดคำบรรยายอยู่ 2 แบบ ที่น่าสนใจ แบบแรก เป็นการจดบันทึกบรรยายที่เรียกว่า แบบของคอร์เนล (Cornell Method) แบบที่สอง เป็นการจดบันทึกแบบที่เรียกกันว่า การทำแผนที่ความคิด (Mind mapping)

2.4 การทบทวนหลังเข้าชั้นเรียน หลังเข้าชั้นเรียนแล้วให้ทบทวนสิ่งที่เรียนมาให้เร็วที่สุด หรืออย่างช้าภายใน 24 ชั่วโมง ในการทบทวนนั้นอาจทำได้โดยการอ่านแนวคิดสำคัญ หรืออภิปรายในส่วนที่ยากและยังไม่เข้าใจมาชัดเจนกับกลุ่มเพื่อน ปรับคำบรรยายที่จดมาในห้องเรียนให้อ่านง่ายเข้าใจง่ายหรือค้นในสิ่งที่ต้องการเพิ่มจากตำรา

3. ด้านการเตรียมตัวสอบ

3.1 การอ่านตำรา สำหรับการตำราเพื่อเตรียมตัวสอบมีเทคนิคที่รู้จักกันแพร่หลายคือ เทคนิค SQ3R ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนในการอ่านเพื่อเตรียมสอบ

1.การสำรวจ (Survey) เป็นการดูทั่ว ๆ อย่างผ่าน ๆ ก่อนหน้าที่จะลงไป
รายละเอียด

2.ตั้งคำถาม (Question) เมื่ออ่านหัวเรื่องแล้วให้หัดตั้งคำถามว่าจะไร ทำไม
ที่ไหน อย่างไร อะไรคือ ประเด็นสำคัญหลัก หรือแนวคิดหลัก

3.อ่าน (Read) การอ่านควรหยุดพักถ้ารู้สึกเหนื่อยล้า เบื่อ ใจลอยหรือไม่รู้
เรื่อง ขณะที่อ่านควรมีดินสอสีปากกาสีสำหรับป้ายข้อความไว้ในมือวง ระบายหรือทำเครื่องหมายใน
ตอนที่คิดว่าต้องจำหรือข้อมูลจำเป็น

4.ท่อง (Recite) การท่องเป็นการทำให้ข้อมูลที่อ่านและอยู่ในความจำระยะ
สั้นเข้าสู่ระบบความจำระยะยาว เพื่อจะได้ดึงกลับมาใช้ได้ภายหลัง สามารถท่องจำได้หลายวิธี
เช่น ท่องออกเสียง พูดกับเพื่อน ซักถามหรืออธิบายในกลุ่มย่อย

3.2 การสอบ เพื่อลดความกังวลในการสอบควรปฏิบัติตนดังนี้

3.2.1 ก่อนเข้าห้องสอบได้แก่ มาถึงห้องสอบก่อนเวลาสอบจริงประมาณ 15
นาที เตรียมบัตรประจำตัวนักเรียนพร้อม ควรเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับใช้ในห้องสอบให้เรียบร้อย
ครบถ้วน และตรวจดูแผนที่นั่งสอบ

3.2.2 ขณะสอบ ได้แก่ กรอกข้อมูลส่วนตัว และข้อมูลอื่นๆ ที่ปรากฏใน
ในหัวกระดาษคำตอบเรียบร้อย เมื่อกรรมการแจกข้อสอบเสร็จแล้ว ฟังในสิ่งที่กรรมการประกาศในห้อง
เพราะอาจไม่ตรงกับคำสั่งบางข้อในข้อสอบหรือต้องมีการแก้ไขข้อสอบ อ่านคำสั่งในกระดาษคำถามให้
ชัดเจน หากตรงจุดใดไม่เข้าใจให้ยกมือถามกรรมการก่อนลงมือทำ และหากเกิดความกังวลในขณะทำ
ข้อสอบ ให้หยุดชั่วคราว หลับตา หายใจยาว ๆ ลึก ๆ เอนพิงเก้าอี้ ผ่อนคลายกล้ามเนื้อ แล้วกลับมาทำ
ใหม่

สรุปได้ว่าการสร้างและพัฒนานิสัยทางการเรียน ก็คือการทำสิ่งที่ยังไม่ดีให้ดี สิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดี
ยิ่งขึ้น หรือที่ยังไม่มีก็ให้ปรากฏมีขึ้น โดยอาศัยการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ดีขึ้น
การฝึกฝนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การบริหารเวลา วิธีเรียนในชั้นเรียน การเข้าชั้นเรียน การฟังคำบรรยาย
จดบันทึกในสิ่งที่ผู้สอนบรรยาย ฟังได้อย่างมีสมาธิ การทบทวนหลังเข้าชั้นเรียน รวมไปถึงด้าน
การเตรียมตัวสอบ การสอบ และข้อปฏิบัติขณะสอบ

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปได้ว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออกเป็น
ประจำในด้านการเรียน โดยแสดงออกผ่านทางพฤติกรรมมุ่งมั่นในการเรียน เอาใจใส่ ขยันอดทน
มีความรับผิดชอบ รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน การทบทวนบทเรียน และนิสัยทางการเรียน เป็นตัว
ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งอาจมีส่วนช่วยส่งเสริมหรือขัดขวาง

การเรียนนอกเหนือไปจากองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา นิสัยทางการเรียนที่ดีขึ้นในระหว่างที่เรียน จะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

ไวคอฟท์ (Wicof.1981:2342-2346) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของเทคนิคการเรียน เจตคติและนิสัยในการเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครที่เรียนวิชาจิตวิทยาจำนวน 56 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 ได้ฝึกการอ่าน กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 ได้ฝึกวิธีจดโน้ตและกลุ่มสุดท้าย ได้ฝึกการทำข้อสอบเป็นเวลา 4 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกใด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดได้จากคะแนนเฉลี่ยทั้งภาคการศึกษาและใช้แบบสำรวจนิสัยและเจตคติทางการเรียนในการเรียนพบว่า คะแนนเฉลี่ยทั้งภาค การศึกษาและคะแนนนิสัยในการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คอยโว (Koivo.1983:252-253) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียน ในเรื่องนิสัยในการเรียน แรงจูงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 120 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยทางการเรียน และแรงจูงใจในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

เปลลูโฟ และคริสตินา (Pelufo and Cristina.1998:357) ได้ศึกษาโปรแกรมเพื่อพัฒนา นิสัยในการเรียนของนักเรียนมหาวิทยาลัยวาเลนเซียในสเปน โดยได้ศึกษาการใช้เทคนิคการสอนที่เป็น โปรแกรม ซึ่งนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งในโปรแกรมการสอนจะมีกิจกรรมจัดกลุ่มและ จัดเป็นรายบุคคล การค้นพบด้วยตนเอง ซึ่งสามารถพัฒนานิสัยในการเรียนได้ดีขึ้น จะเห็นได้จาก นักเรียนสามารถใช้วิจารณญาณและการใช้เหตุผลได้ดีขึ้น

งานวิจัยในประเทศ

เสวย สิงโตสี (2544 : 47- 48) ได้ศึกษานิสัยในการเรียนและเจตคติต่อการเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านเนินจำปา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีนิสัยและเจตคติทางการเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทัศนีย์ จิตต์ชื่นมีชัย (2548:91) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองด้าน การเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี คือ ตั้งใจเรียน รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน การอ่านหนังสือ มีการวางแผนการเรียน ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ จะส่งผลให้นักเรียน มีนิสัยในการเรียน ที่เหมาะสม

พระอดิศักดิ์ ยางธิสาร (2551:81) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร จำนวน 243 คน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน และลักษณะกายภาพทางการเรียน

จากเอกสารดังกล่าวมาสรุปได้ว่า นิสัยทางการเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับ การเรียนของนักเรียน โดยเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จทางการเรียนได้ กล่าวคือเมื่อนักเรียน มีนิสัยทางการเรียนที่ดีมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จทางการเรียน แต่ถ้าหากนักเรียนมีนิสัย ทางการเรียนไม่ดีหรือไม่เหมาะสมก็มักไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติทางการเรียน

2.1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับเจตคติทางการเรียน

เจตคติหรือทัศนคติ มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Aptus” แปลว่า นุ่มนวล เหมาะสม (คำเพียร ปรานีราช. 2542:55; อ้างจาก Allport.1967) อีกทั้งยังมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลาย ท่านได้ให้ความหมายของเจตคติ ดังนี้

อัลพอร์ท(ศิริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์.2531:28; อ้างจาก Allport:1935) กล่าวว่า “เจตคติ” หมายถึง สภาวะความพร้อมด้านจิตใจซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้ จะเป็นแรงที่ กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่จะมีต่อบุคคล สิ่งของ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

เทอร์สโตน (สุใจ ส่วนไพโรจน์.2542:15; อ้างจาก Thurstone.1967) กล่าวว่า เจตคติเป็น ตัวแปรทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยง่าย แต่เป็นความโน้มเอียงทางด้านจิตใจ ซึ่งอาจ แสดงให้เห็นได้ทางพฤติกรรมภายนอก เจตคติเป็นเรื่องของความชอบ ไม่ชอบ ความลำเอียง ความ คิดเห็น ความรู้สึกและความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

นิวคอมบ์ (Newcomb.1954:128) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อ ประสบการณ์ซึ่งคนเราได้รับอาจมากหรือน้อยก็ได้ เจตคติแสดงออกได้ทางพฤติกรรมซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การแสดงออกในลักษณะที่พึงพอใจ ชอบหรือเห็นด้วย ลักษณะนี้เรียกว่า เจตคติเชิง บวกหรือเชิงนิมาน (Positive Attitude) อีกลักษณะหนึ่งคือ การแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย เบื่อหน่ายชิงชัง ลักษณะเช่นนี้ เรียกว่า เจตคติเชิงลบ หรือเชิงนิเสห (Negative Attitude)

สุรวงศ์ จันทร์เอม (2524:40) กล่าวว่า เจตคติ คือสภาพจิตใจของบุคคลแต่ละคนที่เกิด จากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ อันมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและพฤติกรรมของบุคคลนั้น

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528:172) ได้กล่าวถึง เจตคติ คือความรู้สึกของบุคคลที่ได้จาก การเรียนรู้ และประสบการณ์ แล้วแสดงสภาวะของร่างกาย และจิตใจในด้านความพร้อมที่จะ

ตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ในสองลักษณะ กล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า เจตคติที่ดี หรือเจตคติทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า เจตคติที่ไม่ดี หรือเจตคติทางลบ

เจตคติทางการเรียน หมายถึง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้ในเรื่องการเรียนอันเกี่ยวข้องกับตัวครู การศึกษา และเพื่อน และการแสดงออกในรูปพฤติกรรมสองลักษณะคือ

1.เจตคติที่ดีต่อการเรียน หรือเจตคติทางบวก (Positive Attitude) นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะพึงพอใจในการเรียน สนใจการเรียน มีความรู้สึกว่าเป็นบุคคลที่น่าเคารพ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี เห็นคุณค่าของการศึกษาและเห็นคุณค่าเพื่อนให้ความช่วยเหลือในเรื่องการเรียน

2.เจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน หรือเจตคติทางลบ (Negative Attitude) นักเรียนจะแสดงในลักษณะความไม่พอใจ ไม่ชอบการเรียน ไม่ชอบครู ไม่ชอบเพื่อน ทำให้เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่ายขาดเรียนบ่อย ๆ

เจตคติทางการเรียนซึ่งรวมถึงเจตคติของนักเรียนที่ต่อโรงเรียน ตัวครู วิธีการสอนของครู และคุณค่าในการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียนได้(ศิริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์. 2531:31-32)

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า เจตคติทางการเรียน คือ ความคิดเห็น ความรู้สึก ความโน้มเอียงทางด้านจิตใจที่มีต่อการเรียน ซึ่งได้รับจากประสบการณ์และพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งเร้าต่างๆ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะเจตคติที่ดีต่อการเรียน เป็นการแสดงออกในลักษณะที่พึงพอใจ ชอบหรือเห็นด้วยต่อการเรียน ลักษณะเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนเป็นการแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจต่อการเรียน ไม่ชอบวิชาเรียน ไม่สนใจเรียน เบื่อหน่ายวิธีสอนของครู

2.2 องค์ประกอบของเจตคติ

เชฟเวอร์ (Shaver.1977:168-170) ได้กล่าวว่า เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1.องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่เกี่ยวกับวัตถุ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นด้วย

2.องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เขารับรู้ อาจจะเป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะเกิดความชอบต่อสิ่งนั้น

3.องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกรู้สึกของตน คือ การยอมรับหรือไม่ยอมรับปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า เจตคติจะเกิดได้นั้นจะต้องประกอบด้วยจะสามองค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ ความเชื่อ ความรู้สึก พฤติกรรมหรือความตั้งใจ ซึ่งทั้งสามองค์ประกอบจะมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดได้เปลี่ยนแปลงไป ก็ทำให้เจตคติของบุคคลนั้นเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

2.3 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเจตคติทางการเรียน

เอ็ดเวิร์ด (Edward.1957:200-202) ได้กล่าวถึง ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้ 4 ประการ สรุปได้ดังนี้ 1)ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงได้เมื่อได้รับการจูงใจใหม่ 2)ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์โดยตรง 3)ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงได้เมื่อบุคคลได้รับความรู้ใหม่เพิ่มเติมขึ้น และยอมรับในคุณสมบัติหรือสถานการณ์ของสิ่งนั้นๆ 4)ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงได้เมื่อมีการกระทำและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง

ไพบูลย์ อินทวิธา (2517:47) กล่าวว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ โดยจัดสภาพการณ์ให้ใหม่ สร้างแรงจูงใจหรือให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องในเรื่องเหล่านั้นใหม่ด้วยเหตุผลด้วยการกระทำ หรือจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมให้ร่วมสัมพันธ์กับบุคคลที่มีเจตคติที่พึงประสงค์

อัจฉรา สุขารมณ (2527:183-184) ได้รวบรวมแนวความคิดในการสร้างเจตคติทางการเรียนไว้ดังนี้ คือ จัดประสบการณ์ นำความพอใจ นำความสนุกสนานมาให้แก่ผู้เรียนโดยการสอนวิชาต่าง ๆ ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจอย่างแท้จริง และครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องต่าง ๆ เช่น ความประพฤติ ความมีวินัยในตนเองและวินัยทางสังคม ให้ความอบอุ่นและพยายามทำความเข้าใจและรับรู้ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน ผู้เรียนจะเลียนแบบเจตคติบางอย่างไปจากครู การจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสถานศึกษาให้น่าสนใจ เช่น สภาพของห้อง บรรยากาศในชั้นเรียน การจัดห้องสมุด ศูนย์การเรียน

การเปลี่ยนแปลงเจตคติที่ไม่ดีในการเรียน ทำได้โดยการให้การแนะนำหรือคำแนะนำที่ถูกต้อง ถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาเรียน การใช้พลังกลุ่มช่วยในการเปลี่ยนแปลงนิสัยที่ไม่ดีต่อวิชาเรียน และมีการเสริมแรงประเภทต่าง ๆ โดยเลือกให้ทางเสริมแรงที่ตรงกับความต้องการของเด็ก

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528:233) กล่าวว่า เจตคติต่อการเรียนในทางที่ดีจะเป็นตัวกำหนดแนวทางพฤติกรรมของนักเรียนไปสู่จุดหมายปลายทางของการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาเจตคติต่อการเรียนในทางที่ดี ดังนี้

1. การสร้างเจตคติต่อโรงเรียนในทางที่ดี และวิชาต่างๆ อาจทำได้โดยการจัดประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและสนุกสนาน และควรต้องเป็นแบบฉบับที่ดี ทั้งด้านความคิด ความประพฤติ และการมีระเบียบวินัย ทั้งด้านการเรียนรู้ และด้านสังคม

2. การเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อการเรียนในทางที่ไม่ดี ทำได้โดยการให้การแนะแนว โดยชี้แนวทางการปฏิบัติต่อการเรียนให้ถูกต้องเหมาะสม พยายามให้การเสริมแรงที่ตรงกับความถนัด ความต้องการแก่นักเรียน และพยายามให้เด็กได้ลงมือกระทำเอง และมีส่วนรับผิดชอบต่อสิ่งนั้น ๆ

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า เจตคติต่อการเรียน สามารถสร้างและพัฒนาได้ โดยผู้เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบที่สำคัญ คือ ควรจะเป็นไปโดยการให้ข้อมูลใหม่ ๆ การสังเกตตัวแบบ การแก้ปัญหาความขัดแย้งทางจิตใจ การสร้างแรงจูงใจ การจัดสภาพแวดล้อม การได้รับประสบการณ์โดยตรง การให้รางวัลและการลงโทษ การประเมินผลของพฤติกรรม การมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสิ่งนั้น การร่วมอภิปรายและการแลกเปลี่ยนความรู้สึกในกลุ่ม

2.4 การวัดนิสัยและเจตคติทางการเรียนการสอน

บราวน์และโฮลท์แมน (สุใจ ส่วนไพโรจน์. 2542:17; อ้างจาก Brown and Holtzman. 1965) ได้สร้างแบบสำรวจนิสัยและเจตคติในการเรียน (The Survey of Study Habits and Study Attitudes) ตั้งแต่ปี ค.ศ.1953 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียนที่มีนิสัยและเจตคติในการเรียนแตกต่างกัน หาวิธีช่วยเหลือให้ปรับปรุงนิสัยและเจตคติในการเรียนตลอดจน ได้ตระหนักถึงศักยภาพของตนเอง และทำนายความสำเร็จทางการศึกษาของผู้เรียน แบบสำรวจนิสัยและเจตคตินี้มีอยู่ 2 ชุด คือ ชุดสำหรับใช้กับนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย (C-College Form) ชุดสำหรับใช้กับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา (H-High School Form) เนื้อหาของแบบสำรวจประกอบด้วย

1. ด้านนิสัยในการเรียน (Study Habits) แบ่งออกเป็น

- การหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา (Delay Avoidance) หมายถึง การทำงานให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด

- วิธีการทำงาน (Work Method) หมายถึง วิธีการเรียนและเทคนิคการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ

2. ด้านเจตคติต่อการเรียน (Study Attitudes) แบ่งออกเป็น

- การยอมรับในตัวครู (Teacher Approval) หมายถึง การมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อตัวครู และวิธีการสอนของครู

- การยอมรับคุณค่าของการศึกษา (Education Acceptance) หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวัตถุประสงค์ของการศึกษา และวิชาที่เรียน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติทางการเรียน

งานวิจัยในประเทศ

เยาวลักษณ์ ชื่นอารมณ์ (2549:50) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 5E พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 5E มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จาริญา ศักรประธาน (2545:51) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วชิราวุธวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนแผนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีปัจจัย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

งานวิจัยต่างประเทศ

ริซี่ (Risi.2002: 60) ศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนต่างสถาบันที่มีความเสี่ยงในการออกจากโรงเรียน และทัศนคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียน การวิจัยเป็นแบบการวิจัยเชิงทดลอง ที่มีกลุ่มทดลองเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม และกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษาใด ๆ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองหลังจากเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นเวลา 3 เดือน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในทัศนคติที่มีต่อโรงเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เลวินและฟาวเลอร์ (Levin and Fowler.1984:135) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติต่อวิทยาศาสตร์โดยรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เฉพาะในเรื่องโปรแกรมการเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนโปรแกรม (Advance placemat science ใช้เวลาศึกษา 3 ปี) มีเจตคติแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนโปรแกรมทั่วไป (นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปใช้เวลาศึกษา 2 ปี หรือ 3 ปี) ในเกือบทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการรับรู้เจตคติของบิดา แต่มีเจตคติทางบวกมากกว่านักเรียนที่เรียนโปรแกรมสุดท้าย ในเกือบทุกด้านนักเรียนที่เรียนที่เรียนโปรแกรมทั่วไป มีเจตคติทางบวกต่อวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่เรียนโปรแกรมสุดท้ายในเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการยอมรับวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องของผู้ชายด้านความสำเร็จในการเรียนวิทยาศาสตร์ และด้านแรงจูงใจในการเรียนวิทยาศาสตร์

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาสนใจองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและยอมรับว่า การที่บุคคลมีระดับสติปัญญาเท่ากันมิได้หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากัน เพราะการที่บุคคลจะประสบผลสำเร็จทางการเรียนได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านสติปัญญา (Intellectual Factor) และปัจจัยที่ไม่ใช่สติปัญญา (Non- intellectual Factor) ดังที่ ฮาร์วิกเฮิร์ท (Harvighurst.1963:506) ได้กล่าวถึงข้อสรุปของเทอร์แมน (Terman) ว่าความแตกต่างของความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่ากันส่วนใหญ่เนื่องมาจากองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา องค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญานี้ นักการศึกษา นักจิตวิทยาและนักแนะแนว พยายามที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยดูว่ามีอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่าที่ปรากฏขณะนี้ ผลการวิจัยส่วนมาก พบว่า องค์ประกอบที่นอกเหนือไปจากสติปัญญา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริง และมีเพียงส่วนน้อยพบว่า ไม่มีผลต่อการเรียน

ไอแซงค์ อาร์โนล และไมลีย์ (Eysenck, Arnold and Meili.1972:6) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ว่า หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามอย่างมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำที่ต้องอาศัยความสามารถทั้งร่างกายและสติปัญญา ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงเป็นขนาดของความสำเร็จ ที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น การสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจได้ในรูปเกรดของโรงเรียนซึ่งต้องอาศัยกระบวนการที่ซับซ้อนและระยะเวลาพอสมควร หรืออาจได้ด้วยการวัดแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กู๊ด (Good.1973:7) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ ในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากครูผู้สอนหรือความรับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

กล่าวโดยทั่วไป ผลสัมฤทธิ์ (Achievement) หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้รับจากการทำงานที่ต้องใช้ความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ (Nontesting Procedures) อาจจะพบว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กันทั่วไป มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียนเนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า อย่างน้อยก่อนการประเมินการเรียนของนักเรียน ครูจะต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ได้อีก

หลายๆ ด้าน จึงย่อมดีกว่าการแสดงขนาดความล้มเหลว หรือความสำเร็จทางการเรียนทุกๆ ไป เพียงครั้งเดียว (อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม.2530 : 10)

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายาม ความสามารถเฉพาะตัว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่น การสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจได้ด้วยการวัดแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

คอยโว (Koivo.1983:2624-A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคะแนนนิสัยและทัศนคติในการเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

โบโนโม (พัชรินทร์ สมหมาย.2549: 48: อ้างอิงจาก Bonomo. 1990) ได้ศึกษาลักษณะทางจิตพิสัยของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ ทำการศึกษากับนักเรียน 6 คน โดยใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประวัติครอบครัว นอกจากนี้ยังใช้การสัมภาษณ์ระดับลึก (In-Depth Interviews) เกี่ยวกับแรงจูงใจ เจตคติ โรคภัยไข้เจ็บ และบุคลิกลักษณะ ซึ่งสังเคราะห์และวิเคราะห์จาก 8 องค์ประกอบ คือ อิทธิพลของครอบครัว ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การดูรายการโทรทัศน์ มุมมองในเรื่องวัฒนธรรม (Intercultural Perspective) ของตน การเลือกเรียนภาษาต่างประเทศ

งานวิจัยในประเทศ

อาคม ระดมสุข (2547: 82-85) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่1 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปีการศึกษา 2546 จำนวน 247 คน ผลการศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียน และนิสัยทางการเรียนรวมกับลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน และการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาได้ร้อยละ 57.5

ลดาวัลย์ พรอนันตชัย (2548:83) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทองเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปราณี เพ็ชรศิริ (2549:72) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย พบว่า ปัจจัยในนิสัยทางการเรียน เจตคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

พัชรินทร์ สมหมาย (2549:102) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีปัญหาการเรียนน้อย เพราะนักเรียนจะตั้งใจเรียน และเอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น ขยันอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด พยายามปรับปรุงแก้ไข การทำงานให้ดีขึ้น การปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาหรือไม่ เข้าใจบทเรียน และศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกจากจะเป็นที่เกิดจากความตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น ขยันอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน ความรับผิดชอบต่อการเรียนแล้ว ยังส่งผลด้านบวกต่อนักเรียนคือทำให้นักเรียนเกิดความมุ่งมั่น ความตั้งใจที่จะเรียนจนประสบความสำเร็จต่อไป

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของคำว่า “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์” ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

แอทคินสัน (Atkinson.1966:240-241) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่า การกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินจากตัวเองหรือบุคคลอื่นโดยเทียบกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นสิ่งที่พอใจเมื่อกระทำจนเสร็จหรือไม่น่าพอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จ

ฮิลการ์ด (Hillgard.196:153) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ดีเยี่ยม

กู๊ด (Good.1973:375) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาและพยายามอย่างสูงของนักเรียนที่จะศึกษาให้บรรลุสัมฤทธิ์ผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทั่วไปของการศึกษา

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541:172) กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบกิจกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศ (Standard of Excellence) ที่ตนตั้งไว้

พงษ์พันธ์ พงษ์ไสภา (2542:140) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลมีความต้องการที่จะกระทำการต่างๆ ทั้งในหน้าที่การงานและเรื่องราวส่วนตัว ให้สำเร็จลุล่วง

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาหรือแรงผลักดันที่ทำให้บุคคลมีความพยายาม การกระทำ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ทฤษฎีของแมคเคลแลนด์ (สิทธิมา สุทธิศักดิ์, 2549:31-32; อ้างจาก McClelland, 1961) นักจิตวิทยาสังคมแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกา โดยค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเขาตระหนักว่าความต้องการ หรือแรงจูงใจอันเป็นคุณสมบัติในตัวบุคคลนั้นมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ได้เน้นถึงแรงจูงใจทางสังคม 3 ประการ ดังนี้

1.แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ซึ่งก็คือความปรารถนาที่จะกระทำการหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อพบกับความล้มเหลว

2.แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliation Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบหรือรักใคร่ชอบพอของคนอื่น สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่น

3.แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม ทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจเพราะเกิดจากความรู้สึกว่าจะทำอะไรได้เหมือนคนอื่นเป็นความภาคภูมิใจ ผู้มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจสูงจะเป็นผู้ที่พยายามจะควบคุมสิ่งต่างๆ เพื่อให้ตนเองบรรลุความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือกว่าคนอื่น

4.3 ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เมทตา (Mehta, 1969:201-202) ได้นิยามไว้ว่าแรงจูงใจอาจจะแสดงได้หลายอย่างหรืออย่างไรก็ตามหนึ่งตามลักษณะ 3 ประการนี้

1.ความต้องการที่ให้งานตนเองมีความสำเร็จในระดับสูง หรือมีมาตรฐานสูง (Standard of excellence)

2.งานที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ (Unique of characteristic) เป็นงานที่ได้ทำให้สำเร็จอย่างดีและลักษณะเป็นของตน ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของบุคคล ผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นในด้านศิลปะ และงานอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากธรรมดา

3.งานที่ต้องใช้เวลา (Long term of work) เป็นลักษณะหนึ่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ต้องมีความตั้งใจที่ยาวนานในจุดมุ่งหมายของงานนั้น สามารถทำได้สำเร็จในชีวิต

เฮอร์แมน (Herman.1970:354) ได้รวบรวมลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 10 ประการ ดังนี้ 1)มีระดับแรงบันดาลใจ (Aspiration Level) 2)มีความหวังอย่างมาก ตนจะประสบความสำเร็จ ถึงแม้การกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับการเสี่ยง (Risk – Taking Behavior) 3)มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้น (Upward Mobility) 4)อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน (Persistence) 5)เมื่องานที่กำลังถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวนจะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ (Task Attention) 6) รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่งและสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Time Perception) 7)คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก (Partner Perspective) 8)เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถมากเป็นอันดับแรก (Partner Choice) 9)ต้องการเป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่นโดยพยายามทำงานของตนให้ดีขึ้น (Recognition Behavior) 10)พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนเองให้ดีเสมอ (Achievement Behavior)

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ แรงจูงใจ แรงผลักดัน ความปรารถนา ที่ทำให้บุคคลมีความพยายามที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ทั้งในหน้าที่การงานและเรื่องราวส่วนตัว ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีลักษณะดังนี้ มีความทะเยอทะยานสูง มีความพยายาม อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก และพยายามปฏิบัติสิ่งต่างๆ ของตนเองให้ดีเสมอ

4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

รัชเชล (จำรูญ เทียมธรรม.2546:53; อ้างอิงจาก Russell.1969) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกรด 9 โดยใช้แบบทดสอบ CAT (California Achievement Test) เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ ภาษา การอ่าน และทำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เจมส์ (อุมาภรณ์ สุขารมณ.2550:31; อ้างอิงจากJames.1993) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม การรับรู้ความสามารถ การตัดสินใจในห้องเรียน กับระดับของแรงจูงใจในการเรียน ผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวให้เหมาะสมกับ

สภาพแวดล้อม การรับรู้ความสามารถและการตัดสินใจในห้องเรียนของผู้เรียน กับระดับความเข้มของแรงจูงใจในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยในประเทศ

จำรูญ เทียมธรรม (2546:79) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียน และความคาดหวังของนักเรียนต่ออนาคต ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความเชื่ออำนาจภายในตน และการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม การสอนของครูส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

พระมหาพะเต็ด ชุ่มเพ็งพันธ์ (2548:77) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพุทธิจริตด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสตรีวัดอัสสัมชัญ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมีอิทธิพลต่อพุทธิจริต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากทำให้มีพุทธิจริตด้านการเรียนมาก

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ แรงผลักดัน ความปรารถนาที่ทำให้บุคคลมีความพยายามที่จะกระทำการต่าง ๆ ให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเกิดขึ้นได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความคาดหวัง เจตคติต่อการเรียน ความเชื่อในอำนาจแห่งตน การเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนย่อมนำไปสู่ความสำเร็จด้านการเรียน

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

5.1 ความหมายและความสำคัญสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

สัมพันธภาพในครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล สัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเกิดจากบุคคลในครอบครัวให้ความรัก ความห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาาก็ได้ปรึกษากัน บิดามารดา หรือผู้ปกครอง อุทิศเวลาในการอบรมขัดเกลานิสัยเด็ก ให้ความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอ เด็กจะประพฤติในทางที่ดี (พระมหาพะเต็ด ชุ่มเพ็งพันธ์.2548:31) ส่วนบรรยากาศในครอบครัวก็มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเรียนของเด็ก ถ้าสมาชิกในครอบครัวของบ้านใดมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน มีความผูกพันกัน ไม่สร้าง ความหวาดวิตกให้กับสมาชิกครอบครัว บรรยากาศในครอบครัวไม่เคร่งเครียด ก็จะทำให้สมาชิกในครอบครัวนั้นมีความพร้อมและมีสมาธิที่จะเรียน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530:176; อ้างจาก Coleman and Hammen.1974)

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2543:11-13) ได้กล่าวว่า ครอบครัวมีบทบาทที่สำคัญในอันจะเอื้อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีโดยผ่านทางปัจจัยดังนี้

1.ความสัมพันธ์ที่ดี ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง พ่อ แม่ และลูก จะทำให้เด็กมีจิตใจสบาย มีสมาธิและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีจะทำให้เด็กเกิดปัญหาทางจิตใจ มีอารมณ์เศร้า วิตกกังวล และอาจมีปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ เช่นหนีโรงเรียน

2.การถ่ายทอดคุณค่าทางการศึกษา ในครอบครัวที่พ่อแม่ให้ความสำคัญต่อการศึกษ เด็กจะเห็นความสำคัญของการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าครอบครัวที่พ่อแม่ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษา

3.การเป็นตัวอย่างในการแสวงหาความรู้ พ่อแม่ที่รักการเรียน ชอบการอ่านหนังสือ ชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และชอบการคิดวิเคราะห์ ก็จะปฏิบัติสิ่งเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน

4.การฝึกนิสัย การฝึกนิสัยที่เสมอต้นเสมอปลายในชีวิตประจำวัน จะมีผลให้เด็กมีวินัยในการเรียน

5.การสร้างแรงจูงใจ พ่อแม่ที่กระตุ้นเด็กให้มีแรงจูงใจและเป้าหมาย จะทำให้ลูกมีความกระตือรือร้นในการเรียน

6.การสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้ พ่อ แม่ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น พาไปดูพิพิธภัณฑ์ ศูนย์ราชการ เป็นต้น จะช่วยให้เด็กมีความรู้กว้างขวางมีข้อมูลสะสมไว้มาก ซึ่งก็จะเป็นการส่งเสริมให้การเรียนรู้ขั้นต่อไป

7.การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียน สภาพแวดล้อมที่บ้านเป็นสิ่งสำคัญ เด็กที่อยู่ในบ้านที่มีความสงบสุข ไม่มีเสียงทะเลาะเบาะแว้งกันของพ่อแม่ หรือไม่มีเสียงโทรทัศน์วิทยุ เปิดรบกวนอยู่ตลอดเวลา มีที่ทำการบ้านและท่องหนังสือเป็นสัดส่วน ก็จะเรียนรู้ได้ง่าย

กุหลาบ รัตนสังฆธรรม และคนอื่นๆ (2540:13-15) ได้สรุปแนวคิดของสัมพันธภาพในครอบครัวไว้ว่า ครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีจะต้องมีพฤติกรรมที่แสดงความรักและความผูกพันกันในลักษณะต่อไปนี้ คือ ต้องเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน ต้องรู้จักคนที่เรารัก ต้องเคารพซึ่งกันและกัน ต้องมีความรับผิดชอบ ต้องมีความไว้วางใจกัน ควรมีต่อทั้งทางกายและทางใจ ต้องให้กำลังใจกันและกัน อาจเป็นคำพูดหรือท่าทางที่ให้การสนับสนุน ต้องให้อภัยกันและกัน ต้องรู้จักสื่อสารในครอบครัว ต้องใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่าและคุณภาพ มีกิจกรรมร่วมกัน ช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่มี ต้องมีการปรับตัวตามภาวะที่เปลี่ยนแปลงของบุตรในครอบครัว ต้องรู้จักภาระหน้าที่ในครอบครัวและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การอยู่ด้วยกันทุกคนต้องมีบทบาทหน้าที่ที่ทั้งต่อตนเองและต่อสมาชิกในครอบครัว มีความใกล้ชิดทางสัมผัส เช่นการโอบกอดกันบ้างเป็นการแสดงความรักความอบอุ่นตามธรรมชาติของคน

ธีระ ชัยยุทธยรรยง (พระมหาสุชาติ ไหมอ่อน.2550:50;อ้างจากธีระ ชัยยุทธยรรยง.2526) ได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนของนักเรียน สรุปได้ดังนี้ การให้ความรักความ

อบอุ่น การเอาใจใส่และเข้าใจนักเรียนอย่างพอเพียง การพยายามสังเกตเด็กที่อยู่ในปกครองว่า ชอบทำกิจกรรมอะไรบ้าง และพยายามหาสิ่งมีประโยชน์ให้เด็กได้ทำตามชอบ ผู้ปกครองควรเลือกรายการโทรทัศน์และภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับนักเรียนและแบ่งเวลาให้เป็นสัดส่วน อีกทั้งหาโอกาสพานักเรียนไปเที่ยวพักผ่อน และให้มีโอกาสพบสิ่งแปลกใหม่ การจัดหาหนังสือดีมีประโยชน์เหมาะสมให้นักเรียนอ่าน และการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้น่าอยู่ มีบรรยากาศที่ดี เพื่อดึงดูดใจให้เด็กอยากอยู่บ้าน

วัลนิกา ฉลากบาง (2535:33-34) กล่าวถึง หน้าที่ของพ่อแม่ในการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของลูกไว้ดังนี้ การส่งเสริมพัฒนาการทางกาย เพราะพัฒนาการทางกายเป็นพื้นฐานของพัฒนาการทุกด้าน การตอบสนองความต้องการทางจิตใจของลูก เพราะเมื่อใจเป็นสุขแล้วสามารถเรียนรู้และจดจำสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น ควรจัดหาหนังสือ อุปกรณ์ที่เพิ่มพูนความสามารถในการสื่อสารและการใช้ภาษาของลูก การสนใจและเป็นตัวอย่างที่ดีของลูกในเรื่องการเขียนการอ่าน จัดหาหนังสือที่ลูกชอบและสนใจ อีกทั้งพยายามศึกษาและทำความเข้าใจความสามารถของลูก ไม่ตั้งความคาดหวังการเรียนของลูกสูงเกินไป การเลือกรายการโทรทัศน์และภาพยนตร์ที่เหมาะสมกับนักเรียนและแบ่งเวลาให้มีสัดส่วน และการมีทัศนคติที่ดีต่อครูและการเรียนเพื่อให้ลูกมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน เช่นเดียวกับพรพิมล เจียมนาครินทร์ (2539:168-169) กล่าวว่า พ่อแม่สามารถมีส่วนร่วมให้เด็กมีปัญหามองในเรื่องการปรับตัวภายในโรงเรียนน้อยลงได้ดังนี้ ดังนี้ การที่ให้เด็กมีอิสระในการเลือกโรงเรียน เลือกวิชาเรียนตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจของเด็ก ไม่ใช่เลือกเรียนตามที่พ่อแม่ต้องการ การให้มีการปรับปรุงนิสัยการเรียนที่ดี เช่น เรียนอย่างมีหลักการ มีสมาธิในการอ่านหนังสือ การอนุญาตให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อเป็นหนทางนำเด็กเข้ากลุ่ม และรู้จักการปรับตัวเข้ากับสังคม และพ่อแม่ต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู โดยที่ควรหาโอกาสพูดคุยกับครูเกี่ยวกับปัญหาการเรียน การปรับตัวของลูกบ้าง

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีจะต้องมีพฤติกรรมที่แสดงความรักและความผูกพันกัน ให้กำลังใจกันและกัน การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ถ้าสมาชิกในครอบครัวของบ้านใดมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน ไม่สร้างความหวาดวิตกให้กับสมาชิกครอบครัว บรรยากาศในครอบครัวไม่เคร่งเครียด ก็จะทำให้สมาชิกในครอบครัวนั้นมีความพร้อมและมีสมาธิที่จะเรียน ซึ่งจะส่งผลพฤติกรรมทางการเรียนจนกลายเป็นนิสัยทางการเรียนต่อไป

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง งานวิจัยต่างประเทศ

มาเจอริแบงค์ (Marjoribank.1991:103-109) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อม และระดับฐานะทางสังคมกับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอนุ 11 ถึง จำนวน 158 คน โดยใช้แบบทดสอบ Primay Mental Ability จากแบบทดสอบพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองให้การส่งเสริมการเล่าเรียน จะมีคะแนนจากแบบทดสอบ Primay Mental Ability สูง ซึ่งคะแนนจากแบบทดสอบ Primay Mental Ability ยังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา เฟ่งเล็งผล (2551:94) ได้ศึกษาถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บำเพ็ญ วังเงิน (2541:80) ศึกษาเรื่องอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสาเหตุหนึ่งมีผลมาจากอิทธิพลของครอบครัว เช่น สภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรม และสัมพันธภาพของบุคคลในครอบครัว

จากเอกสารดังกล่าวมาสรุปได้ว่า ครอบครัวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนสาเหตุหนึ่งมีผลมาจากอิทธิพลของครอบครัว เช่น สภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรม และสัมพันธภาพของบุคคลในครอบครัว ดังนั้นครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี มีความเข้าใจและช่วยเหลือกัน จะเป็นการสร้างความอบอุ่นให้กับบุคคลในครอบครัว และเป็นการหล่อหลอมพฤติกรรมของเด็กที่อยู่ในครอบครัวนั้นด้วย

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

6.1 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

รอตแมน (Rothman.1968:34-36) กล่าวว่า สิ่งที่เราควรคำนึงถึงมากที่สุดในระบบการเรียนการสอนนั้น คือ สัมพันธภาพที่ดีของครูผู้สอนกับนักเรียน ครูจะต้องยอมรับ เข้าใจเป็นกันเอง ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักพัฒนาตนเอง และครูจะต้องแสดงให้นักเรียนเห็นได้ชัดเจนอีกด้วยนั่นคือ ครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ไพฑูริย์ สินารัตน์ (2524:49) กล่าวว่า ในการเรียนการสอนทุกระดับ นอกจากผู้เรียนต้องการผู้สอนที่มีความรู้ดีมีประสบการณ์ดีแล้ว ยังต้องการผู้สอนที่มีวิธีการสอนที่เป็นกันเอง เข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้เรียน แต่ขณะเดียวกันก็ควรชี้แนะให้เห็นถึงความถูกต้องเหมาะสม ให้ข้อติชมตรงไปตรงมาซึ่งเต็มไปด้วยความหวังดี จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้อุดมสมบูรณ์

ประดิพันธ์ อุปรมัย (2529:33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนดังนี้ ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนอาจเกิดขึ้นได้ทั้งระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกับเอง ถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปได้อย่างดี หมายถึง ทั้งครูและนักเรียนต่างมีความสัมพันธ์

อันดีต่อกัน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีโอกาสซักถาม ตอบคำถามและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนให้มาก บรรยากาศในชั้นเรียนก็มีแต่ความน่าสนใจ สนุก อยากรู้ อยากเห็น และกระตือรือร้น นอกจากนั้นปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเองก็มีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้น ในชั้นเรียนด้วยเช่นกัน

6.2 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู

สุรางค์ ไคว่ตระกูล (2544:437) กล่าวว่า การรับรู้ของครูที่มีต่อนักเรียน เป็นตัวแสดงถึง บทบาทและลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ดังนี้ คือ

1. นักเรียนแต่ละคนเป็นปัจเจกบุคคลและทุกคนมีบุคลิกภาพที่เป็นตัวของเขาเองซึ่งต่าง กับคนอื่น

2. นักเรียนทุกคนมาโรงเรียนเพราะอยากเรียน ฉะนั้นครูที่ดีจะต้องรู้จักเร้าความสนใจ ของนักเรียน ทำให้นักเรียนตั้งใจเรียนไม่เบื่อหน่าย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนจะต้องเป็นไปด้วยดี นักเรียนไว้วางใจครูและ สามารถพูดกับครูได้อย่างเปิดเผย โดยไม่ต้องเกรงกลัวโทษ

4. ครูและนักเรียนต้องมีความสัมพันธ์ภาพแบบประชาธิปไตย นักเรียนสามารถ ออกความเห็น หรือร่วมกับครูตั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในห้องเรียนได้

5. บรรยากาศของห้องเรียนที่ดีจะต้องเอื้อต่อการเรียนและเสริมสร้างบุคลิกภาพ ของนักเรียน โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุน ให้กำลังใจ นักเรียนแต่ละคนให้พัฒนาทั้งด้านความรู้และบุคลิก

ธเนศ ขำเกิด (2533:7) กล่าวถึง ความผูกพันและเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียนว่า ครูแสดงพฤติกรรมทั้งในด้านคำพูด กิริยา ท่าทาง สีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใสให้ความรัก ความเมตตา อย่างจริงใจ และมีเหตุผลด้วยความสม่ำเสมอ นักเรียนจะรู้และเข้าใจดีว่าครูครูของเขามีความรักและ ความจริงใจต่อเขาเพียงใด สิ่งเหล่านี้จะเป็นแม่แบบของนักเรียน และมีผลทางด้านจิตใจต่อการแสดง ความเคารพรัก ความศรัทธาในครูของเขาด้วยความจริงใจหากครูสามารถครองหัวใจนักเรียนได้แล้ว ความรู้สึกที่ดีต่อกันจะสร้างสรรค์บรรยากาศในการเรียนการสอนที่สดชื่น มีความรัก ความผูกพันเอื้อ ออาทร และให้อภัยต่อกัน

6.3 การจัดบรรยากาศในห้องเรียน

สิริวรรณ ศรีพหลและคณะ (2526:172-174) ได้สรุปแนวทางการจัดบรรยากาศใน ห้องเรียนสำหรับครูที่จะนำไปปฏิบัติ มีดังนี้

1. บรรยากาศของการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มี พัฒนาการในทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม อย่างเต็มที่ ฝึกฝนการใช้สติปัญญา คือ

มีกระบวนการในการคิดอย่างมีเหตุผล การมีเจตคติที่ดีต่อผู้อื่น การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น

2.การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดีต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติในการควบคุมตนเองและรับผิดชอบตนเอง โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ให้โอกาสนักเรียนในการค้นคว้าหาวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยให้ครูคอยให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

3.การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดี จะต้องส่งเสริมนักเรียนให้มีความคิดและแนวการปฏิบัติแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้อาจเริ่มมาจากครูเป็นตัวอย่างที่ดี มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ยอมรับมติของกลุ่ม

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสำคัญ นอกจากด้านการเรียนการสอนแล้ว ครูจะต้องมีสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน จะต้องยอมรับ เข้าใจ เป็นกันเอง ให้ความรัก ความเมตตาอย่างจริงใจ และมีเหตุผลด้วยความสม่ำเสมอ ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักพัฒนาตนเอง ความรู้สึกที่ดีต่อกันจะสร้างสรรค์บรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดีขึ้น เพื่อช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีต่อไป

6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

งานวิจัยในต่างประเทศ

ยี (Yee.1971:41-42) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร โดยแยกเป็นเด็กสองพวก คือ พวกที่ถือตัวครูเป็นศูนย์กลางและพวกที่ถือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่แสดงถึงความมีอคติของครูต่อเด็ก ทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมยถอยหนี เชื่อยชาต่อการแก้ปัญหา เป็นปฏิปักษ์กับคนอื่น ก้าวร้าว ปรับตัวไม่ได้

โคแกน (Cogan.1975:135-139) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสอนของครู พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างครูกับนักเรียน จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดียิ่งขึ้น ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันมากเท่าใด นักเรียนจะมาสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้ถึงที่สุดขีดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของครูและนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักเรียน นักเรียนมีความศรัทธาในตัวครู ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

งานวิจัยในประเทศ

กึ่งกาญจน์ ปานทอง (2545:85) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์

สถาบันราชภัฏพระนคร พบว่า นักศึกษาที่มีสัมพันธภาพกับอาจารย์ที่ดีจะส่งผลให้พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พระมหาสุชาติ ไหมอ่อน (2550:108) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของพระนิสิต พบว่า พระนิสิตที่มีสัมพันธภาพดีกับอาจารย์ ทำให้พระนิสิตมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสม ทั้งนี้เพราะในด้านการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับพระนิสิตจะเป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

สุพัตรา ผลรัตนไพบูลย์ (2550: 38) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพดีกับครูมีพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เหมาะสม ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู และปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน การปฏิบัติตัวของครูที่มีต่อนักเรียน ความเอาใจใส่ เข้าใจ และยอมรับ ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม ดังนั้น ผู้วิจัยคาดว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อนิสัยทางการเรียนของนักเรียน

7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม

7.1 แนวคิดและความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) ได้ดัดแปลงมาจากจิตบำบัดแบบกลุ่ม (Group Psychotherapy) ซึ่ง Pratt เป็นคนแรกที่นำเอาเทคนิคกลุ่มมาใช้ในการรักษาคนไข้โรคจิต

โอลเซน (Ohlsen.1970:31) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง การให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ปกติให้มีการยอมรับปัญหาต่าง ๆ ของตนเอง และพยายามแก้ไขปัญหานั้นก่อนที่จะกลายเป็นปัญหาที่รุนแรง การให้คำปรึกษากลุ่มยังจะช่วยให้ผู้มีปัญหาสามารถเรียนรู้ที่จะนำความคิดจากกลุ่มมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เชอร์ทเซอร์ และสโตน (Shertzer and Stone.1968:448-449) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง การที่บุคคลมีความต้องการที่ตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในด้านใดด้านหนึ่งหรือต้องการที่จะแก้ปัญหาด้านปัญหาหนึ่งร่วมกัน มาปรึกษาหารือกันเป็นกลุ่มโดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาเปลี่ยนจากผู้นำเป็นศูนย์กลางมาเป็นกลุ่มเป็นศูนย์กลาง สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองกล้าที่จะเผชิญปัญหาได้ใช้ความคิดในการแก้ไขปัญหานั้นหรือปรับปรุงตนเองทั้งยังได้รับฟังความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้อื่น และ

ตระหนักว่าคนอื่นก็มีปัญหาไม่ใช่ตนเองมีปัญหาเพียงคนเดียว วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนี้จะทำให้สมาชิกแต่ละคนเกิดความรู้สึกภูมิใจว่าตนเอง สามารถให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม

ดิงค์เมเยอร์ (Dinkmeyer.1968:36) ได้กล่าวถึงการให้คำปรึกษากลุ่มว่าเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งแต่ละคนในกลุ่มจะมีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกันร่วมกับ ผู้ให้คำปรึกษา ในการสำรวจปัญหา ความรู้สึก ทศนคติและค่านิยม ในการที่จะพยายามขยายทัศนคติและการรับรู้ให้เกิดความเข้าใจที่สามารถจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้ดี

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2530:8) ได้อธิบายว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการซึ่งอยู่ในรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองคน บุคคลหนึ่งเป็นผู้ที่มีปัญหาซึ่งไม่สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ ส่วนอีกบุคคลหนึ่งนั้นก็จะเป็นผู้ที่มีวิชาชีพสูง ซึ่งได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดีตลอดจนมีประสบการณ์ที่จะทำให้เขามีความสามารถช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาของบุคคลหลาย ๆ ประเภท

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2534:180) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง กระบวนการของกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาหรือความต้องการคล้าย ๆ กัน มาปรึกษาหารือร่วมกันโดยมีผู้ให้คำปรึกษาซึ่งมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ทางการให้คำปรึกษา ร่วมให้ความช่วยเหลือหรือร่วมให้คำปรึกษา

จากเอกสารสรุปได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาเป็นกลุ่ม โดยผู้เข้าร่วมกลุ่มมีปัญหาที่คล้ายคลึงกัน และมีผู้ให้คำปรึกษาที่มีความรู้ และประสบการณ์ เป็นผู้ดำเนินการและร่วมให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลภายในกลุ่ม

7.2 จุดมุ่งหมายของการของการให้คำปรึกษา

คอร์เรย์ (Corey.2000:7) ได้กำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. เพื่อเรียนรู้การไว้วางใจตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อรู้จักตนเองและค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน
3. เพื่อรับรู้ว่าคนอื่นก็มีความต้องการและมีปัญหาที่คล้ายคลึงกับตนเอง
4. เพื่อเพิ่มการยอมรับตนเอง การเชื่อมั่นในตนเอง การนับถือตนเอง อันจะนำไปสู่

การมีทัศนคติใหม่ต่อตนเอง

5. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นหาแนวทางการจัดการ และมองหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งของตนเอง

6. เพื่อเพิ่มความสามารถในการนำตนเอง การพึ่งตนเองและความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

7. เพื่อให้บุคคลมีความตระหนักต่อทางเลือกของตนเอง โดยมีการเลือกอย่างฉลาด

8. เพื่อกำหนดแผนสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ต้องการ และรับผิดชอบที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

9. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะทางสังคมที่มีประสิทธิภาพ

10. เพื่อเพิ่มความไวในการรับรู้ความรู้สึก และความต้องการของผู้อื่น

11. เพื่อเรียนรู้วิธีการโต้แย้ง หรือเผชิญหน้ากับผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมาด้วยท่าทีที่เอื้ออาทร ห่วงใย และจริงใจ

12. เพื่อรับรู้การตัดสินใจเลือกของตนเอง และรู้จักเลือกอย่างฉลาด ตลอดจนเรียนรู้การดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามความมุ่งหวังของตนเองไม่ขึ้นอยู่กับความมุ่งหวังของผู้อื่น

13. เพื่อช่วยให้ค่านิยมที่ตนเองมีอยู่ชัดเจนขึ้น เรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของตนเองไปตามครรลองของค่านิยมนั้น

นอกจากนี้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2534:180) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรู้จักและเข้าใจตนเอง

2. เพื่อช่วยให้สมาชิกได้พัฒนาการยอมรับตนเอง และรู้สึกว่ามีความคุณค่า

3. เพื่อช่วยให้สมาชิกแต่ละคนได้พัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้งานตามขั้นพัฒนาการของตนเป็นไปอย่างเหมาะสม

4. เพื่อช่วยให้สมาชิกแต่ละคนพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาของตนเอง และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาที่ประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการ และความรู้สึกของบุคคลอื่น ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และเรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกภายในกลุ่ม

6. เพื่อส่งเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างมวลสมาชิกให้มีความรัก ความสามัคคีกัน

จากจุดหมายข้างต้นสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อต้องการพัฒนาสมาชิกในกลุ่ม ให้เกิดการไว้วางใจตนเองและผู้อื่น การค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน การเพิ่มประสิทธิภาพในการแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหา และมองหาวิธีลดความขัดแย้งในตนเอง ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองและเรียนรู้การดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามความมุ่งหวังของตนเอง

7.3 หลักการให้คำปรึกษากลุ่ม

7.3.1 การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม

โอลเซน (Ohlsen.1970:103-109) กล่าวว่า สมาชิกที่เหมาะสมที่จะเข้ากลุ่มควรเป็นผู้ที่อาสาสมัครและมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกลุ่ม ในการสัมภาษณ์สมาชิกครั้งแรก ผู้ให้

คำปรึกษาจะต้องชี้แจงจุดมุ่งหมาย และลักษณะของกลุ่ม ตลอดจนกระบวนการที่สมาชิกควรมีบทบาทอย่างไรในกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มดำเนินและบรรลุถึงจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เซอร์ทเซอร์และสโตน (Shertzer and Stone .1968:457) ได้เสนอแนวทางการเลือกสมาชิกคือ ควรเลือกผู้ที่มีความสนใจหรือปัญหาคล้ายคลึงกัน ประกอบด้วยทั้งสองเพศมีวัยใกล้เคียงกันเป็นผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือและเต็มใจจะแสดงความคิดเห็น การเลือกจะต้องใช้วิธีสัมภาษณ์ทีละคน บุคคลที่ไม่เหมาะสมในการเข้ากลุ่มคือ พวกก้าวร้าว เหนียวอายมากเกินไป ปรับตัวยากและไม่ควรจัดคนที่เป็ญาติหรือเพื่อนสนิทไว้กลุ่มเดียวกัน เพราะว่าต่างรู้ปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่งอยู่แล้ว อาจทำให้ไม่สามารถเปิดเผยความรู้สึกที่แท้จริงออกมาได้

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มนั้น สมาชิกจะต้องเข้ามาด้วยความเต็มใจที่จะแก้ปัญหา และปัญหาที่มีจะคล้ายคลึงกัน สมาชิกภายในกลุ่มมีได้ทั้งเพศหญิงและเพศชายเพื่อจะก่อให้เกิดความแตกต่างภายในกลุ่ม ในการเข้ากลุ่มผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงจุดมุ่งหมาย และลักษณะของกลุ่ม ตลอดจนกระบวนการที่สมาชิกควรมีบทบาทอย่างไรในกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มดำเนินและบรรลุถึงจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้มีบทบาททุกคน

7.3.2 ขนาดของกลุ่ม

คอร์เรย์ (Corey.1985:65) กล่าวว่า จำนวนสมาชิกของกลุ่มควรมี 8 คน จะเอื้อต่อประสิทธิภาพของการให้คำปรึกษากลุ่มมากที่สุด

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2533:193) ขนาดของกลุ่มปกติแล้วควรมีขนาด 6-8 คน

ทิพวรรณ กิตติพร (2535:193) กล่าวว่า กลุ่มที่มีสมาชิกเป็นผู้ใหญ่และมีผู้นำกลุ่มเพียงคนเดียวควรประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 8 คน และกลุ่มที่มีสมาชิกเป็นเด็กควรมีจำนวน 3-4 คน

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า จำนวนสมาชิกในการให้คำปรึกษากลุ่มที่เหมาะสมควรมีจำนวน 6-8 คน ซึ่งจะเอื้อต่อประสิทธิภาพของการให้คำปรึกษากลุ่ม

7.3.3 ระยะเวลาและจำนวนครั้ง

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521:99) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มควรจัดให้มีสัปดาห์ละ 2 ครั้ง เวลาอย่างน้อยไม่ควรต่ำกว่า 1 ชั่วโมง และไม่ควรมากเกิน 2 ชั่วโมง จำนวนในโรงเรียนและวิทยาลัยควรกำหนดจำนวนครั้งไว้ประมาณ 6-7 ครั้ง โดยถือเป็นกลุ่มที่ใช้เวลาระยะสั้น

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2522:182) กล่าวว่า เวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มโดยปกติ สำหรับวัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง จำนวนครั้งที่ใช้ในการให้คำปรึกษาควรให้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้าช่วงเวลาในการให้คำปรึกษามีน้อยอาจจะจัดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง เวลาไม่ต่ำกว่า

1 ชั่วโมง หรือไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง สำหรับจำนวนครั้งที่พบควรกำหนดไว้ประมาณ 6-7 ครั้ง โดยถือเป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ระยะเวลาและจำนวนครั้งของการให้คำปรึกษากลุ่ม ระยะเวลาควรอยู่ระหว่าง 1 ชั่วโมง แต่ไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง เพราะถ้านานไปอาจจะเบื่อได้ และพบกันสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง

7.3.4 พลังในการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

ในการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องรู้ และเข้าใจและยอมรับที่จะนำเอาพลังต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินการให้คำปรึกษาให้สมบูรณ์ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกในกลุ่มสามารถใช้พลังงานเหล่านี้ด้วย (คคมคมเพชร ธรรมศุภกุล. 2521:97-98) ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. ข้อผูกพัน (Commitment) บุคคลที่จะได้รับประโยชน์จากการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม จะต้องรับรู้และยอมรับว่ามีความต้องการที่จะรับคำปรึกษา และพูดถึงปัญหาทั้งหลายของตนเอง จะแก้ไขและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเมื่อรับคำปรึกษาจากกลุ่มแล้ว

2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) สมาชิกที่ปัญหาทั้งหลายจะต้องพยายามเพิ่มความรับผิดชอบสำหรับตนเอง และเพื่อการแก้ไขปัญหากลุ่ม นอกจากนี้จะต้องเพิ่มโอกาสให้เกิดความเจริญของงานภายในกลุ่มที่รับคำปรึกษา

3. การยอมรับ (Acceptance) การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มจะได้ผลดีก็ต่อเมื่อสมาชิกให้การยอมรับกันเอง ซึ่งจะเป็นผลให้แต่ละบุคคลเกิดความเคารพนับถือตนเองและมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาด้วย

4. การดึงดูด (Attractiveness) ถ้าหากกลุ่มเป็นที่ดึงดูดใจของสมาชิกในกลุ่มมากเท่าใด ก็ยิ่งจะทำให้การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มเพิ่มขึ้น

5. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Belonging) สมาชิกจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตนเอง และบุคคลที่จะต้องมีอิทธิพลในกลุ่ม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้นจะต้องมีความรู้สึกอย่างรุนแรงต่อความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม ซึ่งจะทำให้เป็นผลดีต่อการช่วยกลุ่ม

6. ความปลอดภัย (Security) เมื่อสมาชิกมีความรู้สึกปลอดภัยอย่างมีเหตุผลในขณะที่อยู่ในกลุ่ม เขาจะมีความเป็นตัวของตัวเอง มีการอธิบายปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวของเขา มีการยอมรับความคิดของบุคคลอื่นที่แสดงต่อตัวเขา และสามารถแสดงความรู้สึกของตนเองต่อบุคคลอื่น ซึ่งนับได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นอย่าง

7. ความเครียด (Tension) ความเจริญของงานของสมาชิกในกลุ่มในขณะที่รับคำปรึกษาเป็นกลุ่มนั้น สมาชิกจะมีความเครียดอยู่บ้าง การมีความเครียดและความไม่พึงพอใจที่อยู่ในระดับพอเหมาะ จะเป็นแรงใจที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่ถ้าความเครียดมากเกินไปจะทำให้บุคคลไม่ได้ใช้ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างสำเร็จ

8. ปทัสถานของกลุ่ม (Group Norms) เมื่อผู้มีปัญหา มีความเข้าใจ และยอมรับเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับการเข้ารับการให้คำปรึกษาในกลุ่ม เขาจะไม่ละเลยต่อปทัสถานของกลุ่มเพราะสมาชิกย่อมต้องการจะได้รับความช่วยเหลือ และไม่ต้องการจะให้บุคคลอื่นมองเขาไปในแง่ของบุคคลที่แตกต่างไปจากสมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มที่รับคำปรึกษาด้วยกัน ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ความสำเร็จของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มก็ขึ้นอยู่กับปทัสถานของกลุ่มด้วย

7.4 ทักษะของผู้นำกลุ่ม

ผู้นำกลุ่มจะต้องมีทักษะทางวิชาชีพเพื่อเป็นผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ คอเรีย (Corey, 2004: 32-39) ได้เสนอทักษะที่สำคัญและจำเป็นต่อผู้นำกลุ่ม ดังนี้

1. การฟังอย่างตั้งใจ (Active listening) เป็นการแสดงความใส่ใจทั้งคำพูดและความรู้สึกของผู้พูดที่แสดงออกมาทั้งด้วยคำพูด หรือท่าทาง น้ำเสียง และการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ การให้ความสนใจเอาใจใส่ผู้พูด การตั้งใจฟังอย่างกระตือรือร้น การหันหน้าเข้าหาผู้พูด การโน้มตัวเข้าหาเล็กน้อย การแสดงท่าทีที่อบอุ่นเป็นกันเอง ผ่อนคลาย การประสานสายตา ซึ่งการฟังอย่างตั้งใจนี้ทำให้สามารถติดตามเรื่องไม่ว่าจะเป็นเนื้อหา ความรู้สึก และอารมณ์ของผู้พูดได้อย่างชัดเจน ตลอดจนรับรู้ถึงสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ โดยที่ผู้พูดไม่ได้สื่อออกมา

2. การทวนซ้ำ (Restating) เป็นการพูดทวนซ้ำในคำพูดของสมาชิกโดยไม่มีการเพิ่มเติมข้อความใหม่เข้าไป วัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้สมาชิกได้ฟังและเกิดความเข้าใจความหมายที่ชัดเจนขึ้นในปัญหาที่ยุ่งยาก ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้สึกและความคิดของเขาขณะเดียวกันก็เป็นการสื่อให้สมาชิกทราบว่าผู้นำกลุ่มมีความเข้าใจในสิ่งที่สมาชิกพูด

3. การทำให้เกิดความกระจ่าง (Clarifying) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มพยายามดึงเอาปัญหาที่ซ่อนเร้นอยู่ รวมทั้งความคิด ความรู้สึก ความขัดแย้งต่าง ๆ ออกมาเปิดเผย เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดในสิ่งที่สมาชิกยังสับสนอยู่ อันเป็นการช่วยให้สมาชิกได้สำรวจปัญหาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

4. การสรุปความ (Summarizing) เป็นการช่วยให้มีการรวบรวมความคิดและเนื้อหาที่เป็นประเด็นที่สำคัญ ให้มีการเชื่อมโยงกัน โดยใช้คำพูดที่กระชับและได้ใจความ ผู้นำกลุ่มอาจจะเป็นผู้สรุปเองหรือสมาชิกแต่ละคนเป็นผู้สรุปถึงสิ่งที่ได้อภิปรายกันในกลุ่มก็ได้ การสรุปจะนำมาใช้เมื่อต้องการยุติการสนทนาหรือต้องการเปลี่ยนความคิดความสนใจจากสมาชิกคนหนึ่งไปสู่สมาชิกอีกคนหนึ่ง

5. การถาม (Questioning) เป็นการช่วยให้สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความคิดที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน และเปิดโอกาสให้สมาชิกพูดถึงความต้องการ อารมณ์ และความรู้สึกเพื่อให้สมาชิกได้เกิดความกระจ่าง และนำไปสู่การสำรวจตนเอง คำถามที่เหมาะสมควรเป็นคำถามปลายเปิดมากกว่าคำถามปลายปิด และควรหลีกเลี่ยงการใช้คำถามมากเกินไปเพราะจะทำให้สมาชิกรู้สึกอึด

อัศจรรย์ โดยเฉพาะคำถามที่สมาชิกเกิดความรู้สึกว่าคุณถาม และอาจมีผลต่อบรรยากาศความปลอดภัยภายในกลุ่ม

6.การตีความ (Interpreting) เป็นทักษะที่ใช้ในการอธิบายถึงสาเหตุของพฤติกรรม โดยมีการตีความในเชิงวิวินิจฉัย การคาดคะเนถึงสาเหตุของปัญหานั้น ๆ เพื่อช่วยให้สมาชิกได้พิจารณาตนเองในแง่มุมแตกต่างไปจากเดิม และพิจารณาทางเลือกใหม่ ๆ ให้แก่ตนเอง ผู้นำกลุ่มควรใช้ทักษะนี้หลังจากที่ได้ทำความรู้จักกับสมาชิกเป็นอย่างดีแล้ว และควรเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงปฏิกิริยาต่อการตีความนั้น ๆ ด้วย

7.การเผชิญหน้า (Confronting) เป็นทักษะที่ชี้ให้เห็นการกระทำของสมาชิกอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา และมีความจริงใจ ผู้นำกลุ่มจำเป็นต้องใช้ทักษะนี้เพื่อช่วยให้สมาชิกได้มองเห็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในตัวสมาชิก หรือความไม่สอดคล้องกันระหว่างความคิดความรู้สึก และการกระทำของเขา ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกมีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ทักษะการเผชิญหน้าควรจะใช้เมื่อกลุ่มมีความไว้วางใจและยอมรับซึ่งกันและกันเรียบร้อยแล้ว และจะต้องระมัดระวังในการใช้ทักษะนี้ต่อการกระทำของสมาชิก ไม่ใช่ตัวเขา รวมทั้งมีเป้าหมายเพื่อการให้ความช่วยเหลือหรือสร้างสรรค์มากกว่าทำลาย

8.การสะท้อนความรู้สึก (Reflecting feelings) เป็นการสื่อให้สมาชิกทราบว่าผู้นำกลุ่มมีความเข้าใจความรู้สึกของสมาชิก จากการฟังสิ่งที่สมาชิกพูด และสะท้อนออกมาเป็นคำพูดที่ชัดเจนให้สมาชิกได้ทราบถึงอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง ผู้นำกลุ่มเปรียบเหมือนกระจกเงาสะท้อนให้สมาชิกมองเห็นตัวเขาเอง มองเห็นความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน และการสะท้อนความรู้สึกยังเป็นการแสดงถึงความเอาใจใส่ ความสนใจ ความเข้าใจทุก ๆ สิ่งที่สมาชิกพูดหรือทำทางที่สมาชิกแสดงออก

9.การสนับสนุน (Supporting) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มให้การเสริมแรงแก่สมาชิกที่พยายามเข้ามามีส่วนร่วมในกลุ่ม เช่น การเปิดเผยถึงอารมณ์ของตนเอง เรื่องราวส่วนตัว การแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่มีการอภิปรายในกลุ่ม โดยผู้นำกลุ่มต้องมีการตอบสนองด้วยการฟังอย่างตั้งใจ แสดงท่าทีเอาใจใส่ มีการประสานสายตา แสดงการยอมรับและมีความกระตือรือร้น ทักษะนี้จะช่วยให้สมาชิกที่ไม่มั่นใจในตนเอง สามารถแสดงความรู้สึกของตนเองออกมาได้

10.การเห็นอกเห็นใจ (Empathizing) เป็นทักษะสำคัญที่ผู้นำกลุ่มไวต่อความรู้สึกในโลกของสมาชิก การเห็นอกเห็นใจอย่างมีประสิทธิภาพของผู้นำกลุ่มต้องมีความใส่ใจและให้ความนับถือกับสมาชิกกลุ่ม

11.การเอื้ออำนวย (Facilitating) เป็นทักษะที่ช่วยทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นภายในกลุ่ม โดยการสร้างบรรยากาศของความปลอดภัย ความไว้วางใจ การยอมรับซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกมีการเปิดเผยตนเอง มีการทดลองแสดงพฤติกรรมใหม่ๆ สนับสนุนให้

สมาชิกแสดงออกอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา ในสิ่งที่ยังมีความขัดแย้งกันอยู่ ช่วยให้สมาชิกเอาชนะปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ รวมทั้งช่วยให้สมาชิกผสมผสานสิ่งที่เขาได้เรียนรู้ในกลุ่มลงมือไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

12. การเริ่มต้น (Initiating) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มมีบทบาทชัดเจนในการนำกลุ่ม เช่น กำหนดว่ากลุ่มจะดำเนินไปในทิศทางใด หรือจะมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร กรณีนี้จะช่วยลดความวิตกกังวลของสมาชิกในการเข้ากลุ่มในระยะแรก ๆ ผู้นำกลุ่มควรใช้ทักษะนี้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของกลุ่มโดยเปิดโอกาสให้สมาชิกได้กำหนดแนวทางด้วยตัวของเขาเองบ้าง เมื่อกลุ่มพัฒนาไปช่วยระยะเวลาหนึ่ง เพื่อสนับสนุนให้สมาชิกได้ค้นหาความต้องการของตนเอง และมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของกลุ่ม

13. การกำหนดเป้าหมาย (goal Setting) การกำหนดเป้าหมายเป็นสิ่งสำคัญในการให้คำปรึกษากลุ่ม ที่ผู้นำกลุ่มไม่ได้เป็นผู้กำหนด แต่สมาชิกกลุ่มจะร่วมกันทำความเข้าใจในเป้าหมายที่เฉพาะของพวกเขาเอง แม้ว่าการกำหนดเป้าหมายจะเป็นสิ่งสำคัญในช่วงเริ่มต้นของกลุ่ม ตลอดการดำเนินกลุ่ม ผู้นำกลุ่มต้องให้กำลังใจสมาชิกในการค้นหาเป้าหมายอื่น ๆ ของสมาชิกเอง ซึ่งอาจมีการปรับเปลี่ยนถ้ามีความจำเป็น ถ้าผู้นำกลุ่มไม่มีทักษะในการทำหายสมาชิกให้กำหนดเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม ก็จะทำให้การดำเนินกลุ่มไม่มีจุดหมายปลายทาง

14. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Giving feedback) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มใช้แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา และเฉพาะเจาะจงในสิ่งที่ผู้นำกลุ่มสังเกตเห็น หรือมีความรู้สึกต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างไร ก็แสดงข้อมูลเหล่านั้นออกมา ขณะเดียวกันผู้นำกลุ่มก็ควรสนับสนุนให้สมาชิกมีการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน โดยแสดงออกอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาในสิ่งที่เขาสังเกตได้ ทักษะนี้จะช่วยให้สมาชิกได้ทราบถึงความคิดที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง

15. การให้คำแนะนำ (Suggesting) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะแก่สมาชิกเพื่อให้สมาชิกได้พัฒนาทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ซึ่งอาจกระทำได้หลายรูปแบบ เป็นต้นว่า การให้ข้อเสนอแนะ การให้ข้อมูล การกำหนดงานให้ไปทำเป็นการบ้าน การให้คำแนะนำ อาจจะมาจากเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม วิธีการนี้จะช่วยให้สมาชิกพัฒนาตนเองได้อย่างรวดเร็ว แต่ขณะเดียวกันก็อาจทำให้สมาชิกมีการพึ่งพามากขึ้น ผู้นำกลุ่มจึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของการให้คำแนะนำ และควรให้ข้อเสนอแนะโดยปราศจากอคติ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องเฉพาะเจาะจง และตรงไปตรงมา พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นด้วย

16. การปกป้อง (Protecting) ในขณะที่กลุ่มกำลังพัฒนา สมาชิกกลุ่มอาจมีการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างเกินขอบเขต ด้วยความรุนแรง หรือมีการโยนความคิดให้ผู้อื่น และมีการทำร้ายจิตใจกัน ปฏิสัมพันธ์ในลักษณะนี้จะมีผลทำให้สมาชิกคนใดคนหนึ่งได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม

ผู้นำกลุ่มต้องใช้ทักษะนี้มาสอดแทรก เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงทางด้านจิตใจ หรือทางร่างกาย และจากการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมของกลุ่ม การใช้ทักษะนี้จึงควรมีการระมัดระวังให้มาก เนื่องจากถ้าใช้มากเกินไปจะมีผลต่อการจำกัดการแสดงออกของสมาชิกได้ จะทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกอึดอัดใจ และมีผลต่อบรรยากาศกลุ่ม

17.การเปิดเผยตนเอง (Disclosing oneself) เมื่อผู้นำกลุ่มมีการเปิดเผยเรื่องราวส่วนตัวให้สมาชิกในกลุ่มทราบ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความจริงใจ เปิดเผย และเป็นแบบอย่างให้สมาชิกกลุ่มได้เปิดเผยตนเองด้วยความเต็มใจ ผู้นำกลุ่มต้องมีความระมัดระวังในการเปิดเผยตนเองให้มีความเหมาะสม ต้องพิจารณาว่าสิ่งใดควรนำมาเปิดเผย จะเปิดเผยอย่างไรและมีระดับความลึกซึ้งมากน้อยแค่ไหน เพราะว่าถ้าผู้นำกลุ่มเปิดเผยตนเองมากเกินไปสมาชิกจะมีความรู้สึกที่ผู้นำกลุ่มเป็นผู้ที่ได้ประโยชน์จากกลุ่มมากกว่าจะให้ความช่วยเหลือสมาชิก แต่ถ้าเปิดเผยน้อยเกินไป ก็เป็นการแสดงถึงความไม่จริงใจต่อกลุ่ม และอาจจะมีผลกระทบต่อสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกกับผู้นำกลุ่มได้

18.การเป็นตัวแบบ (Modeling) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมภายในกลุ่ม เช่น การเชื้ออำนวยการกลุ่ม การยอมรับสมาชิกกลุ่ม การให้ความสนใจสมาชิกการแสดงความคิดเห็นอย่างแท้จริง การฟังด้วยความตั้งใจ ตลอดจนทัศนคติและค่านิยมของผู้นำกลุ่มที่แสดงออกมาโดยการเปิดเผยตนเอง จะทำให้สมาชิกได้สังเกตท่าทีและเรียนรู้จากพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้นำกลุ่มทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของกลุ่ม

19.การเชื่อมโยง (Linking) เป็นทักษะหนึ่งที่ใช้ในการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มสมาชิก เป็นการมองหาทิศทางที่เกิดขึ้นในกลุ่ม และเชื่อมการทำงานของสมาชิกกับทิศทางเหล่านี้ โดยผู้นำกลุ่มต้องพัฒนาปฏิสัมพันธ์โดยให้สมาชิกได้มีปฏิสัมพันธ์กัน มากกว่าที่ผู้นำจะมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกเอง

20.การปิดกั้น (Blocking) บางครั้งผู้นำกลุ่มต้องมีการหยุดพฤติกรรมบางอย่างภายในกลุ่ม การปิดกั้นเป็นทักษะที่ต้องการให้เกิดความรู้สึกไว การชี้แนะ และความสามารถในการหยุดการกระทำโดยปราศจากการต่อต้านของสมาชิกกลุ่ม โดยจะใช้กับพฤติกรรมที่เฉพาะ ไม่ใช้กับสมาชิกทุกคน และควรหลีกเลี่ยงการตีตราในพฤติกรรมนั้นด้วย

21.การสิ้นสุด (Terminating) ผู้นำกลุ่มควรที่จะเรียนรู้ว่าเมื่อไหร่จะยุติและจะยุติกลุ่มอย่างไร ทักษะนี้จะใช้ในการปิดกลุ่มในแต่ละครั้งหรือยุติกลุ่มในครั้งสุดท้าย โดยการให้สมาชิกอธิบายในสิ่งที่พวกเขาได้เรียนรู้และจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การเตรียมการเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาภายนอกกลุ่ม การประเมินและการติดตามหลังการยุติกลุ่ม การให้ข้อมูลแหล่งที่จะช่วยสมาชิกได้มากขึ้น และการให้แนะนำรายบุคคลในกรณีที่เป็น

7.5 ทฤษฎีในการให้คำปรึกษากลุ่ม

7.5.1 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบภวนิยม (Existential Group Counseling Theory) คอเรีย (Corey, 1996:182 -190) อธิบายว่า กระบวนการให้คำปรึกษาแบบภวนิยมจะดำเนินไปบนพื้นฐานของความคิดแบบภวนิยม สัมพันธภาพของการให้คำปรึกษาคือ การเคารพ ซึ่งเป็นการแสดงออกของผู้ให้คำปรึกษาที่เชื่อในศักยภาพและความสามารถของผู้รับคำปรึกษาในการที่เผชิญกับปัญหาและค้นหาทางที่เหมาะสมกับตัวเองซึ่งจะนำไปสู่การให้ผู้รับคำปรึกษายอมรับและพบว่าตัวเองสามารถเลือกและรับผิดชอบต่อตัวเองได้กระบวนการให้คำปรึกษามีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษาจะสำรวจความคิด ความรู้สึกและทำความเข้าใจกับสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษารับรู้ทั้งในด้านค่านิยม ความเชื่อ และความคิดที่กำหนดการดำเนินชีวิตของผู้รับคำปรึกษา

2. กระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจแหล่งช่วยเหลือ ค้นหาสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับตนเองในปัจจุบัน ผู้รับคำปรึกษาต้องตัดสินใจว่าเขาจะดำรงชีวิตอย่างไร ขณะนี้ตัวเขาเป็นอย่างไรและชีวิตในอนาคตเช่นใดที่เขาต้องการ ชั่งน้ำหนักระหว่างทางเลือกต่าง ๆ ของตนเองและสำรวจผลของการกระทำที่มีต่อตนเอง ซึ่งกระบวนการนี้จะนำไปสู่การรับรู้ในมิติใหม่ (Newinsight) ปรับโครงสร้างค่านิยมและทัศนคติของผู้รับคำปรึกษาเอง ซึ่งในที่สุดผู้รับคำปรึกษาจะรับรู้คุณค่าเขาสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ด้วยตัวเอง

3. ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาค้นพบแนวทางที่มีเป้าหมาย และมีคุณค่าสำหรับตัวเองได้ชัดเจนขึ้น และช่วยให้ผู้รับคำปรึกษานำสิ่งที่เขาได้เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเองไปใช้ในการดำเนินชีวิต ในที่สุดผู้รับคำปรึกษาจะรู้ว่าเขามีศักยภาพและความเข้มแข็งในตนเองที่จะดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย

7.5.1.1 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบภวนิยม

1. เทคนิคการตระหนักรู้ (Awareness) เป็นเทคนิคที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เกิดความคิด ความเข้าใจตนเอง อันจะนำไปสู่การพัฒนาตนเอง การตระหนักรู้จะนำมาใช้ในการพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา

2. เทคนิคการกำหนดเป้าหมายในชีวิต (Goal Setting) เป็นเทคนิคที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีการวางแผนในการดำเนินชีวิตอย่างรอบคอบ และตามอัตภาพหรือศักยภาพของผู้รับคำปรึกษา โดยผู้ขอรับคำปรึกษาจะมีการวางแผนการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย เทคนิคนี้จะนำมาใช้ในการพัฒนาเจตคติทางการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา

7.5.2 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person Centered Group Counseling Theory) (Corey, 2004: 268) ได้อธิบายถึงธรรมชาติมนุษย์ เป้าหมาย และเทคนิคที่นำมาใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

7.5.2.1 แนวคิดสำคัญ

1. มนุษย์มีแนวโน้มในการตระหนักถึงศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ หากบุคคลมีความรู้สึกไว้วางใจอย่างลึกซึ้งในศักยภาพของกลุ่มก็จะสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองไปในทิศทางที่สร้างสรรค์ได้
2. เงื่อนไขสำคัญที่ทำให้กลุ่มเกิดความเจริญงอกงาม คือความจริงใจของผู้บำบัดและการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข และการหวั่นใยสมาชิกกลุ่มอย่างไม่มีเงื่อนไข
3. ความเห็นอกเห็นใจ สามารถรับรู้ถึงความรู้สึกและประสบการณ์ของสมาชิกได้อย่างถูกต้อง ก็จะส่งผลให้กลุ่มนั้นประสบความสำเร็จ

7.5.2.2 เป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

1. เพื่อให้สมาชิกสามารถสำรวจตนเองได้อย่างเต็มที่ ทั้งความรู้สึกและความต้องการของตนเอง
2. เพื่อให้สมาชิกสามารถเปิดรับประสบการณ์ใหม่เพิ่มขึ้นและพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง
3. เพื่อให้สมาชิกมีการตัดสินใจที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

7.5.2.3 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

1. เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เป็นเทคนิคที่ผู้ให้คำปรึกษาจะตั้งใจฟังสิ่งที่ผู้ขอรับคำปรึกษาได้เล่าออกมา เป็นการแสดงออกถึงความใส่ใจ และรับรู้ถึงความคิดความรู้สึก อารมณ์ ของผู้รับคำปรึกษา
2. เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditioning Positive Regard) เป็นเทคนิคที่ผู้ให้คำปรึกษาให้การยอมรับผู้ขอรับคำปรึกษาอย่างที่เขาเป็น โดยไม่มีข้อโต้แย้งในใจและไม่มีเงื่อนไขในการยอมรับ

7.5.3 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Group Counseling Theory)

วิลเลียม กลาสเซอร์ (William Glasser) เป็นผู้ริเริ่มการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่เป็นการให้คำปรึกษาที่เน้นการแก้ไขปัญหา และการจัดการกับความจำเป็นจริงในสังคม

7.5.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์และพฤติกรรมที่มุ่งหมาย การให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมมีความคิดเห็นว่า พฤติกรรมมนุษย์เกิดจากการกระทำโดยเจตนา และเริ่มมาจากแรงขับภายในมากกว่าจะมาจากแรงขับภายนอก และพฤติกรรมทั้งหมดมุ่งไปที่การได้รับ

ความต้องการพื้นฐาน กลาสเซอร์ และวูบลัดดิง (Coery.2000:420;citing Galsser. 1992,Wubbolding. 199) ได้เสนอความต้องการของมนุษย์ 5ประการคือ

- 1.ความต้องการความรักและการมีส่วนร่วม (Love and belonging) คือความต้องการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น และต้องการรักผู้อื่น และให้ผู้อื่นรักตนเอง
- 2.ความต้องการมีพลังอำนาจ (Power) คือ ความต้องการประสบความสำเร็จและบรรลุผลในสิ่งที่ต้องการหรือต้องการเป็นเจ้าของชีวิตตนเอง
- 3.ความต้องการมีอิสระเสรี (Freedom) คือความต้องการที่จะมีทางเลือก
- 4.ความต้องการความสนุกสนาน (Fun) คือความต้องการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขสนุกสนาน ร่าเริง ได้หัวเราะ และมีเรื่องขบขันในชีวิต
- 5.ความต้องการดำรงชีวิตให้อยู่รอด (Survival) คือ ความต้องการในการรักษาชีวิตและดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข

7.5.3.2 เป้าหมายของการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง มีเป้าหมายหลักคือ การสอนให้บุคคลได้พบกับวิถีทางที่ดีกว่าที่จะบรรลุความต้องการของพวกเขาและได้รับในสิ่งที่พวกเขาต้องการในชีวิตดังที่ กลาสเซอร์ (Corey.2000:421; citing Glasser.1989: 8) ได้กล่าวว่า ในการที่เราจะตัดสินใจทำอะไร ก็คือทางเลือกของเรา และเป้าหมายของการบำบัดแบบเผชิญความจริง ก็คือช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถแสดงออกและปฏิบัติในทางเลือกที่ดีกว่าสิ่งที่เขาได้เคยทำ ดังนั้น เป้าหมายของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง มุ่งเน้นพัฒนาผู้รับคำปรึกษา ดังนี้

- 1.ให้ผู้รับคำปรึกษามีความเป็นตัวของตัวเอง และเข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง กล้าเผชิญความจริง พิจารณาสິงต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริง สามารถประเมินพฤติกรรมหรือการกระทำใด ๆ ที่แสดงว่าถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง โดยจะต้อง รู้จักพิจารณาสิ่งถูก สิ่งผิด เพราะการประเมินพฤติกรรมจะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่แนวทางใหม่ที่ถูกต้อง
- 2.ผู้รับคำปรึกษารับผิดชอบต่อที่จะแก้ปัญหา และมีทักษะในการคิดแก้ปัญหาสามารถวางโครงการในอนาคตและมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามโครงการที่วางไว้
- 3.ให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถช่วยเหลือตนเอง สามารถพิจารณาได้ว่าอะไรถูกอะไรผิด สิ่งใดที่ควรกระทำ หรือพึงละเว้น
- 4.ให้ผู้รับคำปรึกษาค้นพบทางเลือกที่จะไปสู่เป้าหมายด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น

5.ให้ผู้รับคำปรึกษาตระหนักในคุณค่าของตนเอง โดยรู้จักวิธีสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น รู้จักให้และรับความรักความผูกพันของผู้อื่น เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีคุณค่า

7.5.3.3 เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง

เทคนิค WDEP (Corey. 2005: 325-328) เป็นเทคนิคที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถบอกความต้องการของตนเอง (Want) และมีแนวทางที่จะไปสู่ความต้องการของตนเองได้อย่างไร (Direct and Doing) จะมีการประเมินความต้องการของตนเองอย่างไร (Evaluation) และจะวางแผนที่จะตอบสนองต่อความต้องการของตนเองต่อไปอย่างไร (Planing) เทคนิคนี้ใช้ พัฒนานิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน

7.5.4 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral Group Counseling Theory)

ครัมโบลท์ (Krumoltz) เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาพฤติกรรมนิยม ซึ่งมีรากฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบคลาสสิก (Classical conditioning) และการเรียนรู้เงื่อนไขผลกรรม (Operant conditioning) ที่เชื่อว่ามนุษย์ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมพฤติกรรมของมนุษย์จึงเกิดจากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีสมมติฐานว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องหยั่งรู้ ผู้บำบัดตามแนวพฤติกรรมนิยมจะดำเนินการบำบัดอยู่บนหลักการที่ว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสามารถเกิดขึ้นได้ ก่อนที่บุคคลจะเข้าใจอนาคตและพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงอาจนำไปสู่การเพิ่มระดับการเข้าใจตนเองได้

7.5.4.1 เป้าหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม

1.เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เรียนรู้พฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์โดยปรับเปลี่ยน แก้ไข พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2.เพื่อสร้างสภาพการณ์เรียนรู้ใหม่ ที่จะช่วยปรับเปลี่ยนแก้ไข พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้รับคำปรึกษา ให้เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยมีการตกลงร่วมกันระหว่างผู้รับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษา ว่าต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอะไร กำหนดเป้าหมาย พฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรจึงจะบรรลุเป้าหมายนั้น โดยผู้รับคำปรึกษาจะต้องรับผิดชอบที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนั้น

3.เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา ได้เรียนรู้วิธีการที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในการดำรงชีวิต และสามารถนำวิธีการเหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ และมีคุณค่าต่อตนเองในอนาคต

7.5.4.2 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม

คอเรย์ (Corey. 2004: 366 –371) ได้อธิบายเทคนิคที่ใช้ตามแนวคิดทฤษฎี พฤติกรรมนิยม ดังนี้

การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นหัวใจสำคัญในการให้ความช่วยเหลือของการบำบัดกลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม ทั้งผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มจะมีการให้การเสริมแรงซึ่งกันและกัน ผู้นำกลุ่มจะรายงานถึงผลสำเร็จของสมาชิกมากกว่าที่จะพูดถึงความล้มเหลว ซึ่งจะทำให้กลุ่มมีบรรยากาศทางบวกมากขึ้น การเสริมแรงทางสังคม เป็นวิธีการที่มีพลังที่จะปรับแต่งพฤติกรรมตามที่ต้องการ ดังนั้นในการให้การเสริมแรงตนเอง ผู้นำกลุ่มจะสอนสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับการให้การเสริมแรงกับตนเอง เมื่อตนเองได้มีการพัฒนาขึ้น เพื่อสมาชิกเพิ่มการควบคุมตนเองและสามารถพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด

7.5.5 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบความคิด (Cognitive Counseling Theory)

การให้คำปรึกษาแบบความคิดเป็นทฤษฎีการให้คำปรึกษาหนึ่งที่ถูกพัฒนาขึ้นโดยอารอนแบ็ค (Aaron Beck) เน้นความสำคัญกับระบบของความเชื่อ และความคิดในการเป็นตัวกำหนดความรู้สึกและพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคล ประเด็นที่สำคัญของการให้คำปรึกษาแนวความคิดคือ การทำความเข้าใจกับความเชื่อของบุคคลที่ได้ถูกบิดเบือน และการใช้เทคนิคต่างๆ ที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดที่ไม่เหมาะสมนั้นๆ ในขณะเดียวกันก็หมายรวมถึงความรู้สึกและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้วย ในกระบวนการให้คำปรึกษาการให้ความใส่ใจเป็นการทำให้ได้รับรู้ความคิดของแต่ละบุคคลที่อาจไม่ตระหนักรู้ของระบบความเชื่อ

7.5.5.1 เป้าหมายในการให้คำปรึกษากลุ่ม

1. เพื่อช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษาปรับเปลี่ยนความผิดพลาดของการคิด และช่วยให้ผู้ขอรับคำปรึกษามีสติตระหนักรู้ถึงความเชื่อที่ไม่เกิดประโยชน์
2. เพื่อส่งเสริมให้มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

7.5.5.2 เทคนิคในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบความคิด

เทคนิคการกำหนดข้อดีและข้อเสีย (Listing Advantage and Disadvantage) (Sharf, 2001:390) บางครั้งเทคนิคนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้รับคำปรึกษาที่เขียนถึงข้อดีและข้อเสีย โดยเฉพาะความเชื่อหรือพฤติกรรมของตนเอง เช่น นักเรียนสามารถเขียนข้อดีของการคงความเชื่อ “ฉันต้องมีรายชื่อในรายชื่อนักเรียนที่เรียนดี” และข้อเสียของความเชื่อนั้น การกำหนดข้อดี และข้อเสียของความเชื่อช่วยให้บุคคลลดความรู้สึกกังวล และความเชื่อที่บิดเบือน ตลอดจนความคิดทางลบได้

7.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่ม

งานวิจัยต่างประเทศ

บาร์นีส (Barnes, 197: 5920 – A) ศึกษาผลของการให้การปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อ อัจฉริยะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นของชาวเม็กซิกัน และชาว

อเมริกัน จำนวน 58 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่า นักเรียนที่ไม่ได้รับการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม

มิลตัน (Milton.1974:458- 461) ได้ศึกษาการให้การปรึกษาตามทฤษฎีเหตุผล – อารมณ์ที่มีต่อการเอาชนะความคิดที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 10 คนที่มีความเชื่อและทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ไม่มีแรงจูงใจในการเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองจะมาด้วยความสมัครใจ และจะได้รับ 1 หน่วยกิต สำหรับการเข้าร่วมโครงการกลุ่มตัวอย่างได้รับการให้คำปรึกษาจำนวน 8 ครั้ง ๆ ละ 90 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ผลปรากฏว่านักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีทัศนคติในการเรียนดีขึ้น และมีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อีเด็น (Edens.1996:149) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลทฤษฎีควบคุมและทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อการลดพฤติกรรมก่อน พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีควบคุมและการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริง จะมีคะแนนพฤติกรรมก่อนลดลงมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม แต่ในด้านอำนาจการควบคุมตนเอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริงมีการรักษาระเบียบวินัยมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

งานวิจัยในประเทศ

สุใจ ส่วนไพโรจน์ (2542:60). ได้ศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงที่มีต่อนิสัยและเจตคติในการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงมีคะแนนนิสัยและเจตคติในการเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเข้ากลุ่ม

อังศุรีย์ พุ่มชา (2544:98-99) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้นมากกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่มีการเรียนรู้โดยธรรมชาติ ทำให้นักศึกษาเปิดใจยอมรับโอกาสที่จะเรียนเพิ่มมากขึ้น มีอิสระในการเลือกเรียน โดยไม่คล้อยตามความคิดของใคร ตัดสินใจด้วยตนเองได้ ให้ความเอาใจใส่ต่อการเรียน ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ทัศนีย์ ตระกูลสุขชัย (2547: 74) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน พบว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผล ต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง

จากเอกสารงานวิจัย สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง สามารถปรับพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกของบุคคลให้เหมาะสม ซึ่งสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาที่เกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การดำเนินการทดลอง
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1.การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

- 1.การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 2.การพัฒนาานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 1 การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสววิทยา จังหวัดชุมพร จำนวน 402คน ซึ่งในการศึกษาค้นนี้ ผู้วิจัยศึกษากับประชากรทั้งหมด

ตอนที่ 2 การพัฒนาานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.ประชากรที่ใช้ในการพัฒนาานิสัยและเจตคติทางการเรียน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสววิทยา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากการศึกษาตอนที่1 โดยพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 110 คน

2.กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาานิสัยและเจตคติทางการเรียน โดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาานิสัยและเจตคติทางการเรียน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสววิทยา โดยพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25ลงมา จำนวน 110 คน และสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาานิสัยและเจตคติทางการเรียน จำนวน 8 คน ซึ่งได้มาโดยจากการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
  - ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
  - ตอนที่ 5 แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเป็นแบบสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่าง ..... ให้ตรงกับความเป็นจริง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
- คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 – 2.99
- คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างข้อคำถาม ให้สอดคล้องและครอบคลุมตามนิยามศัพท์

2.2 สร้างแบบสอบถามจำนวน 35 ข้อ ตามหลักการสร้างเครื่องมือในการวิจัย นำเสนอต่อประธานควบคุมงานวิจัย เพื่อตรวจแก้ความชัดเจนด้านภาษา จำนวนที่ใช้ในแบบสอบถามให้มีความเที่ยงตรงถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตรา

ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับการประเมิน ดังนี้ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 35 ข้อที่สร้างขึ้น มาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และอาจารย์โสภณ ทองพัฒน์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์เฉพาะ และภาษาที่ใช้ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.66 - 1.00 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาจริง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนด้านสวีวิทยา จังหวัดชุมพร จำนวน 120 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยการคำนวณค่าสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งหมด โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) แล้วคัดเลือกข้อคำถาม ที่มีค่า r ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่า r ระหว่าง 0.31 - 0.58

2.5 นำข้อความที่คัดเลือกไว้ในข้อ 2.4 มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

ตัวอย่างแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0.	นักเรียนคาดหวังจะทำคะแนนสอบให้ดีขึ้นทุกครั้ง					
00.	นักเรียน เรียนหนังสือไปวัน ๆ โดยไม่คาดว่าจะเรียนได้สำเร็จมากเพียงใด					

การให้คะแนน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง อยู่ในระดับสูงมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง อยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง อยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง อยู่ในระดับต่ำมาก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองแล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างข้อคำถาม ให้สอดคล้องและครอบคลุมตามนิยามศัพท์

3.2 สร้างแบบสอบถามจำนวน 37 ข้อ ตามหลักการสร้างเครื่องมือในการวิจัย นำเสนอต่อประธานควบคุมงานวิจัย เพื่อตรวจแก้ความชัดเจนด้านภาษา จำนวนที่ใช้ในแบบสอบถามให้มีความเที่ยงตรงถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับการประเมิน ดังนี้ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองจำนวน 35 ข้อ ที่สร้างขึ้นมาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และอาจารย์โสภณ ทองพัฒน์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์

นิยามศัพท์เฉพาะและภาษาที่ใช้ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.66 - 1.00 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.4 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาจริง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนด้านสวีวิทยา จังหวัดชุมพร จำนวน 120 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยการคำนวณค่าสัมพันธระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งหมด โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า r ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่า r ระหว่าง 0.27 - 0.61

3.5 นำข้อความที่คัดเลือกไว้ในข้อ 3.4 มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
0.	ผู้ปกครองคอยพูดคุยเอาใจใส่เกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน					
00.	เมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนผู้ปกครองคอยให้กำลังใจและหาทางช่วยเหลือ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง อยู่ในระดับสูงมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง อยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง อยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง อยู่ในระดับต่ำมาก

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างข้อคำถาม ให้สอดคล้องและครอบคลุมตามนิยามศัพท์

4.2 สร้างแบบสอบถามจำนวน 37 ข้อ ตามหลักการสร้างเครื่องมือในการวิจัย นำเสนอต่อประธานควบคุมงานวิจัย เพื่อตรวจแก้ความชัดเจนด้านภาษา จำนวนที่ใช้ในแบบสอบถาม ให้มีความเที่ยงตรงถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับการประเมิน ดังนี้ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 35 ข้อที่สร้างขึ้นมาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และอาจารย์ไสภณ ทองพัฒน์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์เฉพาะ

และภาษาที่ใช้ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.66 - 1.00 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

4.4 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งและนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาจริง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนด้านสวีวิทยา จังหวัดชุมพร จำนวน 120 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยการคำนวณค่าสัมพันธภาพระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งหมด โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า r ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่า r ระหว่าง 0.33 - 0.64

4.5 นำข้อความที่คัดเลือกไว้ในข้อ 4.4 มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0.	ครูให้ความรักและความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนในห้อง					
00.	นักเรียนตั้งใจเรียนขณะที่ครูสอน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง อยู่ในระดับสูงมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง อยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง อยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง อยู่ในระดับต่ำมาก

ตอนที่ 5 แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน

5.1 แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้และดัดแปลงมาจาก ขจรสุตา เหล็กเพชร (2522:106-113) ซึ่งได้พัฒนามาจากแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน (The Survey of Study Habits and Attitudes:SSHA) ของวิลเลียม เอฟ บราวน์ และเวย์น เอช โฮลท์ซแมน (William F. Brown and Wayne H. Holtzman) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับการประเมิน ดังนี้ จริงที่สุด จริง จริงบ้างไม่จริงบ้าง จริงน้อย ไม่จริง

5.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขใหม่ จำนวน 80 ข้อ นำเสนอต่อประธานและกรรมการวิจัยเพื่อตรวจแก้ไขความชัดเจนด้านภาษา จำนวนที่ใช้ในแบบสอบถาม ให้มีความเที่ยงตรงถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหา

5.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน จำนวน 80 ข้อที่สร้างขึ้นมา ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง และอาจารย์โสภณ ทองพัฒน์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์เฉพาะ และภาษาที่ใช้ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.66 - 1.00 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

5.5 นำแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 80 ข้อ ไปทดลอง (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนด้านส่ววิทยา จังหวัดชุมพร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน เพื่อค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตร

สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 จำนวน 60 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.20-0.70

5.6 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับในข้อ 4 โดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 โดยมีจำนวนข้อในแต่ละด้านดังนี้

แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน

มีจำนวนทั้งหมด 60 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.806
2. ด้านวิธีการทำงาน มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.790
3. ด้านการยอมรับในตัวครู มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.903
4. ด้านการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา มีจำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.862

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 1 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียนและเจตคติทางการเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องขวามือช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0.	นิสัยทางการเรียน ถึงแม้การบ้านในบางวิชาจะน่าเบื่อ นักเรียนก็พยายามตั้งใจทำจนสำเร็จ					
00.	นักเรียนลอกตาราง แผนผัง หรือวาดรูปตามที่ครูเขียนบนกระดานทุกตอน					
000.	เจตคติทางการเรียน นักเรียนรู้สึกว่าคุณทำให้บทเรียนของเขายากเกินไปสำหรับนักเรียน					
0000.	ถึงแม้ว่านักเรียนไม่ชอบบางวิชา แต่นักเรียนก็พยายามเรียนเพื่อให้ได้คะแนนดี					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง อยู่ในระดับสูงมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง อยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง อยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง อยู่ในระดับต่ำมาก

นิสัยและเจตคติทางการเรียน	จำนวน	ข้อความ	ข้อที่
1.ด้านการหลีกเลี่ยง การผลัดเวลา	15 ข้อ	ทางบวก - 9 ข้อ	1,3,5,7,9,11,13,14,15
		ทางลบ - 6 ข้อ	2,4,6,8,10,12
2.ด้านวิธีการทำงาน	15 ข้อ	ทางบวก - 8 ข้อ	17,19,21,23,25,26,29,30
		ทางลบ - 7 ข้อ	16,18,20,22,27,28
3.ด้านการยอมรับในตัวครู	15 ข้อ	ทางบวก - 4 ข้อ	31,34,37,39
		ทางลบ - 11 ข้อ	32,33,35,36,38,40,41,42,43,44,45
4.ด้านการยอมรับคุณค่า ทางการศึกษา	15 ข้อ	ทางบวก - 8 ข้อ	46,47,49,51,52,55,57,59
		ทางลบ - 7 ข้อ	48,50,53,54,56,58,60
รวม			60 ข้อ

ตอนที่ 6 โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

6.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน แนวคิด ทฤษฎี เป้าหมาย เทคนิคของการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีต่าง ๆ

6.2 สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน โดยกำหนดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และค่านิยมศัพท์เฉพาะ

6.3 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นแล้วในข้อ 6.2 ให้ประธานและกรรมการควบคุม ปรินญาณิพันธ์ตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแล้วตามคำแนะนำ

6.4 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรับปรุงแล้วในข้อ 6.3 ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์โสภณ ทองพัฒน์ และอาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

6.5 นำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในข้อ 6.4 ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนด่านสวีวิทยา จำนวน 8 คน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับลำดับขั้นตอน ระยะเวลา เนื้อหาต่าง ๆ ของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน ตลอดจนเพื่อหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นระหว่างการทดลองและปรับแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

6.6 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรับปรุงแล้วนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน โดยมีการให้คำปรึกษากลุ่มสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 10 ครั้ง เป็นเวลา 5 สัปดาห์

6.7 ภายหลังจากสิ้นสุดจากการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียนให้กลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามอีกครั้ง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลหลังการทดลอง

6.8 นำผลที่ได้จากแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน ทั้งก่อนและหลังการทดลอง มาวิเคราะห์ และสรุปผล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาและพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวและอนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหัวหน้าสถานศึกษาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือแนะนำตัวพร้อมแบบสอบถาม ไปทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 402 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 402 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่แจกไป
3. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบและเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 402 ฉบับ นำข้อมูลที่ได้มาตรวจให้คะแนนแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

4. ขั้นตอนการทดลอง

ขั้นที่ 1 การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียน

- 1.1 นำแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 402 คน
- 1.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน ที่ได้มาตรวจให้คะแนนแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

ขั้นที่ 2 การดำเนินการทดลองโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ในการดำเนินการทดลองโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 แบบแผนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้การวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest Design ซึ่งมีแผนการทดลอง ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T1	X	T2

ความหมายของสัญลักษณ์

T1	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง
X	แทน	การทดลองใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
T2	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง

2.2 วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 ระยะเวลาก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนนิสัยและเจตคติทางการเรียน เปรอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวนทั้งสิ้น 8 คน ที่สมัครใจในการเข้าร่วมโปรแกรม

2.2.2 ระยะเวลาการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 8 คน โดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 5 มกราคม 2552 ถึง 5 กุมภาพันธ์ 2552 เวลา 15.00 -16.00 น. จำนวน 10 ครั้ง ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ระยะเวลาในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	หัวข้อเรื่อง
1	5 มกราคม 2552	การปฐมนิเทศและการสร้างสัมพันธภาพ
2	8 มกราคม 2552	การพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา
3	11 มกราคม 2552	การพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา
4	15 มกราคม 2552	การพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน
5	18 มกราคม 2552	การพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน
6	22 มกราคม 2552	การพัฒนาเจตคติทางการเรียนด้านการยอมรับในตัวครู

ตาราง 2 (ต่อ)

7	25 มกราคม 2552	การพัฒนาเจตคติทางการเรียนด้านการยอมรับในตัวครู
8	30 มกราคม 2552	การพัฒนาเจตคติทางการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา
9	1 กุมภาพันธ์ 2552	การพัฒนาเจตคติทางการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา
10	5 กุมภาพันธ์ 2552	ยุติการให้คำปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ

2.2.3 ระยะเวลาหลังการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการวัดนิสัยและเจตคติทางการเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองอีกครั้งหนึ่ง ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนครบทั้ง 10 ครั้ง แล้วใช้คะแนนจากการวัดดังกล่าวเป็นคะแนนภายหลังการทดลอง (Posttest)

5. การจัดการทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545: 95)

2.2 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation: r_{xy}) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 :98)

2.3 วิเคราะห์ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545: 131)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่ม ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) หรือทดสอบค่า F ถ้าหากพบว่าผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตรวจสอบรายคู่โดยใช้วิธีเชฟเฟ่ (Scheffe) (ชูศรี วงศ์รัตน์.2541:236)

3.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนนิสัยและเจตคติทางการเรียนก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t – test for Dependent (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540:165 – 167)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังนี้

$\bar{x}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา (F – distribution)
P	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.2 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียนมีความแตกต่างกันที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียน ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (N = 402)

นิสัยและเจตคติทางการเรียน		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
นิสัยทางการเรียน	ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา	3.30	.822	ปานกลาง
	ด้านวิธีการทำงาน	3.38	.623	ปานกลาง
เจตคติทางการเรียน	ด้านการยอมรับในตัวเอง	3.21	.845	ปานกลาง
	ด้านการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	3.51	.853	สูง
นิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม		3.35	.632	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ด้านวิธีการทำงาน และด้านการยอมรับในตัวเองอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการยอมรับคุณค่าทางการศึกษาอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (N=402)

ตัวแปรอิสระ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.21	.557	ต่ำ
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.49	.847	ปานกลาง
3. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	3.50	.740	สูง
4. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.47	.733	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง อยู่ในระดับสูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

2.2 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียนมีความแตกต่างกันที่จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

ตาราง 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (N=402)

นิสัยและเจตคติทางการเรียน	แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F
	ระหว่างกลุ่ม	ภายในกลุ่ม				
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม		44.909	2	22.454	112.233**
	ภายในกลุ่ม		79.828	399	.200	
	รวม		124.737	401		

** p < .01

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบว่ามีความแตกต่างในรายคูใดบ้าง ดังนั้นจึงทำการทดสอบด้วยค่าสถิติ เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างรายคูด้วยวิธี Scheffe ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน (N=402)

นิสัยและเจตคติทางการเรียน	$\bar{x}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		2.64	2.07	1.18
สูง	2.64	-	0.56*	1.45*
ปานกลาง	2.07	-	-	0.88*
ต่ำ	1.18	-	-	-

* $p < .05$

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางและต่ำ และพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าทุกคูมีความแตกต่างกัน

ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม จำแนกตาม แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน (N=402)

นิสัยและเจตคติทางการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	30.248	2	15.124	40.929**
	ภายในกลุ่ม	147.436	399	.370	
	รวม	177.684	401		

** $p < .01$

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบว่ามีความแตกต่างในรายคูใดบ้าง ดังนั้นจึงทำการทดสอบต่อด้วยค่าสถิติเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างรายคูด้วยวิธี Scheffe ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน (N=402)

นิสัยและเจตคติทางการเรียน	$\bar{x}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน		2.71	2.29	1.43
สูง	2.71	-	0.42*	1.27*
ปานกลาง	2.29	-	-	0.85*
ต่ำ	1.43	-	-	-

* $p < .05$

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางและต่ำ และพบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าทุกคูมีความแตกต่างกัน

ตาราง 9 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม จำแนกตามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (N=402)

นิสัยและเจตคติทางการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง	ระหว่างกลุ่ม	37.800	2	18.900	84.543**
	ภายในกลุ่ม	89.198	399	.224	
	รวม	126.998	401		

** $p < .01$

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองต่างกัน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบว่ามี ความแตกต่างในรายคูใดบ้าง ดังนั้นจึงทำการทดสอบด้วยค่าสถิติ เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองที่แตกต่างกัน (N=402)

นิสัยและเจตคติทางการเรียน	$\bar{x}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง		2.92	2.63	1.31
สูง	2.92	-	0.28*	1.60*
ปานกลาง	2.63	-	-	1.31*
ต่ำ	1.31	-	-	-

* $p < .05$

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองอยู่ในระดับสูง มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางและต่ำ และพบว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าทุกคูมีความแตกต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม จำแนกตามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (N=402)

นิสัยและเจตคติทางการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	ระหว่างกลุ่ม	35.924	2	17.962	65.401**
	ภายในกลุ่ม	109.581	399	.275	
	รวม	145.505	401		

** $p < .01$

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูต่างกัน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบว่ามีความแตกต่างในรายคู่ใดบ้าง ดังนั้นจึงทำการทดสอบต่อด้วยค่าสถิติเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบความแตกต่างของนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูที่แตกต่างกัน (N=402)

นิสัยและเจตคติทางการเรียน	$\bar{x}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู		2.80	2.33	1.43
สูง	2.80	-	0.47*	1.37*
ปานกลาง	2.33	-	-	0.90*
ต่ำ	1.43	-	-	-

* $p < .05$

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับสูง มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับปานกลางและต่ำ และพบว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับปานกลาง มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าทุกคู่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียน ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียน ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 13

ตาราง 13 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียน ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นิสัยและเจตคติทางการเรียน	การทดลอง	$\bar{x}$	S.D.	t
1. ด้านการหลีกเลี่ยงการมั่วสุมเวลา	ก่อนทดลอง	2.82	.300	4.737**
	หลังทดลอง	3.56	.548	
2. ด้านวิธีการทำงาน	ก่อนทดลอง	2.85	.468	15.556**
	หลังทดลอง	4.31	.596	
3. ด้านการยอมรับในตัวครูผู้สอน	ก่อนทดลอง	2.37	.562	11.321**
	หลังทดลอง	3.75	.657	
4. ด้านการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	ก่อนทดลอง	2.52	.413	13.288**
	หลังทดลอง	3.77	.503	
นิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม	ก่อนทดลอง	2.45	.202	17.702**
	หลังทดลอง	3.85	.286	

** $p < .01$

จากตาราง 13 หลังจากการเข้าโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมและรายด้านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1
2. เพื่อเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียนจำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและครู
3. เพื่อเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนที่แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนที่ดีขึ้นหลังเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

1. การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. การพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 1 การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสววิทยา จังหวัดชุมพร จำนวน 402 คน ซึ่งในการศึกษาค้นคว้านี้ได้ศึกษากับประชากรทั้งหมด

ตอนที่ 2 การพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. ประชากรที่ใช้ในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสววิทยา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากการศึกษาตอนที่ 1 โดยพิจารณาจากกลุ่ม

ตัวอย่างที่มีคะแนนนိสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 110 คน

2.กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน โดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสววิทยา โดยพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวม ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 110 คน และสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน จำนวน 8 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 5 แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาและพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวและอนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหัวหน้าสถานศึกษาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำหนังสือแนะนำตัวพร้อมแบบสอบถามไปทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 402 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 402 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่แจกไป

3. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบและเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 402 ฉบับ นำข้อมูลที่ได้มาตรวจให้คะแนนแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

วิธีการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ระยะก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนนิสัยและเจตคติทางการเรียน เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวนทั้งสิ้น 8 คน ที่สมัครใจในการเข้าร่วมโปรแกรม

2. ระยะการทดลอง

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 8 คน โดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 5 มกราคม 2552 ถึง 5 กุมภาพันธ์ 2552 เวลา 15.00 - 16.00 น. จำนวน 10 ครั้ง

3. ระยะหลังการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการวัดนิสัยและเจตคติทางการเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองอีกครั้ง หนึ่ง ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนครบทั้ง 10 ครั้ง แล้วใช้คะแนนจากการวัดดังกล่าวเป็นคะแนนภายหลังการทดลอง (Posttest)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.2 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียนมีความแตกต่างกันที่จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียน ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ด้านวิธีการทำงาน และด้านการยอมรับในตัวเองอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการยอมรับคุณค่าทางการศึกษาอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูต่างกัน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x}=2.21$) ซึ่งสอดคล้องกับ อนันต์ ดุลยพีรติส (2547: ง) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการฝ่าฟันอุปสรรค การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน และนิสัยทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมีนิสัยในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อีกทั้งนักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.49$) ซึ่งสอดคล้องกับ สุวดีษฐ ๑ตุพร (2547:1) ที่ได้ศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อนิสัยทางการเรียน โดยนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีนิสัยในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และนักเรียนมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{x}=3.47$) อาจเป็นเพราะนักเรียนยังอยู่ในช่วงปรับตัวให้เข้ากับครู และวิธีการสอนของครู ซึ่งสอดคล้องกับ โคแกน (Cogan.1975:135-139) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการสอนของครู พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างครูกับนักเรียน จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ครูและนักเรียน มีความสัมพันธ์กันมากเท่าใด นักเรียนจะมาสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้ถึงที่สุดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของครูและนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักเรียน นักเรียนมีความศรัทธาในตัวครู ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น และมีนิสัยการเรียนที่เหมาะสม

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีจะมีความพร้อมและความตั้งใจต่อการเรียนอยู่เป็นพื้นฐาน ซึ่งจะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ มีความรับผิดชอบในการเรียนและมีความเข้าใจใฝ่ต่อการเรียน มีการวางแผนการเรียนและปฏิบัติตามเวลาที่ได้วางแผนไว้ พยายามปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ และกล้าที่จะปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ครอสไมเออร์ (Klausmier.1961:306) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ คุณลักษณะของผู้เรียนที่ดี ได้แก่ มีความสนใจต่อการเรียน และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ คอยโว (Koivo.1983:2524-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและเจตคติทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และสอดคล้องกับ ปราณี เพ็ชรศิริ (2549:72) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ปัจจัยในนิสัยทางการเรียน เจตคติทางการเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจ

ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความเพียรพยายาม มีความรับผิดชอบต่อการเรียน มีความกระตือรือร้นที่ต้องการประสบความสำเร็จในการเรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีความอดทน และมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตน ไม่กลัวต่อความล้มเหลว สามารถแก้ปัญหา อุปสรรคในการเรียน และมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งทิวา จักรกร (2527:21) ได้กล่าวสรุปว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางการเรียน คือ แรงจูงใจในการเรียน จะเป็นสิ่งกระตุ้นหรือแรงผลักดัน ใ้บุคคลแสดงพฤติกรรมทางการเรียนออกมา ความต้องการอยากรู้ อยากพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า มีความพึงพอใจที่จะเรียน มีเจตคติที่ดีต่อบทเรียน ต่อครูผู้สอน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ จำรูญ เทียมธรรม (2546:79) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียน และความคาดหวังของนักเรียนต่ออนาคต ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองต่างกัน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะว่าผู้ปกครอง บิดามารดา ที่ให้ความรักความเข้าใจ สร้างความไว้วางใจให้กับนักเรียนจะทำให้ นักเรียนกล้าที่จะปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ในเฉพาะเรื่องการเรียนรู้ และมีส่วนช่วยสนับสนุนในด้านการเรียน ได้แก่ การจัดวัสดุ อุปกรณ์การเรียน การสอนการบ้าน การแนะนำวิธีการเรียน การจูงใจและเป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนในเรื่องการเขียนการอ่าน การให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทางการเรียนที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น การให้กำลังใจและให้คำปรึกษาด้านการเรียน ส่วนในด้านตัวนักเรียนก็ให้ความเคารพ เชื่อฟัง ต่อผู้ปกครอง การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการเรียน อาจกล่าวได้ว่า ผู้ปกครอง บิดามารดา มีอิทธิพลต่อนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียน โดยเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นทางการเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ เอฟสไตน์ (Epstein.1995:701 – 712) ได้กล่าวว่า บทบาทของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สัมพันธ์กับการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนทั้งที่บ้าน และทางโรงเรียน ได้แก่การจัดสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่ส่งเสริมการเรียน การจัดการติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน และการส่งเสริมการเรียนรู้อยู่ภายในบ้านโดยช่วยนักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น การสอนการบ้าน การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน การแนะนำวิธีการเรียนที่ดี เป็นต้น และสอดคล้องกับ อูมาพร ตรังคสมบัติ (2543:11-13) กล่าวว่า นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี จะทำให้นักเรียนมีสมาธิในการเรียนและการเรียนรู้ที่ดี ถ้าสัมพันธภาพในครอบครัวไม่ดีจะทำให้นักเรียนเกิดปัญหาพฤติกรรมทางการเรียนต่าง ๆ เช่น การหนีเรียน การไม่ส่งการบ้าน ผลการวิจัยครั้งนี้

สอดคล้องกับ อัจฉรา เฟื่องผล(2551:94) ได้ศึกษาถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า การสนับสนุนของผู้ปกครองด้านการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูต่างกัน มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน นักเรียนบางคนมีสัมพันธภาพกับครูดี แต่นักเรียนบางคนก็มีสัมพันธภาพกับครูไม่ดี อย่างไรก็ตามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครูและการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ได้แก่ การให้ความเคารพ ตั้งใจฟังเมื่อครูสอน ชักถามครูเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน ส่วนการปฏิบัติของครูต่อนักเรียน ได้แก่ ให้ความรักเอาใจใส่ดูแลนักเรียน ให้สิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน ให้ความเป็นกันเอง และให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหาทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัว ทำให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจในตัวครู จึงทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูและพร้อมที่จะพัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเหมาะสม จนกลายเป็นนิสัยทางการเรียน ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้อง พรรณี ชูทัย เจนจิต (2532:361) กล่าวว่าการศึกษาที่มีความเมตตาครูณาเห็นอกเห็นใจนักเรียนสนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรมตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ โคแกน (Cogan.1975:135-139) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสอนของครู พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างครู กับนักเรียน จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ครูและนักเรียน มีความสัมพันธ์กันมากเท่าใด นักเรียนจะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้ถึงที่สุดขีดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของครูและนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักเรียน นักเรียนมีความศรัทธาในตัวครู ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการให้คำปรึกษากลุ่มพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมและรายด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำกระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎี

การให้คำปรึกษากลุ่มในหลายทฤษฎี โดยผู้วิจัยเลือกทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีรายละเอียดของกระบวนการแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ในการพบกันครั้งแรกระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยได้สร้างสัมพันธภาพ(Building Rapport) รวมถึงชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม ประโยชน์ของการเข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตลอดจนระยะเวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่ม และร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์ และอภิปรายเพื่อหาข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่ม โดยบรรยากาศของการเข้ากลุ่มของสมาชิกในครั้งแรกยังไม่กล้าพูดกล้าแสดงออกมากนัก ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ การใช้คำถามปลายเปิด การสะท้อนความรู้สึก การให้กำลังใจ การให้คำปรึกษาครั้งที่สองผู้วิจัยได้เปลี่ยนวิธีการใช้ภาษากลางมาเป็นภาษาท้องถิ่น ทำให้นักเรียนกล้าพูดมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นเพราะการใช้ภาษาท้องถิ่นนั้นทำให้การสื่อสารภายในกลุ่มที่อยู่ในท้องถิ่นเดียวกันเข้าใจตรงกันมากขึ้น

สำหรับในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะพิจารณาเลือกใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาที่มีความสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการพัฒนา เทคนิคที่ใช้ได้แก่ เทคนิคการตระหนักรู้ในตนเอง เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดความตระหนักรู้ในตนเอง และตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเองในด้านการเรียน เทคนิคการกำหนดข้อดีและข้อเสีย เพื่อให้นักเรียนพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียที่เกิดจากพฤติกรรมของตนเอง และนำไปสู่การปรับปรุงตนเองในด้านการเรียน เทคนิค WDEP เพื่อให้นักเรียนมีความพยายามในการเรียนและความกระตือรือร้น การวางแผนการเรียน และนำไปสู่การปฏิบัติตามแผนที่ตนเองวางไว้ เทคนิคการกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้เห็นความสำคัญต่อการวางแผนการเรียนหรือการวางแผนเป้าหมายทางการศึกษาในอนาคตของนักเรียน

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนมีความสนใจเอาใจใส่ มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมให้คำปรึกษากลุ่ม ทั้งนี้เป็นเพราะ ในการพัฒนาผู้วิจัยได้นำเทคนิคต่างๆ ที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นวิธีการที่ช่วยให้ นักเรียนแต่ละคนได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้านการเรียนของตนเองได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับความต้องการและธรรมชาติของวัยรุ่นเพราะพลังของกลุ่มสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึกกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อวัยรุ่น นักเรียนจะยอมรับความคิดเห็นจากเพื่อนรุ่นเดียวกันมากกว่าผู้ใหญ่ และมักจะนำความคิด แนวคิดไปปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับโอลเซน (Ohlsen.1970:31) กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม คือการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ปกติให้มีการยอมรับปัญหาต่าง ๆ ของตนเอง และพยายามแก้ไขปัญหานั้นก่อนที่มันจะกลายเป็นปัญหาที่

รุนแรง การให้คำปรึกษากลุ่มยังจะช่วยให้ผู้มีปัญหาสามารถเรียนรู้ที่จะนำความคิดจากกลุ่มมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ดังนั้นการให้คำปรึกษากลุ่มสามารถพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยได้พิจารณาทฤษฎี และเทคนิคที่หลากหลายตามความเหมาะสมของการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน ในแต่ละด้าน ดังที่ ทอมสัน (Thompson. 2003: xPre'ace X) กล่าวไว้ว่า ไม่มีทฤษฎีการให้คำปรึกษาใดเพียงทฤษฎีเดียวที่สามารถสะท้อนหรืออธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ได้ทั้งหมด ดังนั้นการใช้ทฤษฎีและเทคนิคที่หลากหลายจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการดำเนินการกลุ่มหรือการให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อพิจารณานิสัยและเจตคติทางการเรียนเป็นรายด้าน พบว่า นิสัยและเจตคติทางการเรียนด้านวิธีการทำงานมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยได้เลือกเทคนิคและทฤษฎีที่เหมาะสมกับนักเรียน ได้แก่ ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง เทคนิคที่ใช้ คือ WDEP เพื่อให้ นักเรียนได้พิจารณาสิ่งที่ตนเองอยากพัฒนาและได้วางแผนเพื่อพัฒนาตนเองในนิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน นอกจากนี้ยังผู้วิจัยได้นำตารางบันทึกประจำวัน มาให้นักเรียนได้บันทึกสิ่งที่ตนเองปฏิบัติในแต่ละวันที่เกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน และนอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิคการสอน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเคล็ดลับและเทคนิควิธีการเรียนต่าง ๆ เป็นคู่มือ เพื่อให้นักเรียนได้นำไปศึกษาและนำไปปฏิบัติ ซึ่งผลที่ได้จากการให้คำปรึกษากลุ่มในด้านวิธีการทำงาน นักเรียนจะให้ความสนใจ และกระตือรือร้นมากเป็นพิเศษ เพราะนักเรียนต้องการทราบข้อมูลเรื่องเทคนิคและวิธีการเรียน

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ แสดงว่าโปรแกรมพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากโปรแกรมนี้ต้องพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้รูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่ม และการให้ข้อมูลเทคนิควิธีการเรียน เพื่อพัฒนาให้การเรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เจตคติในด้านการเรียน และให้เกิดการเรียนรู้ภายในกลุ่มนำไปสู่การพัฒนาตนเองด้านการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ดินค์เมเยอร์ (Dinkmeyer.1968 : 36) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งแต่ละคนในกลุ่มจะมีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมกันสำรวจปัญหา ความรู้สึก ทศนคติและค่านิยมที่จะทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถแก้ไขปัญหาดัง ๆ ได้ดี สอดคล้องกับแนวคิดของคอเรย์ (Corey. 2006 : 219) พูดถึงความสำเร็จของพลังกลุ่มในการให้คำปรึกษาว่า สมาชิกจะยอมรับในสิ่งที่เขาต่อต้าน แต่ก็พยายามที่จะพัฒนาตัวเขาเองจากนี้ ก็จะพัฒนาการพึ่งพาคนอื่นไปสู่การพึ่งพาตนเอง และที่สำคัญ สมาชิกยังเรียนรู้ที่จะเผชิญในการจัดการกับปัญหาพร้อมทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม สุดท้าย

สมาชิกจะจัดการกับความขัดแย้งในใจ มากกว่าที่จะนิ่งเฉย ที่จะไม่แก้ปัญหา ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีเด็น (Edens.1996:149) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลทฤษฎีควบคุมและทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่อการลดพฤติกรรมก่ออาชญากรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักเรียนเกรด 7 จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีควบคุมและการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริง จะมีคะแนนพฤติกรรมก่ออาชญากรรมลดลงมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม แต่ในด้านอำนาจการควบคุมตนเอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาตามทฤษฎีเผชิญความจริงมีการรักษาระเบียบวินัยมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อีกทั้ง สุขใจ ส่วนไพโรจน์ .(2542:40) ได้ศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงที่มีต่อนิสัยและเจตคติในการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงมีคะแนนนิสัยและเจตคติในการเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเข้ากลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีนิสัยและเจตคติทางการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นทางโรงเรียนจึงควรปรับปรุง ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีนิสัยและเจตคติทางการเรียนในระดับดีหรือสูงขึ้นไป โดยทางโรงเรียนควรจัดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนสำหรับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ทุก 3 เดือน หรือครูผู้สอนอาจสอดแทรกเทคนิควิธีการเรียนที่เหมาะสมให้กับนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน สามารถนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมได้ดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน สามารถนำไปปรับใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ได้

2.1.2 โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้ที่จะนำโปรแกรมนี้ไปใช้ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนมีทักษะในการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นอย่างดี และก่อนนำไปใช้ควรมีการทดลองใช้ และปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทต่างๆที่เกี่ยวข้อง

2.2 ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการติดตามผลนิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนทุก 3 เดือน หรือ 6 เดือน

2.3 ควรมีการศึกษานิสัยและเจตคติทางของนักเรียน ที่ศึกษาในโรงเรียนสังกัดอื่นๆ เช่น โรงเรียนการศึกษาพิเศษ หรือนักเรียนที่เรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์ .(2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กึ่งกาญจน์ ปานทอง .(2545). *ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร .*ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- กฤษดาภรณ์ รัตนสังข์ธรรมและคณะ .(2541). *สัมพันธภาพในครอบครัวกับปัญหาเสพติดและพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
- กัญชกร คำชาย . (2542). *จิตวิทยาแนะแนวเด็กวัยรุ่น. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันท.*
- จรรยาสุดา เหล็กเพชร . (2522). *การสร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น .*วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2530). *ทฤษฎีการให้คำปรึกษา .* กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- . (2521). *กิจกรรมกลุ่มโรงเรียน .* กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- คำเพียร ปราณีราช. (2542). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ และความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สัญญาณการเรียนกับการสอนตามคู่มือครู .* ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- จาริญา ศักดิ์ประธาน .(2545). *ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วชิราวุฒวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.* สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- จำรูญ เทียมธรรม .(2546). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 .* ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- ชูศรี วงศ์รัตนะ .(2541). *หลักการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- โชติกานต์ เพียงธรรม. (2552). คู่มือเรียนเก่ง และวิธีเรียนอย่างไรให้ได้คะแนนดี. พิมพ์ครั้งที่ 7
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บู๊คส์ ทู ยู.
- โชคชัย ชยธวัช .(2546). *ฉลาดคิด พิชิตชัยชนะ* . กรุงเทพฯ : ซี.พี.บุ๊ค สแตนดาร์ด
- ทวีป อภิลิทธิ .(2540). *สนุกและเรียนรู้กับ 57 กิจกรรมและเกม*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่
บริษัทเอส พี เอฟ พรีนติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- ทัศนีย์ ตระกูลศุภชัย. (2547). ผลการให้คำปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ที่มี
ต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม.
(จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร
- ทัศนีย์ จิตตชีนมีชัย .(2548). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองด้านการเรียนของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร
- ทิพวรรณ กิตติพร .(2535). *การให้คำปรึกษากลุ่ม* . ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา:
มหาวิทยาลัยย่นเรศวร
- ทิพาวดี เอมะวรรณนะ .(2529). *เรียนให้เก่งในมหาวิทยาลัย*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปลา
ตะเพียน
- ธเนศ ขำเกิด .(2533). "การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน," วารสารมิตรครู.9(30):4
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). *ประมวลสาระวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินผล
การศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บำเพ็ญ วงษ์เงิน .(2541). *วิทยานิพนธ์. ศศ.ม. ไทยคดีศึกษา* : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประกอบ คู่ปรัดน์และคณะ.(2550). *การผลัดวันประกันพรุ่ง*. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2553, จาก
<http://www.itie.org/eqi/modules.php?name=Journal&file=display&jid=535>
- ประดินันท์ อุปรมัย .(2529). *จิตวิทยา* . กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ประธาน วัฒนวานิชย์ .(2529). *เรื่องไม่ยาก ถ้าอยากเรียนเก่ง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล
- ปราณี เพ็ชรศิริ .(2549). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย.
สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจการศึกษา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา*

- ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในปีการศึกษา 2531. กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
 กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- .(2534). *ทักษะการให้คำปรึกษา การผ่อนคลายและการลดความวิตกกังวลอย่างเป็นระบบ"เทคนิคการให้คำปรึกษาเบื้องต้น*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- .(2538). *เอกสารประกอบการทดสอบทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ .กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พระมหาพะเต็ด ชุ่มเพ็งพันธ์ .(2548). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสตรีวัดอัสสุรสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร.ปริญญาโท* กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร
- พระมหาสุชาติ ไหมอ่อน .(2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของพระนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร . ปริญญาโท* กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- พระอดิศักดิ์ ยางธิดาร .(2551) . *ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท* กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร
- เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร.(2547). *เอกสารคำสอน วิชามัธยม 311 การมัธยมศึกษา 3D 311 Secondary educations*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา .(2542). *จิตวิทยาการศึกษา . กรุงเทพฯ : พัฒนาการศึกษา*
 ----- .(2544). *ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา*.กรุงเทพฯ: พัฒนาการศึกษา
- พรพิมล เจียมนาครินทร์ .(2539). *พัฒนาการวัยรุ่น* . กรุงเทพฯ : บริษัทต่ออ้อ แกรมมี่ จำกัด.
- พรรณราย ทรัพย์ะประภา .(2548). *จิตวิทยาประยุกต์ในชีวิตและการทำงาน.พิมพ์ครั้งที่ 1*.กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พรรณี ชูชัย เจนจิต.(2532). *ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม. จิตวิทยาเพื่อการแนะแนว*.กรุงเทพฯ
 สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย
- พัชรินทร์ สมหมาย .(2549). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว*

- อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*.พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพฑูริย์ สินารัตน์.(2524). *การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพบุลย์ อินทวิชา.(2517). *หลักและวิธีการวัดเจตคติ*.กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษาสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- มิ่งขวัญธรรม ฉ่ำชื่นเมือง.(2537). *ฉลาดเรียน*.พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพฯ:ต้นธรรมการพิมพ์
- เยาวลักษณ์ ชื่นอารมณ.(2549). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 5E .*
สารนิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา).กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งทิวา จักรกร.(2527). *วิธีการสอนทั่วไป*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม
- ลดาวลัย พรอนันตชัย.(2548). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ที่มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน โรงเรียนวัดสร้อยทอง เขตบางซื่อ*
กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์-มีนาคม). “ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่าย ๆ
ที่บางครั้งก็พลาดได้,” *ข่าวสารการวิจัยศึกษา*. 18(3) : 8-11.
- วิสิทธิ์ โรจน์พจน์รัตน์ . (2539). *แนววิธีเรียนเก่งและปัญหาเพิ่มเซาว์*.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
พัฒนาศึกษา.
- วิษชุดา เตียวกุล.(2529). *ผลการใช้กิจกรรมแนะแนวกลุ่มต่อนิสัยในการเรียนและทัศนคติทางการ
เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วัชรีย์ ทรัพย์มี.(2533). *ทฤษฎีและการให้คำปรึกษา* . กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- .(2522). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนา
พานิช.
- วัลนิกา ฉลากบาง.(2535). *จิตวิทยาและการแนะแนวเด็กประถมศึกษา* . กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- ศิริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์ .(2531). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- สกุล มูลแสดง. (2549 เม.ย.-มิ.ย.). การพัฒนานิสัยทางการเรียนเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน .วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์; 2 (2): 443-45
- สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต.(2546). คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สำหรับครูที่ปรึกษา ชุด “วัยเรียน...วัยฝัน” .พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุกัลยา พรหมเชื้อ. (2550). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สิริวรรณ ศรีพหล และคณะ .(2526).โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาด้านสภกทรรคนศึกษาในประเทศไทย.กรุงเทพฯ:สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สิทธิมา สุทธิศักดิ์.(2549). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถในการแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 1.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- สุใจ ส่วนไพโรจน์ .(2542) . รายงานวิจัยเรื่อง ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงที่มีต่อนิสัยและเจตคติในการเรียนของนักศึกษาวิชาเอกคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ .คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ .
- สุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์ .(2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี . ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- สุรางค์ จันทร์เอม.(2524). สุขวิทยาจิต .กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล .(2541) . จิตวิทยาการศึกษา . พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2544) . จิตวิทยาการศึกษา . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวดิษฐ์ จตุพร .(2547). จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 .มหาวิทยาลัยขอนแก่น .วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต.ถ่ายเอกสาร
- สมบัติ จำปาเงิน .(2539). คู่มือแนะนำหลักการเรียนให้ดีสอบให้เด่นเรียนให้เก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 4 . กรุงเทพฯ;สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ .(2544). กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับประถมศึกษา . พิมพ์ครั้งที่ 1: กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- เสวย สิงโตสี .(2544). การศึกษานิสัยในการเรียนและเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านจำปา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- สำรวจ ชินจันทิก .(2547). การศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.ถ่ายเอกสาร
- อนันต์ ดุลยพีรดิศ .(2547). ความสามารถในการฝ่าฟันอุปสรรค การรับรู้ความสามารถของตนด้านการเรียน และนิสัยทางการเรียน ของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน .วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต .จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .ถ่ายเอกสาร
- อาคม ระดมสุข .(2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร . สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- อุมาพร ตรังคสมบัติ .(2543). ปัญหาการเรียนและเทคนิคช่วยให้ลูกเรียนดี. พิมพ์ครั้งที่ 1 .กรุงเทพฯ : ชันดำการพิมพ์.
- อุมาภรณ์ สุขารมณ .(2550). การศึกษาและการสร้างโปรแกรมการพัฒนาแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .ถ่ายเอกสาร
- อังสุรีย์ พุ่มชา.(2544). ผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบเผชิญความจริงที่มีต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สถาบันราชภัฏพิบูล

สงคราม.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .ถ่ายเอกสาร

อัจฉรา เฟงเล็งผล.(2550).ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนเบญจมราชาลัย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร

อัจฉรา สุขารมณ และ อรพินทร์ ชูชม .(2530). รายงานวิจัย เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ปกติ. รายงานวิจัยฉบับที่ 39 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัจฉรา สุขารมณ .(2527). เอกสารประกอบคำสอนวิชาพื้นฐานจิตวิทยาการศึกษา.สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

Atkinson,John William .(1966). *Motive in Fantasy , Action and Society Affiliated East-West*
Press. New Delhi : Putltd .

Barnes, Leona Walters. (1977, April). The Effect of Group Counseling on the Self Concept
Achievement of Primary Grade Mexican American Pupils. *Dissertation Abstracts*
International. 38 : 5920 – A.

Corey, Gerald and Marinne Schneider Corey. (2006). *Groups Process and Practice. USA*
: Thomson Brooks/Cole.

-----.(2005). *Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy.7th ed.*
International Student Edition. California: Thomson Brooks/Cole Inc.

-----.(2004). *Theory and Practice of Counseling & Psychotherapy. USA :*
Thomson Brooks/Cole.

-----.(2000). *Theory & Practice of Group Counseling. 5th ed. Brooks/Cole*
Thomson Learning.

-----.(1985). *Theory and Practice of Group Counseling. 2th ed. Monterey: Brooks/Cole*
Publishing

Cogan,Morris L .(1975). Studies of Teacher Behavior in The Journal of Experimental
Education 26.p. 135-139

- (1996). *Theories and Practice of Counseling and Psychotherapy*. California : Brooks/Cole Publishing Company.
- Dinkmeyer, Con C. (1968). *Reading In Group Counseling*. Pennsylvania : Internation Textbook Company.
- Edens,Robert Manning.(1996).” Effect of Teaching control Theory and Reality Therapy as and Approach to Reducing Disruptive Behavior in Middle Shool Physical Education, *Dissertation Abstracts International* .57(01):149
- Epstein, Joyce. (1995,May). School/family/community partnerships : Caring for children we share. *Phi Delta Kappan* 76(11) : 701 – 702.
- Eysenck, H.J.,W.Arnold , and R Meili .(1972). *Encyclopedia of Psychology* . Lendon: Search Press Limited
- Edward, Allen Louis. (1957). *Technicques of Attitude Scale Construction*. New York : Appleton- Century-Crofis.
- Good, Thoman L. and Jere E. Brophy .(1973). *Looking in Classrooms*. New York: Harper & Row
- Harvighurst, Robert J .(1963). “*Conditions Predicctive of Superior Children*” . *Studies in Adolesences*. New York: The Mac Million Company.
- Herman,Herbert J.M. (1970) . A Questionnaire Measures of Achievement Motivation..*Journal of Applied Psychology*
- Hillgard, Ernest R. (1967). *Introduction to Psychology* . 3rd ed. New York : Harcourt, Brace and World,Inc
- Holtzman,H.Wayne.(1965) . *Manual of Survery of Study habits and Attitudes*. New York. The Psychological Cooperation.
- Klausmeir, Herbert J.(1961). *Learning and Human Abilities: Educational Phycology*. New. York : Harper & Brothers. Lyman, H.B.
- Koivo,Anne Oubkak.(1983,February). “*The Reletionship of Student Perceptions of Study Habits and Attitudes Bsed on Differences in Sec, Grade and Academic Achievement*”.*Dissertation Abstracts Internation*.

- Levin, James and Fowler, Seymour H. (1984). Sex, Grade, and Course Differences in Attitudes That are Related to Cognitive Performance in Secondary Science, *Journal of Research in Science Teaching*. 21(February 1984), 151-166.
- Lindgren, clay.Henry.(1969).*The Psychology of College Success A Dynamic Approach*. New York : John Wiley & Sons,Lnc
- Marjoribank .(1991). *The Foundation of studys's learning*.Oxford : Pergamon Pess.
- Mehta, P .(1969). *The Achievement Motive in High School Boys* . *National Council of Educational Research And Training*.
- Milton, H. Tayler. (1974). *A Rational – Emotive Workshop on Overcoming Study Blocks*. South Carolina : Aimestone College in Gaffney.
- Newcomb,Theodore M.(1954).*Social Psychology* . New York : The Dryden Press, Inc .
- Ohlsen,Merle M .(1970). *Group Counseling*. New York : Holt Rinehart and Winston,Inc
- Perufo Enguix, and I cristina . (1998) . *A Proqramma to Improve the study Habits of the Student in the First Year at University DE*. Valencia (Spain).
- Race, Phil. (1994). *500 Tips for Students*. Oxford: Blackwell Published.Good,Thoman L .and Jere E. Brophy.(1973). *Looking in Classroom*. New York: Harper & Row.
- Risi, Regia Catherine. (2003, June). “*The Effect of Group Counseling on the Academic Achievement of Students in An Alternative Setting*”. Thesis Abstract. 41(03) :662. MA. California State University, DominguezHill.
- Rothman,Eslher P. (1968, May) . “Need : the teacher as Specialist in Human Relation ” *The Education Digest*. 32 (1): 34 - 36
- Sharf, Richard S. (2001). *Theories of Psychotherapy and Counseling: Concepts and Cases*. 2nd ed. Wadsworth. New York: Brooks/Coles.
- Shaver,Kelly G.(1977). *Principles of Social Psychology*. Cambridge: Winthrop Publishers.
- Shertzer,Brace and Shellcy C. Stone .(1968). “*Group Counseling*” *Fundamentals of Counseling*. New York: Houghton Mifflin Company.
- Thompson, Rosemary A. (2003). *Counseling Techniques: Improving Relationships with Others, Ourselves, Our Families, and Our Environment*.New York: Brunner Routledge.
- Tussing.Lyle.1963. *Study and Succeed*. New York: John wiley and Son Inc.

Wicoft,MJ.(1981). "The Effectiveness of Teaching Vaviorum Study Techniques of Achievement,Study Habbits,and Study Attitude" , *Dissertation Abstracts International*.41 (1):3021-A

Wrenn,C.Gillbert and Robert P.Larsen.(1969). *Study Effectively*. Standford: Standford University Press.

Yee, Albert H. (1971). *Social Interaction in Educationl Setting*. Englewood Cliffs: Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษอินทร์ อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
จ.กรุงเทพฯ
2. อาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
จ.กรุงเทพฯ
3. อาจารย์โสมณ ทองพัฒน์ อาจารย์แนะแนวโรงเรียนบางกะปิ จ.กรุงเทพฯ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 5 แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษานิสัยและเจตคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามนี้ คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

จึงขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนให้มากที่สุด โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวสุนทรีพร ธรรมบำรุง

นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้น

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่าง ..... ให้ตรงกับความเป็นจริง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
- คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00 – 2.99
- คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้แล้วพิจารณาว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนไม่จริง

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	นักเรียนคาดหวังจะทำคะแนนสอบให้ดีขึ้นทุกครั้ง					
2	นักเรียนเรียนหนังสือไปวัน ๆ โดยไม่คาดหวังว่าจะเรียนได้สำเร็จมากเพียงใด					
3	นักเรียนปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จในการเรียน					
4	นักเรียนตั้งเป้าหมายในการเรียน และพยายามทำให้สำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้					
5	นักเรียนไม่มีเป้าหมายในการเรียน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
6	นักเรียนต้องการทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่					
7	นักเรียนไม่ต้องการพัฒนาตนเอง เพราะคิดว่าตนเอง มีความสามารถพอแล้ว					
8	นักเรียนไม่มีความมั่นใจในตนเองว่าจะทำงานที่ยาก ได้สำเร็จ					
9	นักเรียนภาคภูมิใจในตนเองเมื่อได้ทำการบ้านที่ ยากๆ ได้สำเร็จ					
10	นักเรียนไม่รู้สึภาคภูมิใจกับผลงานด้านการเรียนที่ ตนทำ					
11	นักเรียนมีความอดทน ไม่ย่อท้อกับการทำงานที่ ได้รับมอบหมายจนกว่าจะทำงานสำเร็จ ไม่ว่างาน นั้นจะน่าเบื่อหน่ายเพียงใด					
12	ถ้าทำงานที่ครูมอบหมายให้ไม่ถูกต้อง นักเรียนจะ คิดหาวิธีการใหม่ ๆ ที่ทำงานนั้นให้ถูกต้องให้ได้โดย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค					
13	นักเรียนเข้าห้องสมุดค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับวิชา เรียน เพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้เรียนดีขึ้น					
14	นักเรียนพัฒนาการเรียนของตนเองโดยการอ่าน หนังสือเรียนให้มากขึ้น					
15	นักเรียนเปรียบเทียบผลการเรียนกับเกณฑ์เสมอเพื่อ พัฒนานาตนเองให้เรียนได้ดีขึ้น					
16	นักเรียนพยายามทำงานตามแผนการที่วางไว้					
17	เมื่อได้รับมอบหมายงานใด ๆ นักเรียนจะรีบทำให้ เสร็จเรียบร้อยก่อนวันกำหนดส่ง					
18	นักเรียนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
19	แม้ว่างานที่ได้รับมอบหมายจะยากเพียงใด นักเรียนก็ทำงานนั้นเต็มความสามารถ					
20	เมื่อพบปัญหาด้านการเรียน นักเรียนพยายามใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการแก้ปัญหา					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้แล้วพิจารณาว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนไม่จริง

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ผู้ปกครองคอยพูดคุยเอาใจใส่เกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน					
2	ผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนในเรื่องการเรียนด้วยความเต็มใจ					
3	ผู้ปกครองไม่เคยสนับสนุนและเห็นด้วยกับการตัดสินใจของนักเรียน					
4	ผู้ปกครองไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น					
5	ผู้ปกครองไว้วางใจและอนุญาตให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
6	เมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนผู้ปกครองคอยให้กำลังใจและหาทางช่วยเหลือ					
7	ผู้ปกครองมักตำหนิไม่ให้กำลังใจเมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนไม่ดี					
8	ผู้ปกครองให้คำปรึกษาแนะนำเรื่องส่วนตัวของนักเรียนได้					
9	นักเรียนให้ความเคารพผู้ปกครอง					
10	นักเรียนทำอะไรโดยไม่สนใจความรู้สึกของผู้ปกครอง					
11	นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้ปกครอง					
12	เมื่อผู้ปกครองตักเตือนนักเรียนไม่เชื่อฟัง					
13	เมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน นักเรียนปรึกษาผู้ปกครอง					
14	นักเรียนเล่าถึงกิจกรรมในแต่ละวันที่โรงเรียนให้ผู้ปกครองฟังบ่อยๆ					
15	นักเรียนไม่ยอมให้ผู้ปกครองรับรู้ถึงเรื่องราวส่วนตัวของนักเรียน					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้แล้วพิจารณาว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียว ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนไม่จริง

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ครูให้ความรักแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคนในห้อง					
2	ครูเอาใจใส่โดยการซักถามถึงการเรียนของนักเรียน					
3	ครูไม่ค่อยให้ความรักและความเอาใจใส่ต่อนักเรียน					
4	ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเวลาที่มีการเรียนการสอน					
5	ครูสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียนโดยให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
6	นักเรียนรู้สึกว่าคุณไม่เป็นกันเองกับนักเรียน					
7	ครูไม่สนใจเมื่อนักเรียนขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน					
8	นักเรียนตั้งใจเรียนขณะที่ครูสอน					
9	นักเรียนไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับครูในการเรียน					
10	นักเรียนไม่มีโอกาสซักถามข้อสงสัยกับครู					
11	นักเรียนให้ความเคารพครูทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
12	นักเรียนปฏิบัติตามคำชี้แนะของครู					
13	นักเรียนช่วยครูในการทำกิจกรรมต่างๆในห้องเรียน					
14	นักเรียนรู้สึกอึดอัด เมื่อครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน					
15	นักเรียนไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้แล้วพิจารณาว่าข้อความดังกล่าวเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากน้อยเพียงใดแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนไม่จริง

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ถึงแม้ว่าการบ้านในบางวิชาจะน่าเบื่อ นักเรียนก็พยายามตั้งใจทำจนสำเร็จ					
2	เมื่อครูตำหนิหรือ วิจารณ์การบ้านที่ส่งบ่อย ๆ นักเรียนไม่ยอมทำ หรือพยายามหลีกเลี่ยงการส่งงาน					
3	นักเรียนพยายามทำการบ้านของแต่ละวันให้เสร็จอย่างสม่ำเสมอ					
4	นักเรียนมักจะเร่งทำการบ้าน เมื่อจวนจะถึงกำหนดเวลาส่งงาน					
5	เมื่อนักเรียนทำการบ้าน หรืออ่านหนังสือ นักเรียนพยายามทำให้เสร็จ หรืออ่านให้จบก่อนแล้วจึงหยุดพัก					
6	ถ้านักเรียนทำการบ้านไม่ทัน นักเรียนจะลอกจากเพื่อน เพื่อให้มีส่งครู					
7	ขณะที่นักเรียนทำการบ้าน หรืออ่านหนังสือที่บ้าน เมื่อมีสิ่งอื่นรบกวนสมาธิ นักเรียนไม่สามารถทำต่อไปได้					
8	นักเรียนไม่สามารถเรียนได้ดี เนื่องจากรู้สึกเหนื่อย อารมณ์ไม่ดี หรือมีความเศร้า					
9	นักเรียนพยายามที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดในการบ้านที่ครูตรวจแล้วและส่งคืนให้					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
10	นักเรียนใช้เวลาในการพูดคุย อ่านนิตยสาร ดูภาพยนตร์ โทรทัศน์ หรือฟังวิทยุมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน					
11	นักเรียนพยายามทำการบ้านที่โรงเรียน เพื่อลดการนำไปทำที่บ้าน					
12	ถ้าให้ทำงานให้เสร็จในเวลาที่กำหนดให้ นักเรียนมักทำงานนั้นไม่ได้ดี					
13	เมื่อครูมอบหมายให้ค้นคว้า หรืออ่านหนังสือเพิ่มเติม นักเรียนจะรีบเข้าห้องสมุดเพื่อค้นหาสิ่งที่ต้องการทันที					
14	นักเรียนมีแผนการทำงานสำหรับแต่ละวันและปฏิบัติตามแผนนั้นอย่างเคร่งครัด					
15	เมื่อนักเรียนทราบกำหนดการสอบ นักเรียนจะวางแผนดูหนังสือ เพื่อเตรียมตัวสอบทันที					
16	นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านไม่ค่อยได้ ซึ่งใจความสำคัญนี้ มักจะปรากฏในข้อสอบภายหลัง					
17	นักเรียนลอกตาราง แผนผัง หรือวาดรูปตามที่ครูเขียนบนกระดานทุกตอน					
18	นักเรียนมีสมาธิในการอ่านหนังสือได้ในเวลาไม่นาน หลังจากนั้นก็ไม่รู้เรื่อง					
19	นักเรียนทำบันทึกย่อไว้ทุกวิชา เพื่อช่วยความจำและสะดวกในการทบทวน					
20	นักเรียนมัวสนใจกับการลอกข้อความบนกระดานจนฟังครูไม่ทัน					
21	นักเรียนเอาใจใส่เป็นพิเศษในด้านความสะอาดเรียบร้อยในการทำการบ้านหรือเขียนรายงานส่งครู					
22	นักเรียนรู้สึกง่วงในการขอร้องให้ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทเรียนที่นักเรียนไม่เข้าใจ					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
23	นักเรียนใช้เวลาว่าง คำนวณในห้องสมุดเป็นประจำ					
24	นักเรียนไม่สามารถที่จะเขียนได้อย่างที่คิดไว้ในข้อสอบ การบ้าน หรือรายงานต่าง ๆ ที่จะส่งครู					
25	เมื่อการบ้านหรืองานที่ครูมอบหมายให้ยาก นักเรียนจะเพิ่มความพยายามให้มากขึ้น					
26	นักเรียนขีดเส้นใต้หรือทำเครื่องหมายข้อความที่สำคัญ ในบทเรียนที่ครูเน้น					
27	นักเรียนจำกฎ สูตร หรือหลักเกณฑ์ในวิชาต่าง ๆ ได้โดยไม่ได้เข้าใจอย่างถ่องแท้					
28	นักเรียนไม่สามารถทำข้อสอบให้เสร็จทันเวลาที่กำหนด ได้ ถึงแม้ว่าจะทำจนถึงนาทีสุดท้าย					
29	ในการสอบ ถ้ามีเวลาเหลือ นักเรียนจะตรวจสอบคำตอบ ก่อนที่จะส่งกระดาษคำตอบนั้น					
30	ในการเตรียมตัวสอบ นักเรียนจะจัดเรียงวิชาที่จะท่องให้ เป็นลำดับ เช่น ลำดับตามความยากง่ายของวิชา หรือ ลำดับตามตารางสอบ					
31	นักเรียนให้ความเคารพและยกย่องครู เสมือนญาติผู้ใหญ่ของนักเรียน					
32	นักเรียนรู้สึกว่าคุณไม่ค่อยจะเชื่อถือในตัวนักเรียนและมักคิดว่านักเรียนเป็นเด็กอยู่เสมอ					
33	นักเรียนคิดว่าครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เพราะครูคิดว่าเขารู้ดีกว่า					
34	นักเรียนคิดว่าครูสามารถเสนอแนะ ให้คำปรึกษาทั้งเรื่องส่วนตัว และเรื่องการเรียนของนักเรียนทุกคนได้					
35	นักเรียนรู้สึกว่าบุคลิกภาพ การแต่งกาย หรือน้ำเสียงของครูบางคน เป็นสาเหตุให้การเรียนน่าเบื่อ					
36	นักเรียนรู้สึกว่า นักเรียนไม่จำเป็นต้องชอบครูทุกคน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
37	นักเรียนรู้สึกว่าคุณเห็นอกเห็นใจและเข้าใจความรู้สึกของนักเรียนอย่างแท้จริง					
38	ครูดู และเข้มงวดมากเกินไป จนกระทั่งเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน นักเรียนไม่กล้าไปหาครู					
39	นักเรียนรู้สึกว่าครูพยายามให้ความสนใจความช่วยเหลือและให้คำชมเชย เพื่อเป็นกำลังใจกับนักเรียน					
40	เมื่อนักเรียนมีธุระต้องไปหาครูในห้องพักครู นักเรียนไม่อยากจะเข้าไปในห้องนั้นเพราะต้องพบครูหลายคน					
41	นักเรียนรู้สึกว่าครูมักดูถูกนักเรียนที่เรียนอ่อน และชอบหัวเราะเยาะข้อผิดพลาดของนักเรียน					
42	นักเรียนรู้สึกท้อใจ และเจ็บใจ เมื่อครูตำหนิว่านักเรียนเป็นคนสะเพร่า ทำงานไม่เรียบร้อย					
43	นักเรียนรู้สึกว่า ครูทำให้บทเรียนของเขายากเกินไปสำหรับนักเรียน					
44	นักเรียนรู้สึกว่า ในขณะที่สอนครูชอบพูดนอกเรื่องหรือพูดไร้สาระ					
45	นักเรียนรู้สึกว่าวิธีการสอนของครูน่าเบื่อ ทำให้นักเรียนไม่อยากเรียน					
46	ถึงแม้ว่านักเรียนไม่ชอบบางวิชา แต่นักเรียนก็พยายามเรียนเพื่อให้ได้คะแนนดี					
47	นักเรียนเรียนหนังสือด้วยความสนุก มากกว่ารู้สึกท้อใจ					
48	ถึงแม้ว่านักเรียนจะชอบวิชาใดวิชาหนึ่งจริง ๆ นักเรียนเชื่อว่าจะทำคะแนน ได้แค่ผ่านเท่านั้น					
49	ถ้าไม่เจ็บป่วยหรือมีธุรกิจที่จำเป็นจริง ๆ นักเรียนพยายามที่จะไม่ขาดเรียน					
50	นักเรียนรู้สึกยินดี เมื่อทราบว่าชั่วโมงเรียนบางชั่วโมงงดหรือครูไม่มาสอน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
51	นักเรียนพยายามสนใจทุกวิชาที่เรียนอย่างจริงจัง					
52	นักเรียนคิดว่า อนาคตของนักเรียนขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเรียน					
53	นักเรียนไม่แน่ใจว่า นักเรียนต้องการเรียนอะไร หรือ ประกอบอาชีพอย่างไร หลังจากที่ยุติเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาแล้ว					
54	นักเรียนไม่สนใจว่าจะได้คะแนนมากหรือน้อยเท่าใด เพียงแต่ขอให้สอบผ่านเท่านั้นก็พอ					
55	นักเรียนคิดว่า จะเรียนต่อไปให้สูงที่สุดเท่าที่โอกาสจะอำนวย					
56	การอ่านหนังสือ หรือเรียนนาน ๆ ทำให้นักเรียนปวดหัว					
57	นักเรียนเชื่อว่า การอ่านหนังสือ ทำให้คนฉลาดและรอบรู้มากขึ้น					
58	นักเรียนรู้สึกว่าการกำลังเรียนวิชาซึ่งให้ประโยชน์แก่นักเรียนน้อยมาก					
59	นักเรียนคิดว่า นักเรียนเรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่าง จากโรงเรียนในวันหนึ่ง ๆ					
60	นักเรียนไม่ชอบเรียนในโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่					

ภาคผนวก ค

คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.36
2	.43
3	.43
4	.39
5	.39
6	.49
7	.48
8	.36
9	.34
10	.31
11	.53
12	.58
13	.44
14	.54
15	.44
16	.53
17	.53
18	.44
19	.62
20	.51

ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.41
2	.50
3	.48
4	.33
5	.42
6	.61
7	.43
8	.43
9	.41
10	.27
11	.42
12	.52
13	.37
14	.27
15	.52

ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

ตาราง 16 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.41
2	.37
3	.64
4	.60
5	.51
6	.62
7	.62
8	.33
9	.43
10	.33
11	.43
12	.55
13	.42
14	.40
15	.49

ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านหลักเลียงผิดเวลา	
1	.20
2	.40
3	.45
4	.36
5	.33
6	.50
7	.61
8	.61
9	.66
10	.45
11	.22
12	.31
13	.31
14	.47
15	.28
ด้านวิธีการทำงาน	
16	.35
17	.21
18	.44
19	.33
20	.33
21	.39
22	.34
23	.49
24	.49
25	.51

ตาราง(ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
26	.47
27	.39
28	.34
29	.30
30	.58
.....	
ด้านการยอมรับในตัวครู	
31	.65
32	.62
33	.68
34	.67
35	.55
36	.52
37	.52
38	.58
39	.64
40	.53
41	.58
42	.66
43	.62
44	.52
45	.41
.....	
ด้านการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	
46	.30
47	.42
48	.40
49	.55
50	.54
51	.36

ตาราง(ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
52	.39
53	.65
54	.39
55	.33
56	.52
57	.67
58	.59
59	.57
60	.70

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

ภาคผนวก ง

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม
เพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง การปฐมนิเทศและการสร้างสัมพันธภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่ม
2. เพื่อชี้แจงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัย

และเจตคติทางการเรียน

3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มทุกคนได้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับตารางวัน เวลา จำนวนครั้ง

ระยะเวลา รูปแบบและวิธีการต่างๆในการให้คำปรึกษากลุ่ม

เวลาที่ใช้ 60 นาที

สื่อ/อุปกรณ์ ใบงานที่ 1.1 กิจกรรม “มาเรียนรู้และเข้าใจซึ่งกันและกัน”

วิธีดำเนินการ

ในการปฐมนิเทศกลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อมุ่งหวังให้สมาชิกกลุ่มได้มีความคุ้นเคย และรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน และสามารถเปิดรับประสบการณ์ใหม่ๆ พร้อมทั้งแบ่งปันประสบการณ์ของตนเองกับสมาชิกในกลุ่ม โดยประยุกต์ใช้เกม “เรื่องมาเรียนรู้และเข้าใจซึ่งกันและกัน” ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดของ ทวีป อภิสิตธิ์ (2540:25-27) และใช้หลักการของการให้คำปรึกษา ได้แก่ การรักษาความลับกลุ่ม การวิจารณ์สมาชิกคนอื่นอย่างสร้างสรรค์ การมีความจริงใจต่อสมาชิกกลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นเริ่มต้น

1. กล่าวทักทายต้อนรับสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรม และผู้วิจัยแนะนำตนเอง และเริ่มเข้าสู่เกม “มาเรียนรู้และเข้าใจซึ่งกันและกัน” เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธภาพและความคุ้นเคย โดยผู้วิจัยแจกกระดาษให้สมาชิกกลุ่มคนละ 1 แผ่น และดินสอปากกา

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มจับคู่แล้วสัมภาษณ์ซึ่งกันและกันให้ได้ข้อมูลมากที่สุด ในหัวข้อที่กำหนดให้ ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล ชื่อเล่น งานอดิเรก วิชาที่ชอบและไม่ชอบ สาขาที่อยากเรียนในอนาคต อาชีพที่ใฝ่ฝัน โดยใช้เวลาให้สัมภาษณ์ 5 – 7 นาที

2. เมื่อหมดเวลาผู้วิจัยให้สมาชิกนั่งเป็นวงกลม และผู้วิจัยเก็บใบสัมภาษณ์จากสมาชิกลงในกล่องผู้วิจัยขออาสาสมัครหรือสุ่ม เพื่อให้หยิบใบสัมภาษณ์ในกล่องแล้วอ่านชื่อ คนที่ถูกเรียกชื่อให้

ยื่นขึ้น จนกระทั่งสมาชิกคนแรกอ่านข้อมูลจนจบแล้วนั่งลง ส่วนคนที่ถูกเรียกชื่อก็หยิบใบสัมภาษณ์และเรียกชื่อแล้วอ่านข้อมูลต่อไปจนจบ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบหมดทุกคน

3. ผู้วิจัยบอกถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อให้สมาชิกได้รู้จักและคุ้นเคยกัน และเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้วิจัยกับสมาชิกกลุ่ม พร้อมอธิบายประเด็นในหัวข้อที่ให้สมาชิกไปสัมภาษณ์ว่าเกี่ยวข้องกับตัวเราเองและชีวิตการเรียนของเราอย่างไร

4. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม วิธีการ รูปแบบกฎระเบียบ รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่ม ตารางวัน เวลา สถานที่ ตลอดจนการบันทึกภาพและเสียงของการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้ง

5. ผู้วิจัยกล่าวถึงความแตกต่างกันโดยให้สมาชิกทุกคนเปิดใจยอมรับ และสมาชิกทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน และการอยู่ร่วมกันภายในกลุ่มขอให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันตั้งกฎกติกาในการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อให้กลุ่มดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การรักษาความลับกลุ่ม การวิจารณ์สมาชิกคนอื่นอย่างสร้างสรรค์ การมีความจริงใจต่อสมาชิกกลุ่ม การตรงต่อเวลาในการเข้าร่วมกลุ่ม

6. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มได้สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้สึกที่ได้มีโอกาสเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม

7. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มได้กล่าวถึงความต้องการ หรือความคาดหวังที่จะได้รับในการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยใช้คำถามว่า “นักเรียนคิดว่าหรือคาดหวังว่าเราจะได้รับประโยชน์อะไรบ้างในการเข้าร่วมกลุ่มครั้งนี้” ให้สมาชิกกลุ่มตอบทุกคน

ขั้นยุติ

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสรุปในประเด็นที่สำคัญดังนี้

1.1 การสร้างความคุ้นเคยและสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้วิจัยกับสมาชิกกลุ่ม และระหว่างสมาชิกกลุ่มด้วยกัน

1.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่ม

1.3 วัตถุประสงค์ วิธีการ กฎระเบียบของกลุ่ม รวมถึงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มและผู้วิจัย ตลอดจนวัน เวลา และสถานที่

1.4 ประโยชน์ที่สมาชิกกลุ่มได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดของโปรแกรม เพื่อให้เกิดการรับรู้และความเข้าใจที่ตรงกัน

3. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมโปรแกรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษา
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการตอบคำถามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการให้คำปรึกษา

ใบงานที่ 1.1

มาเรียนรู้และเข้าใจซึ่งกันและกัน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชื่อเล่น.....

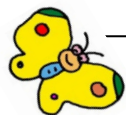
งานอดิเรก .....

วิชาที่ชอบ.....

วิชาไม่ชอบ.....

สาขาที่อยากเรียนในอนาคต.....

อาชีพที่ใฝ่ฝัน.....

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง การพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ได้แก่ การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ การตัดสินใจในการทำงานที่แน่นอน และความรับผิดชอบในตนเอง
2. เพื่อให้สมาชิกคิดหาแนวทางในการปรับปรุงนิสัยทางการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ได้แก่ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย การตัดสินใจในการทำงานที่แน่นอน และความรับผิดชอบในตนเอง

เวลาที่ใช้ 60 นาที

- สื่อ/อุปกรณ์**
1. ใบงานที่ 2.1 ภาพประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 2
  2. ใบงานที่ 2.2 เรื่องการหลีกเลี่ยงผลัดเวลา

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภาวะนิยม(Existential Group Counseling Theory) ได้แก่ เทคนิคการตระหนักรู้ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้เกิดความคิด ความเข้าใจตนเอง อันนำไปสู่การพัฒนาตนเองใน และนอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิคทางจิตวิทยา ได้แก่ การระดมความคิดและการอภิปรายกลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกในกลุ่ม สร้างความคุ้นเคยต่อกัน ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่มนี้ให้สมาชิกในกลุ่มทราบ

ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มดูภาพประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 2 ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มดังต่อไปนี้

- เห็นอะไรในรูปภาพ
- ภาพนี้ตรงกับสำนวนไทยว่าอย่างไร
- และมีความหมายอย่างไร

2. ผู้วิจัยกับสมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุป จากนั้นผู้วิจัยสรุปอีกครั้งเพื่อโยงเข้าสู่ประเด็นที่จะให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ คือ การหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ได้แก่ การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ การตัดสินใจในการทำงานที่แน่นอน และความรับผิดชอบในตนเอง

3. ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มว่าเรามีเคยปฏิบัติตนเอง ดังต่อไปนี้บ้าง “ได้รับมอบหมายงานมาแล้วทำส่งไม่ทันกำหนดส่ง การตัดสินใจทำงานที่ไม่แน่นอน และไม่มีความรับผิดชอบในตนเอง”

4. จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนเล่าประสบการณ์ของตนเองให้สมาชิกในกลุ่มฟัง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการตั้งใจฟัง และเทคนิคสรุป

5. ผู้วิจัยใช้หลักการให้คำปรึกษาของทฤษฎีภาวะนิยม โดยให้นักเรียนเกิดการตระหนักรู้ในตนเองเรื่องการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ได้แก่ การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ การตัดสินใจในการทำงานที่แน่นอน และความรับผิดชอบในตนเอง โดยเสนอประเด็นว่า “การที่มีนิสัยหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ได้แก่ ได้รับมอบหมายมาแล้วทำส่งไม่ทันกำหนดส่ง การตัดสินใจทำงานที่ไม่แน่นอน และไม่มีความรับผิดชอบในตนเอง มีสาเหตุมาจากอะไร มีผลกระทบต่อตนเองอย่างไร และถ้าสมาชิกกลุ่มไม่หลีกเลี่ยงผลัดเวลา ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จทันกำหนด มีการตัดสินใจทำงานที่แน่นอน และมีความรับผิดชอบในตนเอง จะมีผลดีอย่างไร” โดยเขียนลงในใบงาน 2.2

6. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปรายจากสิ่งที่ตนเองเขียน จากนั้นผู้วิจัยถามนักเรียนต่อไปว่า จากสิ่งที่สมาชิกได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น สมาชิกคงเห็นแล้วว่า การที่มีนิสัยหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ได้แก่ ได้รับมอบหมายมาแล้วทำส่งไม่ทันกำหนดส่ง การตัดสินใจทำงานที่ไม่แน่นอน และไม่มีความรับผิดชอบในตนเอง มีผลเสียอย่างไร และการไม่หลีกเลี่ยงผลัดเวลา ได้แก่ ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จทันกำหนด มีการตัดสินใจทำงานที่แน่นอน และมีความรับผิดชอบในตนเอง มีผลดีอย่างไร ผู้วิจัยสรุป และให้สมาชิกกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็น

7. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ได้แก่ การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ การตัดสินใจในการทำงานที่แน่นอน และความรับผิดชอบในตนเอง

8. ผู้วิจัยสรุปสิ่งสมาชิกกลุ่มได้กล่าวมา

ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

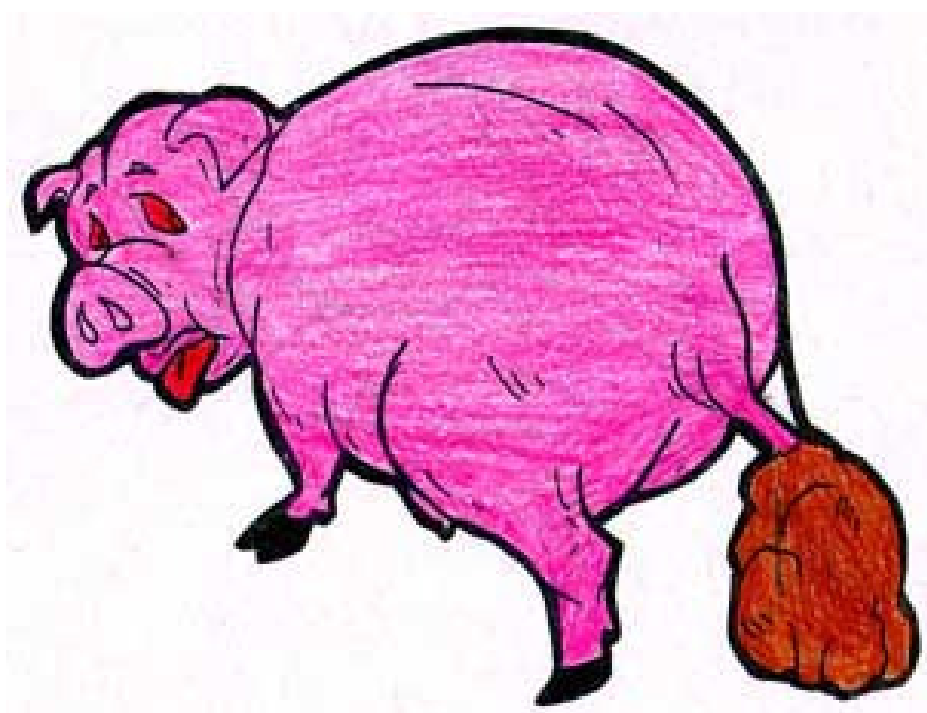
1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้ากลุ่มครั้งที่ 2 เกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับจากกลุ่ม สิ่งที่ได้ให้แก่กลุ่ม และสิ่งที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย และนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ในการเข้ากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษา
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการตอบคำถามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการให้คำปรึกษา

ใบงานที่ 2.1 ภาพประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 2

ใบงานที่ 2.2 เรื่องการหลีกเลี่ยงผลัดเวลา

A rectangular box with a dashed border containing five horizontal dotted lines for writing.

A rectangular box with a dashed border containing five horizontal dotted lines for writing.

A large rounded rectangular box with a dashed border containing five horizontal dotted lines for writing.

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง การพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ได้แก่ การรู้จักคาดการณ์ล่วงหน้า การจัดระบบการเรียนและการทำงาน การวางแผนการเรียนล่วงหน้าของตนเอง
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มคิดหาแนวทางในการพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ได้แก่ การรู้จักคาดการณ์ล่วงหน้า การจัดระบบการเรียนและการทำงาน การวางแผนการเรียนล่วงหน้าของตนเอง

เวลาที่ใช้ 60 นาที

- สื่อ/อุปกรณ์**
1. ใบงานที่ 3.1 เรื่อง เรื่อง วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย
  2. ใบงานที่ 3.2 เรื่อง การวางแผนการเรียนล่วงหน้าอย่างมีระบบ

วิธีดำเนินการ

การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบความคิด (Cognitive Counseling Theory) ได้แก่ เทคนิคการกำหนดข้อดีและข้อเสีย และนอกจากนี้ยังใช้เทคนิคทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ เทคนิคการกำหนดเป้าหมาย โดยใช้กิจกรรม เรื่อง “การวางแผนล่วงหน้าอย่างมีระบบ” ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดของ พรหมฉาย ทวีพะยะประภา (2548:272) เพื่อผู้รับคำปรึกษาได้รู้จักคาดการณ์เรื่องการเรียนล่วงหน้า ซึ่งนำไปสู่การจัดระบบการเรียน การทำงานและการวางแผนการเรียนล่วงหน้าของตนเอง โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษากลุ่มดังนี้

ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม และซักถามถึงผลการให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านมา ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาครั้งนี้ให้สมาชิกกลุ่มทราบ

ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกสำรวจตนเอง โดยเสนอประเด็นว่า ในชีวิตประจำวันสมาชิกกลุ่มเคยปฏิบัติเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 การคาดการณ์ล่วงหน้าในการเรียน
- 1.2 การจัดระบบการเรียนและการทำงาน
- 1.3 การวางแผนการเรียนล่วงหน้า

ถ้าเคยปฏิบัติสมาชิกแต่ละคนปฏิบัติอย่างไร ผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟัง ให้ข้อมูลย้อนกลับ และผู้วิจัยสรุปสิ่งที่สมาชิกกลุ่มเล่า

2. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มจับคู่กัน แล้วช่วยกันระดมความคิดว่า “การคาดการณ์ล่วงหน้า การจัดระบบการเรียนและการทำงาน และการวางแผนการเรียนล่วงหน้า” มีผลดีต่อการเรียนของตนเองอย่างไร และมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร แล้วเขียนลงในใบงานที่ 3.1

3. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคู่เล่าในสิ่งที่คู่หูของตนเองระดมความคิดเห็น ให้สมาชิกกลุ่มคนอื่นๆฟัง และสามารถเขียนเพิ่มเติมลงในใบงานของตนเองได้

4. ผู้วิจัยแจกใบงานที่ 3.2 เรื่องการวางแผนล่วงหน้าอย่างมีระบบ โดยให้สมาชิกวางแผนกิจกรรมประจำสัปดาห์ ว่าต้องการทำกิจกรรมอะไรบ้างในสัปดาห์นี้ ตัวอย่าง ต้องการอ่านวิชาภาษาไทยให้จบ 3 บท หรือทำการบ้านให้เสร็จก่อนกำหนดส่ง เป็นต้น

5. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าสิ่งที่ตนเองเขียนลงในใบงาน ผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟัง

ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้ากลุ่มครั้งที่ 3 เกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับจากกลุ่ม สิ่งที่ได้ให้แก่กลุ่ม และสิ่งที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย (ถ้ามี) และนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการเข้ากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษา
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการตอบคำถามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการให้คำปรึกษา

ใบงานที่ 3.1

เรื่อง วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย

ผลดี	ผลเสีย
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

แนวพัฒนาตนเอง / การปฏิบัติ

.....

.....

.....

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

ครั้งที่ 4

- ชื่อเรื่อง** การพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน
- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน ได้แก่ การอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดบันทึก การเขียนการบ้านหรือรายงาน การใช้ห้องสมุด
  2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญของการมีนิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน ได้แก่ การอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดบันทึก การเขียนการบ้านหรือรายงาน การใช้ห้องสมุด
- เวลาที่ใช้** 60 นาที
- สื่อ/อุปกรณ์**
1. เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 4 ประกอบด้วย
    - 1.1 เรื่อง การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ
    - 1.2 เรื่อง การจดโน้ตย่อ
    - 1.3 เรื่อง การเขียนรายงานอย่างมีประสิทธิภาพ
    - 1.4 เรื่อง การใช้ห้องสมุด
  2. ใบงานที่ 4.1 แบบฟอร์ม WDEP
  3. ใบงานที่ 4.2 ตารางเวลา

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Counseling Theory) ได้แก่ เทคนิค WDEP (Corey, 2005: 325-328) นอกจากนี้ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เทคนิคทางจิตวิทยา ได้แก่ การใช้ตารางบันทึก โดยพัฒนาแนวคิดจากสมศักดิ์ สันธุระเวชญ์ (2544:72-73) การอภิปรายกลุ่ม เทคนิคการสอน เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ของการให้คำปรึกษากลุ่มดังนี้

ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยเริ่มต้นโดยการกล่าวทักทายสมาชิก ชักถามเรื่องทั่วไปและทบทวนการให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านมา
2. ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ให้สมาชิกกลุ่มทราบ
3. ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มกับประเด็นเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน ด้านวิธีการทำงานของแต่ละคนว่าในแต่ละวันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนสมาชิกแต่ละคนทำอะไรบ้าง เช่น การอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดบันทึก หรือการเขียนการบ้านหรือรายงาน การใช้ห้องสมุด

4. ผู้วิจัยสรุปโดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีนิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย การอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดบันทึก หรือการเขียนการบ้านหรือรายงาน การใช้ห้องสมุด มีผลอย่างไรต่อการเรียน

ขั้นตอนการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย การอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดบันทึก การเขียนการบ้านหรือรายงาน การใช้ห้องสมุด ว่าแต่ละคนมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟัง การถาม และให้สมาชิกคนอื่นให้ข้อมูลย้อนกลับ

2. ผู้วิจัยสรุปและอธิบายถึงความสำคัญ และเทคนิคการการอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดบันทึก การเขียนการบ้านหรือรายงาน การใช้ห้องสมุด ให้สมาชิกกลุ่มฟัง

3. ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มถึงนิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย การอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดบันทึก หรือการเขียนการบ้านหรือรายงาน การใช้ห้องสมุด ของสมาชิกแต่ละคนในปัจจุบันว่าอยู่ในระดับที่พอใจหรือไม่ เพราะเหตุใด และอยากจะเปลี่ยนแปลงหรือไม่

4. ผู้วิจัยใช้หลักการของทฤษฎีเผชิญความจริง (Reality Therapy) โดยใช้เทคนิค W D E P โดยผู้วิจัยแจกใบงานที่ 4.1 ให้สมาชิกกลุ่มเขียนลงในใบงาน

W = wants ต้องการที่เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงานในเรื่องใด

D = Direct and Doing จะมีแนวทางในการพัฒนาตนเองอย่างไรและจะทำอย่างไร

E = Evaluation เมื่อทำเช่นนี้แล้วจะประเมินตนเองอย่างไร

P = Planning and Action และจะวางแผนที่จะพัฒนาตนเองอย่างไร

5. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าถึงสิ่งที่ต้องการเปลี่ยนแปลงเขียนลงในใบงานให้กลุ่มฟัง

6. ผู้วิจัยให้กำลังใจเพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

7. ผู้วิจัยแจกตารางบันทึกประจำวัน ให้สมาชิกได้จดบันทึกสิ่งที่ตนเองได้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ เป็นเวลา 1 สัปดาห์

ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้ากลุ่มครั้งที่ 4 เกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับจากกลุ่ม สิ่งที่ได้ให้แก่งาน และสิ่งที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย และนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ในการเข้ากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษา
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการตอบคำถามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการให้คำปรึกษา
4. ดูจากตารางบันทึกกิจกรรม

ใบงานที่ 4.1

การวางแผนพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน

สิ่งที่ต้องการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	วิธีการประเมินตนเอง	การวางแผนเพื่อพัฒนาตนเอง

ใบงานที่ 4.2

ตารางบันทึกกิจกรรมการพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน

วัน/เดือน/ปี เวลา	แผน	ผล		ข้อคิดเห็นของ ผู้ปกครอง
		ทำได้	หมายเหตุ	

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 4

การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

การอ่านจะดำเนินไปได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และองค์ประกอบที่อยู่ภายในร่างกาย การอ่านท่ามกลางบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม จะนำมาซึ่งประสิทธิภาพในการอ่าน ทั้งนี้ควรคำนึงถึง

1. การจัดสถานที่และสิ่งแวดล้อม สถานที่ที่เหมาะสมกับการอ่านควรมีความเงียบสงบ วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่รบกวนสมาธิออกไป มีอุณหภูมิและแสงสว่างที่เหมาะสม มีโต๊ะที่มีความสูงพอเหมาะและเก้าอี้ที่นั่งสบายไม่นุ่มหรือแข็งจนเกินไป

2. การจัดท่าของการอ่าน ตำแหน่งของหนังสือควรอยู่ห่างประมาณ 35-45 เซนติเมตร และหน้าหนังสือจะต้องอยู่ตรงกลางสายตา ควรนั่งให้หลังตรงไม่ควรนอนอ่าน ทั้งนี้เพื่อให้สมองได้รับเลือดไปหล่อเลี้ยงอย่างเต็มที่ก็จะทำให้เกิดการตื่นตัวต่อการรับรู้ จดจำ และอ่านได้นาน

3. การจัดอุปกรณ์ช่วยในการอ่าน การอ่านอาจมีอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น กระดาษสำหรับบันทึกดินสอ ปากกา ดินสอสี เป็นต้น

4. การจัดเวลาที่เหมาะสม สำหรับการทบทวนบทเรียนควรอ่านหนังสือในช่วงที่เหมาะสมคือ ช่วงที่ไม่ตึกมาก คือ ตั้งแต่ 20.00-23.00 น. เนื่องจากร่างกายยังไม่อ่อนล้าเกินไปนัก หรืออ่านในตอนเช้า 5.00-6.30 น. หลังจากที่เราได้พักผ่อนอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ในการอ่านแต่ละครั้งไม่ควรเกิน 50 นาทีและให้เปลี่ยนอิริยาบถสัก 10 นาที ก่อนลงมืออ่านต่อไป

5. การเตรียมตนเอง ได้แก่ การทำจิตใจให้แจ่มใส มีความมุ่งมั่น มีความตั้งใจ และมีสมาธิในการอ่าน นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ มีสุขภาพตาที่ดี ตัดปัญหาการบวมน้ำตาลให้หมด การแบ่งเวลาให้ถูกต้อง และมีระเบียบวินัยในชีวิตโดยใช้เวลาแต่ละวันฝึกอ่านหนังสือ และพยายามฝึกทักษะใหม่ ๆ ในการอ่าน เช่น ทักษะการอ่านเร็วอย่างเข้าใจ เป็นต้น

เทคนิคการอ่านแบบ 3S

คือ Scan – Search- Save

Scan

ได้แก่ การอ่านเนื้อหาอย่างหยาบ ๆ และรวดเร็ว เพื่อจับใจความว่าหนังสือนี้ประกอบด้วยบทใดบ้าง มีบทนำ การเรียงลำดับหัวข้อเป็นเช่นใด มีแผนภูมิ รูปภาพประกอบมากน้อยเพียงใด

Search

- หาบทที่มีเนื้อหาตรงกับความต้องการ
- หาคำตอบ เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้
- ทำเครื่องหมาย (ใช้ดินสอ เขียนเบาๆ)
- ศึกษาเนื้อหาในแต่ละย่อหน้าที่ตรงกับจุดประสงค์

Save

- เก็บข้อมูล เนื้อหาของโครงสร้างของแต่ละบท
- จดเนื้อหาที่สำคัญ

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 4

การจดโน้ตย่อ

มิ่งขวัญธรรม คำชื่นเมือง(2537:16-17) ได้แบ่งการจดโน้ตย่อ ออกเป็น 3 ประเภท การจดโน้ตย่อจากตำราเรียน การจดโน้ตย่อจากในชั้นเรียน การโน้ตย่อจากหนังสือในห้องสมุด ซึ่งจะมีวิธีการต่างกันไป

การจดโน้ตย่อจากตำราเรียน ควรจดโน้ตเอาเฉพาะประเด็นสำคัญ ใจความหลักและข้อมูลใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยทราบมาก่อน จากนั้นให้ตั้งคำถามจากสิ่งที่อ่าน แล้วหาคำตอบ หากคำถามใดไม่สามารถหาคำตอบได้จริง ๆ ให้เก็บไว้รอถามอาจารย์ในชั้นเรียน

การจดโน้ตย่อในชั้นเรียน ควรเตรียมตัวโดยการอ่านบททวน อ่านล่วงหน้ามาก่อนเข้าชั้นเรียน จะช่วยให้เข้าใจบทเรียน และจดโน้ตย่อได้ดีในชั้นเรียน ควรจดหัวข้อสำคัญไว้ เนื้อหาต่าง ๆ ให้จดโน้ตเป็นประโยคสั้น ๆ อาจใช้เครื่องหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อความรวดเร็ว นอกจากนี้ควรจดโน้ตตามลำดับที่อาจารย์สอน หลังจากเลิกชั้นเรียนทันทีที่มีเวลาให้นำโน้ตย่อที่นั่นมาทบทวน ซึ่งควรจะโน้ตความคิดเห็น ความคิดใหม่ ๆ ของเราเองลงไปด้วย

การจดโน้ตย่อจากหนังสือในห้องสมุด การจดโน้ตย่อแบบนี้ต่างออกไปจาก 2 แบบด้านบน เพราะหนังสือในห้องสมุดเมื่อยืมมาแล้วต้องนำไปคืน หรือบางเล่มก็ไม่สามารถยืมออกจากห้องสมุดได้ การจดโน้ตย่อชนิดนี้ จึงต้องทำอย่างมีระบบมากขึ้น

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 4

การเขียนรายงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการเขียนรายงาน 5 ประการ (มังขวัณธรรม คำขึ้นเมือง.2537:71-73)

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง อาจารย์กำหนดขอบเขตของรายงาน รูปแบบการพิมพ์ จำนวนหน้า หรือต้องการให้ส่งหัวข้อ โครงร่างคร่าว ๆ ก่อนเขียนรายงานคุณควรปฏิบัติตามคำสั่งของท่าน
2. ตรงต่อเวลา ส่งงานให้ตรงเวลาทุกครั้ง มิฉะนั้นอาจถูกหักคะแนน หากส่งไม่ตรงกำหนด
3. สะอาด เรียบร้อย งานต้องสะอาดเรียบร้อย หากพิมพ์ควรพิมพ์ด้วยกระดาษสีขาว ใช้ตัวอักษรขนาดพอเหมาะ และอ่านง่าย
4. ตรวจทาน ตรวจตราคำผิด แก้ไขให้ถูกต้องก่อนส่งเสมอ
5. ถ่ายสำเนา ถ่ายเอกสารไว้ 1 ชุด กันข้อผิดพลาด สูญหาย

ขั้นตอนการเขียนรายงาน

ลำดับขั้นตอนการเขียนรายงานนี้ใช้ได้กับรายงานทุกชนิด

1. กำหนดหัวข้อ
2. ค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นจากห้องสมุด
3. วางโครงร่างคร่าว ๆ
4. ค้นคว้ารายละเอียดจากห้องสมุด
5. วางโครงร่างโดยละเอียด
6. เขียนงานครั้งที่ 1
7. ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม
8. เขียนงานครั้งที่ 2
9. ตรวจสอบคำผิด และอ่านทบทวน
10. ให้ผู้อื่นลองอ่าน
11. พิมพ์รายงานฉบับสมบูรณ์
12. ตรวจสอบครั้งสุดท้าย 13. ส่งรายงาน สุดท้าย

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 4

การใช้ห้องสมุด

จะใช้ห้องสมุดเพื่ออะไรได้บ้าง

เพราะห้องสมุดเป็นสถานที่รวบรวมข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ดังนั้นประโยชน์ที่เราจะได้จากห้องสมุดก็คือ (ยูดา รักไทยและปานจิตต์ โภญจนาวรรณ.2550:42-43)

- 🍎 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ในทุกแขนงวิชา ทั้งที่เปิดสอนในสถานศึกษาและความรู้รอบตัวเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต
- 🍎 ค้นหาหาข้อมูลในการทำงานที่ผู้สอนมอบหมาย/ทำวิจัย
- 🍎 ใช้วัสดุในห้องสมุดทั้งหลายแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเราทั้งปัญหาทางด้านการเรียนและปัญหาส่วนตัว
- 🍎 ทำให้ตัวเองเป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ของโลก มีความรู้กว้างไกลด้วยข่าวสารและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ห้องสมุดจัดไว้บริการ
- 🍎 ทำให้เราเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เนื่องจากห้องสมุดมักให้บริการต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกง่ายดาย
- 🍎 ความเพลิดเพลินจากการอ่านบันเทิงคดีต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย หรือนิยายสาร ถือเป็น การพักผ่อนไปในตัว
- 🍎 ได้เรียนรู้วิธีค้นหาข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยประสบการณ์จากการใช้ห้องสมุดบ่อย ๆ
- 🍎 ประหยัดเงิน ไม่ต้องไปซื้อหนังสือที่ต้องการใช้ เพราะเราสามารถอ่านแล้วจดย่อ ถ่ายสำเนาเป็นบางหน้า หรือยืมกลับออกมาใช้นอกห้องสมุดได้

ข้อควรปฏิบัติในการใช้ห้องสมุด (ไซคซัย ชยธวัช.2546:34-35)

- 🍎 ควรทราบกฎข้อบังคับของห้องสมุดที่จะเข้าไปใช้
- 🍎 ควรทราบหลักการในการค้นหาหนังสือตามหัวเรื่อง หรือหนังสือที่ต้องการจากบัตรรายชื่อหนังสือ หรือบัตรผู้แต่งหนังสือ บัตรหัวเรื่อง
- 🍎 ไม่ใช้ห้องสมุดเป็นที่นอน พักผ่อน
- 🍎 ไม่ใช้ห้องสมุดเป็นที่นัดเพื่อนไปคุยเรื่องไร้สาระ หรือสรวลเสเฮฮา
- 🍎 รักษา มารยาทในการใช้ห้องสมุด ไม่ส่งเสียงดังรบกวนคนอื่น
- 🍎 ไม่ทำลายหรือขโมยหนังสือของห้องสมุด เพื่อเก็บไว้ให้กับคนอื่นได้หาความรู้ต่อไป

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง การพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนานิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน ได้แก่ การทบทวนบทเรียน การเตรียมตัวสอบ และการทำข้อสอบ
2. เพื่อให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการมีนิสัยทางการเรียนด้านวิธีการทำงาน ได้แก่ การทบทวนบทเรียน การเตรียมตัวสอบ และการทำข้อสอบ

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วัสดุอุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 5
2. ใบงานที่ 5.1 แบบประเมินพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบและระหว่างสอบ

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบความคิด (Cognitive Counseling Theory) ได้แก่ เทคนิคการกำหนดข้อดีและข้อเสีย และนอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ เทคนิคการประเมินตนเองโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดของสูกัลยา พรหมเอื้อ (2550: 205-206) เทคนิคการวิเคราะห์ตนเอง (Self analysis) เกี่ยวกับพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ การระดมความคิด การอภิปรายกลุ่ม เทคนิคการสอน โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม และซักถามถึงผลการให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านมา ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาครั้งนี้ให้สมาชิกกลุ่มทราบ
2. ผู้วิจัยเริ่มโดยซักถามสมาชิกซักถามสมาชิกเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบ ดังนี้
  - 2.1 เหลือเวลาอีกนานเท่าไรที่สมาชิกจะต้องสอบ
  - 2.2 สมาชิกมีการเตรียมตัวสำหรับการสอบแล้วหรือไม
  - 2.3 สมาชิกมีวิธีการเตรียมตัวสอบอย่างไรบ้าง
3. ผู้วิจัยสรุปถึงความสำคัญของการทบทวนบทเรียนและเตรียมตัวสอบ เพื่อโยงเข้าสู่การให้คำปรึกษากลุ่ม

ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกทำแบบประเมินพฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนสอบและระหว่างสอบ

2. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมเตรียมตัวสอบและระหว่างสอบ โดยให้สมาชิกวิเคราะห์ตนเองจากแบบประเมินที่ทำว่าพฤติกรรมเตรียมตัวสอบและระหว่างสอบในปัจจุบันตัวเองเป็นอย่างไร อยู่ในระดับที่พอใจหรือไม่ มีปัญหาในการเตรียมตัวสอบและระหว่างสอบอย่างไร และส่งผลอย่างบ้างกับตัวเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการตั้งใจฟัง (Active Listening) การใช้คำถาม และการให้ข้อมูลย้อนกลับกับสมาชิกกลุ่ม (ดีหรือไม่ดีอย่างไร และส่งผลต่อการเรียนอย่างไรบ้าง)

3. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มบอกข้อดี ข้อเสีย เกี่ยวกับการทบทวนบทเรียน การเตรียมตัวสอบ และการทำข้อสอบ ที่ตนเองปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันว่ามีข้อดี ข้อเสียอย่างไร ผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุป

4. ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มสมาชิกเป็น 2 กลุ่มพร้อมทั้งแจกกระดาษกลุ่มละ 1 แผ่น เพื่อให้สมาชิกช่วยกันระดมความคิดเห็น เพื่อหาแนวทางแก้ไข

5. ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายในสิ่งที่ได้จากกลุ่ม จากนั้นผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมถึงสิ่งที่สมาชิกได้ร่วมกันอภิปราย

ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้ากลุ่มครั้งที่ 5 เกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับจากกลุ่ม สิ่งที่ได้ให้แก่กลุ่ม และสิ่งที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย และนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ในการเข้ากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษา
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการตอบคำถามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการให้คำปรึกษา

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 5 การอ่านบททวนบทเรียน

วิธีการอ่านบททวน

การอ่านบททวนไม่ได้มีจุดมุ่งหมายที่เรียนรู้อะไรใหม่ ๆ การอ่านบททวนเป็นการพลิกกลับไปอ่านข้อมูลเนื้อหาวิชาที่คุณได้ศึกษา ทำความเข้าใจและจำได้มาแล้ว

วิทยากร เชียงกุล (2544:129-131) ได้สรุปการอ่านบททวนไว้ดังนี้

1. วางแผนการอ่านบททวน โดยจัดไว้เป็นส่วนหนึ่งของตารางเวลาศึกษาเล่าเรียน
2. อ่านบททวนจากโน้ตของคุณ แก้ไขใหม่ถ้าจำเป็น
3. หลีกเลี่ยงที่จะศึกษาข้อมูลใหม่ ๆ ในช่วงการอ่านบททวน
4. ทำให้การอ่านบททวนของคุณดูคึกคัก ด้วยการทดสอบการเขียน การสนทนา การตั้งคำถาม
5. หลีกเลี่ยงการอ่านบททวนจากโน้ตแบบเงิบ ๆ

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 5 การเตรียมตัวสอบ

หลักการในการเตรียมตัวสอบ (โชคชัย ชยธวัช.2546:40-41)

1. วางแผนในการทบทวนเนื้อหาวิชา ตั้งแต่วันแรกของการเรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่แตกฉาน ไม่ต้องกลัวหรือมัวในการทำข้อสอบ
  2. หมั่นฝึกปรือ ทบทวน เนื้อหาวิชา ให้เข้าใจถ่องแท้ และสร้างให้เกิดความคล่อง ความชำนาญตามแผนงานที่วางไว้มิให้ขาด
  3. ทำความเข้าใจให้ชำนาญจนกลายเป็นความเคยชิน ที่ถูกกล่าวขานว่า เขียน...เขียนเก่ง คิดเร็ว เรียนรู้เร็ว
  4. จัดระบบของตนเองทั้งการเล่น การออกกำลังกาย การเรียน การทำการบ้าน เพื่อความพร้อม ความสมบูรณ์ของภูมิความรู้ สติปัญญา มีความสุขสนุกกับการเรียน
  5. เชื่อมั่นในตนเองว่าไม่มีอะไรที่ทำได้ ขอให้มุ่งมั่นตั้งใจ
- การเตรียมตัวสอบที่ดี เปรียบประดุจการแข่งขันกีฬาที่หากหมั่นฝึกซ้อมมาอย่างดี ย่อมได้เปรียบและมีชัยไปกว่าครึ่ง เหนือกว่าคนที่อ่อนซ้อม

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 5 เทคนิคในการทำข้อสอบ

พร้อมรับสถานการณ์เมื่ออยู่ในห้องสอบ ก่อนลงมือทำข้อสอบ

(โชติกาณต์ เทียงธรรม.2552:64)

1. เริ่มอ่านรายละเอียดตั้งแต่บรรทัดแรกที่มีตัวหนังสือ เริ่มตั้งแต่ชื่อวิชา ชื่อ-นามสกุล เลขที่สอบ เป็นต้น ให้จบหนึ่งรอบเสียก่อน แล้วค่อยกรอกรายละเอียดลงตามลำดับอย่างถูกต้อง
2. อ่านคำถามหรือคำชี้แจงให้เข้าใจ ชัดเจน อย่างน้อย 2 รอบ
3. สำนวข้อสอบว่ามีครบทุกข้อทุกหน้าตามคำชี้แจงหรือไม่
4. จดคำตอบหรือสูตรที่ต้องตอบลงในกระดาษคำตอบทันที เพื่อป้องกันความสับสนในข้ออื่น ๆ
5. เริ่มลงมือทำข้อสอบด้วยความระมัดระวัง ถ้าข้อไหนไม่แน่ใจว่าตอบถูกหรือไม่ให้ทำเครื่องหมายจุดเล็ก ๆ ตรงเลขข้อไว้ก่อนเพื่อกลับมาทบทวน (ข้อสอบปรนัย) อีกครั้ง ก่อนส่งข้อสอบให้อาจารย์
6. ควรเริ่มทำข้อสอบในข้อที่สามารถตอบคำถามได้ก่อนเป็นอันดับต้น ๆ แต่ควรระวังการเขียนตัวเลขของข้อนั้น ๆ ให้ถูกต้องด้วย

แนวปฏิบัติในการทำข้อสอบ (สุกัลยา พรหมเอื้อ.2550:207; อ้างอิงจาก บันเทิง ชลช่วยชีพ.2533)

1. แบ่งเวลาในการทำข้อสอบแต่ละข้อให้เหมาะสมกับคะแนน และจะต้องมีเวลาเหลือสำหรับอ่าน ทบทวนคำตอบทั้งหมด
2. ถ้าข้อสอบเป็นแบบปรนัย (เลือกคำตอบ) ต้องพยายามทำให้เร็ว ถ้ามีข้อคำถามใดสงสัยหรือยังตอบไม่ได้ควรข้ามไปก่อน เมื่อทำข้ออื่นๆ เสร็จแล้วจึงย้อนกลับมาทำใหม่
3. ถ้าข้อสอบแบบอัตนัย (เขียนตอบ) ต้องพยายามอ่านทุกๆ คำถามให้เข้าใจ แล้วจึงค่อยลงมือตอบข้อสอบ ในการตอบข้อสอบแบบอัตนัยนี้ควรร่างหัวข้อๆ ที่จะตอบก่อน เมื่อร่างหัวข้อได้แล้วค่อยขยายความในรายละเอียดต่างๆ
4. การตอบคำถามข้อสอบอัตนัยควรตอบให้ตรงประเด็นและให้ได้ใจความตามที่ผู้ออกข้อสอบต้องการ การเขียนหนังสือควรเขียนให้ผู้ตรวจข้อสอบอ่านได้สะดวก
5. อย่าดูหรือลอกคำตอบของผู้อื่น การดูหรือลอกคำตอบของผู้อื่นเป็นการทุจริตในการสอบซึ่งอาจถูกปรับตกในวิชานั้นๆ ได้ และคำตอบของผู้อื่นอาจไม่ใช่คำตอบที่ถูกต้องก็ได้
6. ก่อนการส่งข้อสอบควรตรวจทานให้เรียบร้อยอีกครั้งหนึ่งก่อน

ใบงานที่ 5.1 เรื่อง พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตรวจสอบพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนสอบและระหว่างสอบของนักเรียน

ว่าปฏิบัติมาแล้วมากน้อยในระดับใด โดยใส่เครื่องหมาย ลงในช่องที่กำหนดให้

ข้อ	พฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนสอบ	ระดับความมาก น้อยในการปฏิบัติ			
		3	2	1	0
1.	ดูหนังสืออย่างสม่ำเสมอตลอดภาคเรียน				
2.	รู้วันสอบ เลขที่นั่งสอบ ห้องสอบ สถานที่สอบ				
3.	จัดตารางทบทวนวิชาที่จะสอบให้เหมาะกับเนื้อหาและวันที่สอบ				
4.	ทำสรุปวิชาให้ย่อที่สุดและดูง่ายที่สุด				
5.	หัดตั้งคำถามและหาคำตอบไว้ล่วงหน้า				
6.	สอบถามอาจารย์ว่าข้อสอบออกแนวไหนและครอบคลุมเนื้อหาอะไร				
7.	วิเคราะห์การสอบครั้งที่ผ่านๆ มาว่าตนมีข้อบกพร่องตรงไหน				
8.	หาข้อสอบเก่าๆ มาหัดทำ				
9.	ชวนเพื่อนๆ มาช่วยกันติว				
10.	เตรียมอุปกรณ์ในการสอบให้พร้อม เช่น ปากกา ยางลบ ดินสอ				
ข้อ	พฤติกรรมการปฏิบัติตนในระหว่างสอบ	ระดับความมาก น้อยในการปฏิบัติ			
1.	พยายามทำให้สบายปลอดภัยไปรุ่งเพื่อคลายเครียด	3	2	1	0
2.	อ่านคำสั่งและคำถามทุกข้อก่อนลงมือทำข้อสอบเสมอ				
3.	แบ่งเวลาในการทำข้อสอบแต่ละข้อให้เหมาะสมกับคะแนน				
4.	การทำข้อสอบอัตรันยควรร่างคำตอบสั้นๆไว้ก่อน แล้วค่อยขยายความ				
5.	การทำข้อสอบอัตรันยควรเขียนหนังสือให้ผู้ตรวจข้อสอบอ่านได้สะดวก				
6.	การทำข้อสอบปรนัยข้อไหนยากควรผ่านไปก่อน				
7.	ไม่ลุกลี้ลุกจนเมื่อเห็นคนอื่นเริ่มทยอยส่งคำตอบ				
8.	ระมัดระวังมิให้ผู้เข้าสอบคนอื่นลอกคำตอบของตน				
9.	ก่อนส่งข้อสอบควรตรวจทานให้เรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง				
10.	ผู้สอบเสร็จก่อนไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการรบกวนผู้ที่ยังสอบอยู่				

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่พบจากประสบการณ์ในการเตรียมตัวสอบและในระหว่างสอบ ดังต่อไปนี้

ก. ปัญหาในการเตรียมตัวสอบ

☐ เวลาในการเตรียมตัวสอบน้อยเกินไป	☐ ไม่มีสมาธิในการดูหนังสือ
☐ อ่านหนังสือไม่ทัน	☐ ไม่สนใจเรียนวิชานั้นๆ เท่าที่ควร
☐ ไม่ชอบอาจารย์ผู้สอนทำให้รู้สึกเบื่อ	☐ เรียนไม่รู้เรื่อง
☐ มีความวิตกกังวลมากเกินไป	☐ อื่น .....

ข. ปัญหาในระหว่างสอบ

☐ รู้สึกเครียดในการทำข้อสอบ	☐ บรรยากาศในห้องสอบไม่ดี
☐ ผู้ควบคุมการสอบเข้มงวดมาก	☐ อ่านคำชี้แจงไม่ละเอียดรอบคอบ
☐ อ่านข้อสอบไม่เข้าใจ	☐ ข้อสอบมากเกินไปทำไม่ทัน
☐ มาเข้าสอบสาย	☐ อุปกรณ์การสอบไม่พร้อม
☐ มัวพะวงถึงวิชาที่จะสอบต่อไป	☐ มีวิชาหนักๆ ในวันเดียวกัน
☐ ป่วยหรือไม่สบาย	☐ ง่วงนอนมากจนตาลาย
☐ อื่น	

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

ครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง การพัฒนาเจตคติทางการเรียนด้านการยอมรับในตัวเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกเปิดเผยตนเอง แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและประสบการณ์ด้านการยอมรับในตัวเอง ได้แก่ ด้านการสอน วิธีการประเมินผล ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การควบคุมดูแลนักเรียน การให้สิทธิเสรีภาพ

2. เพื่อให้สมาชิกเกิดความคิด ความรู้สึกที่เหมาะสมต่อเจตคติด้านการยอมรับในตัวเอง ได้แก่ ด้านการสอน วิธีการประเมินผล ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การควบคุมดูแลนักเรียน การให้สิทธิเสรีภาพ

เวลาที่ใช้ 60 นาที

สื่อ/อุปกรณ์ เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 6

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ผู้วิจัยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling Theory) ได้แก่ เทคนิคการยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Thompson.2003:257) และนอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิคทางจิตวิทยา ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยเริ่มต้นโดยการกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่มซักถามเรื่องทั่วไป พร้อมทั้งทบทวนถึงการให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านๆ มา และผู้วิจัยบอกให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาค้างนี้

2. ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับประเด็นดังนี้ “ใครเคยหนีเรียน ไม่ตั้งใจฟังในขณะที่ครูสอน หรือรู้สึกเบื่อหน่ายวิชาเรียนบ้าง” และสมาชิกคิดว่าสาเหตุพฤติกรรมนี้มาจากอะไร

3. ผู้วิจัยสรุปถึงประเด็นปัญหาที่พบเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่การให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้

ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยอธิบายถึงความหมายของ “เจตคติทางการเรียน” ให้สมาชิกกลุ่มฟัง

2. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสำรวจตนเอง และแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยพูดถึงเจตคติของตนเองที่มีต่อครูผู้สอน ได้แก่ ด้านการสอน วิธีการประเมินผล ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การควบคุมดูแลนักเรียน การให้สิทธิเสรีภาพ โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ การสะท้อนความรู้สึก การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเผชิญหน้า

3. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่สมาชิกกลุ่มได้ร่วมแสดงความคิดเห็น
4. ผู้วิจัยให้สมาชิกร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดกับตนเองซึ่งมีผลมาจากเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อครูผู้สอน จากนั้นผู้วิจัยสรุปสิ่งที่สมาชิกได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น
5. ผู้วิจัยให้สมาชิกร่วมกันแสดงความคิดเห็นเสนอแนวทางเพื่อพัฒนาเจตคติด้านการยอมรับครูผู้สอน และการปฏิบัติตนหรือการแสดงออกที่เหมาะสมต่อครู จากนั้นผู้วิจัยสรุปสิ่งที่สมาชิกได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้ากลุ่มครั้งที่ 6 เกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับจากกลุ่ม สิ่งที่ได้ให้แก่งroup และสิ่งที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย และนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ในการเข้ากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษา
2. สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการตอบคำถามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการให้คำปรึกษา

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 6

ความหมายของ “เจตคติทางการเรียน”

เจตคติทางการเรียน (ศิริรัตน์ ภูสกุลเจริญศักดิ์.2531:31-32) หมายถึง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้ในเรื่องการเรียนอันเกี่ยวข้องกับตัวครู การศึกษา และเพื่อน และการแสดงออกในรูปพฤติกรรมสองลักษณะ คือ

1. เจตคติที่ดีต่อการเรียน หรือเจตคติทางบวก (Positive Attitude) นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะพึงพอใจในการเรียน สนใจการเรียน มีความรู้สึกว่าเป็นบุคคลที่น่าเคารพ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี เห็นคุณค่าของการศึกษาและเห็นคุณค่าเพื่อนให้ความช่วยเหลือในเรื่องการเรียน
2. เจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน หรือเจตคติทางลบ (Negative Attitude) นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะความไม่พอใจ ไม่ชอบการเรียน ไม่ชอบครู ไม่ชอบเพื่อน ทำให้เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย ขาดเรียนบ่อย ๆ

สรุปได้ว่า เจตคติทางการเรียน คือ ความคิดเห็น ความรู้สึก ความโน้มเอียงทางด้านจิตใจที่มีต่อการเรียน ซึ่งได้รับจากประสบการณ์และพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1.เจตคติที่ดีต่อการเรียน เป็นการแสดงออกในลักษณะที่พึงพอใจ ชอบหรือเห็นด้วยต่อการเรียน 2. เจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน เป็นการแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจต่อการเรียน ไม่ชอบวิชาเรียน ไม่สนใจเรียน เบื่อหน่ายวิธีสอนของครู

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

ครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง การพัฒนาเจตคติทางการเรียนด้านการยอมรับในตัวเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกเปิดเผยตนเอง แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและประสบการณ์ด้านการยอมรับในตัวเอง ได้แก่ การลงโทษนักเรียนที่กระทำผิด การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การวางตนกับนักเรียน การให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือ

2. เพื่อให้สมาชิกเกิดความคิด ความรู้สึกที่เหมาะสมต่อเจตคติด้านการยอมรับในตัวเอง ได้แก่ การลงโทษนักเรียนที่กระทำผิด การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การวางตนกับนักเรียน การให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือ

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิคและทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person-Centered Counseling Theory) ได้แก่ การฟังอย่างใส่ใจ และการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข (Thomson.2003:257) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิคทางจิตวิทยา ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่มและซักถามเรื่องทั่วไป และทบทวนถึงการให้คำปรึกษาในครั้งที่ผ่านมา

2. ผู้วิจัยบอกให้สมาชิกกลุ่มทราบถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษารุ่นนี้

ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มสำรวจตนเอง และแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยพูดถึงเจตคติของตนเองที่มีต่อครูผู้สอน ได้แก่ การลงโทษนักเรียนที่กระทำผิด การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การวางตนกับนักเรียน การให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือ โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ การสะท้อนความรู้สึก การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเผชิญหน้า

2. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่สมาชิกกลุ่มได้ร่วมแสดงความคิดเห็น

3. ผู้วิจัยให้สมาชิกร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดกับตนเองซึ่งมีผลมาจากเจตคติที่ไม่ดีต่อครูผู้สอน จากนั้นผู้วิจัยสรุปสิ่งที่สมาชิกได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น

4. ผู้วิจัยให้สมาชิกร่วมกันแสดงความคิดเห็นเสนอแนวทางเพื่อพัฒนาเจตคติด้านการยอมรับครูผู้สอน ได้แก่ การลงโทษนักเรียนที่กระทำผิด การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การวางตนกับ

นักเรียน การให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือ และการแสดงออกที่เหมาะสมของตนเองต่อครูผู้สอน
จากนั้นผู้วิจัยสรุปสิ่งที่สมาชิกได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นปฏิบัติการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้ากลุ่มครั้งที่ 7 เกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับจากกลุ่ม สิ่งที่ได้ให้แก่กลุ่ม และสิ่งที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย และนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ในการเข้ากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษา
2. สังเกตจากความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการตอบคำถามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการให้คำปรึกษา

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

ครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง การพัฒนาเจตคติทางการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาเจตคติทางการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา ได้แก่ ความปรารถนาของนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา เป้าหมายสุดท้ายของการศึกษาของนักเรียน

2. เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจถึงความคิด ความรู้สึก ที่มีต่อการยอมรับคุณค่าของการศึกษา ได้แก่ ความปรารถนาของนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา เป้าหมายสุดท้ายของการศึกษาของนักเรียน

เวลาที่ใช้ 60 นาที

สื่อ/อุปกรณ์

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภาวะนิยม (Existential Group Counseling Theory) ได้แก่ เทคนิคการกำหนดเป้าหมาย และใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค และนอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้เทคนิคทางจิตวิทยา ได้แก่ การระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม และทบทวนการให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านมา ผู้วิจัยบอกให้สมาชิกกลุ่มทราบถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาครั้งที่ 8

ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยสำรวจความคิดเห็น ความรู้สึก โดยให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีต่อความปรารถนาของตนที่มีต่อการศึกษา คุณลักษณะหรือสภาพทางการศึกษา เป้าหมายสุดท้ายของการศึกษาของตนเอง และหาสาเหตุว่าเพราะอะไรถึงมีความคิดหรือความรู้สึกเช่นนั้น โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็น โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟัง การเงียบ และการสะท้อนความรู้สึก

2. ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มแต่ละคนว่า “สมาชิกได้วางเป้าหมายทางการเรียนของตนเองไว้อย่างไรบ้าง” ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการฟัง

3. ผู้วิจัยสรุปในสิ่งที่สมาชิกกลุ่มได้เล่ามา และให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษา และการกำหนดเป้าหมายทางการเรียน

4. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มกำหนดเป้าหมายทางการเรียนทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ลงใน
ใบงานที่ 8.2

5. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าสิ่งที่เขียนลงในใบงานที่ 8.2 ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง ผู้วิจัยใช้
เทคนิคการให้กำลังใจ

ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้ากลุ่มครั้งที่ 8 เกี่ยวกับสิ่งที่
ได้รับจากกลุ่ม สิ่งที่ได้ให้แก่กลุ่ม และสิ่งที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย และนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ใน
การเข้ากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษา
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการตอบคำถามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการให้คำปรึกษา

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 9

การกำหนดเป้าหมายในการเรียน

การปฏิบัติภารกิจใด ๆ ให้ประสบความสำเร็จส่วนหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับว่าผู้ปฏิบัติภารกิจนั้นมีเป้าหมายแล้วหรือยัง แต่ที่สำคัญมากกว่านั้น คือ เป้าหมายนั้นมีความชัดเจนหรือไม่

ทุกคนย่อมมีเป้าหมายใน การศึกษาค้นคว้าสิ่งใดก็ตามคือ เพื่อให้ได้รับความรู้ การสำเร็จการศึกษา การมีงานทำ ความก้าวหน้าในอาชีพ และ อื่น ๆ แต่เป้าหมายดังกล่าวนี้เป็น **เป้าหมายระยะยาว** หรือ จุดหมายปลายทางที่บุคคลประสงค์จะให้เกิดขึ้นในอนาคตที่ยังห่างไกลจากความเป็นจริง โดยไม่ได้บอกหรือระบุว่าต้องทำอะไรเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายนั้น เช่นเดียวกับการเดินทางจากสถานที่แห่งหนึ่ง ไปยังสถานที่อีกแห่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะมีเส้นทางให้เลือกได้หลายเส้นทางหรือมีวิธีการเดินทางอีกหลายวิธีการ ที่ผู้เดินทางสามารถจะเลือกได้

ดังนั้น นักเรียนที่ต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน จึงควรเรียนรู้ที่จะแบ่งเป้าหมายระยะยาวออกเป็นเป้าหมายย่อย ๆ หรือ **เป้าหมายระยะสั้น** ที่มีความต่อเนื่องของช่วงเวลา จนถึงเป้าหมายระยะยาว มีความชัดเจนและสามารถบรรลุเป้าหมายแต่ละช่วงได้อย่างไม่ยากนัก โดยอาจกำหนดให้ชัดเจนดังนี้

1. **แบ่งเป้าหมายออกเป็นหน่วยย่อย ๆ ของเวลา หรือกิจกรรม** เช่น กำหนดเป้าหมายของความสำเร็จในทุก 2 สัปดาห์ หรือ แบ่งเป้าหมายของการศึกษาเนื้อหาเอกสารการสอนออกเป็นตอน ๆ โดยแต่ละเป้าหมายระยะสั้นจะต้องทำให้บรรลุตามลำดับกันอย่างต่อเนื่องจนบรรลุเป้าหมายระยะยาว การบรรลุเป้าหมายสั้น ๆ ในแต่ละครั้งจะเป็นรางวัลภายในตนเอง หรือความภาคภูมิใจส่วนตัวที่ช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนของตนเอง

2. **กำหนดเป้าหมายให้เป็นเป้าหมายที่มีความเฉพาะเจาะจง ชัดเจน** ควรเป็นพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในอนาคตได้ เช่น การอ่านเอกสารการสอน การทำแบบฝึกปฏิบัติ เป็นหรือผลลัพธ์ของพฤติกรรม เช่น คะแนนแบบประเมินผลตนเองหลังเรียน เป็นต้น

3. **ระบุเงื่อนไขแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายเชิงพฤติกรรม** ที่สามารถวัดได้ หรือ ประเมินผลได้ด้วยตนเอง เช่น อ่านเอกสารการสอนชุดวิชาสังคม หรือ ทำคะแนนแบบประเมินผลตนเองหลังเรียนชุดวิชาภาษาอังกฤษ ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 เป็นต้น

4. **บันทึกเป้าหมายย่อย ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในสมุดบันทึกหรือกระดาษการ์ด** เพื่อชี้แนะและกระตุ้นเตือนตนเองถึงเป้าหมายที่ต้องกระทำ ขณะตั้งเป้าหมาย ขอให้นักเรียนพิจารณาว่า เป้าหมายของการเรียน ที่ตั้งขึ้นมานั้นควรมีความเป็นไปได้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ยากไม่ง่ายจนเกินไป สมเหตุสมผล สอดคล้องกับความสามารถของตนเองมีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงได้ และ มีความท้าทายให้อยากทำ

เมื่อมีเป้าหมายในการเรียนที่ชัดเจนแล้ว ขอให้นักเรียนนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อการศึกษาด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ใบงานที่ 8.1

การกำหนดเป้าหมายทางการเรียน

ลำดับ	สิ่งที่ต้องปฏิบัติ	การประเมินตนเอง		
		ทำได้	ทำไม่ได้	หมายเหตุ

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

ครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง การพัฒนาเจตคติทางการเรียนด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาเจตคติด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา ได้แก่ ความต้องการด้านการศึกษาต่อ ความต้องการในการประกอบอาชีพที่ตนปรารถนาเมื่อจบการศึกษาแล้ว

2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา ได้แก่ ความต้องการด้านการศึกษาต่อ ความต้องการในการประกอบอาชีพที่ตนปรารถนาเมื่อจบการศึกษาแล้ว

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วัสดุอุปกรณ์ 1. เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 9

2. ใบงานที่ 9.1 เรื่อง ผันให้ไกลไปให้ถึง

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบภาวะนิยม (Existential Group Counseling Theory) ได้แก่ เทคนิคการกำหนดเป้าหมาย โดยใช้กิจกรรม เรื่อง “ผันให้ไกลไปให้ถึง” ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ (2546:26-28) เทคนิคการวิเคราะห์ตนเอง (Self analysis) การอภิปรายกลุ่ม และใช้เทคนิคการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นเริ่มต้นการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม ผู้วิจัยติดตามผลการให้คำปรึกษาครั้งที่ผ่านมา และซักถามผลหลังจากที่ได้ไปปฏิบัติ ผู้วิจัยบอกให้สมาชิกกลุ่มทราบถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษารุ่นนี้

2. ผู้วิจัยทบทวนการให้คำปรึกษารุ่นที่แล้วมาโดยเน้นที่ประเด็นของความสำคัญของการศึกษา เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ประเด็นที่จะให้คำปรึกษารุ่นนี้

3. ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มเพื่อวิเคราะห์ตนเอง โดยเสนอประเด็นว่า “เราได้วางแผนอนาคตของตนเองในเรื่องการศึกษาต่อและอาชีพในอนาคตแล้วหรือยัง แต่ละคนมีแผนอย่างกันบ้าง” จากนั้นผู้วิจัยสรุปสิ่งที่สมาชิกเล่า เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ประเด็นการให้คำปรึกษารุ่นนี้

ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มโดยเสนอประเด็นว่า “หลังจากจบชั้นมัธยมต้นแล้ว อยากเรียนต่อในสาขาใดหรือสถาบันไหน” เพื่อให้สมาชิกตระหนักถึงความต้องการของตนเองในด้าน

การศึกษา ผู้วิจัยแจกกระดาษให้สมาชิกกลุ่มคนละ 1 แผ่น ให้เขียนแนวทางหรือขั้นตอนในการปฏิบัติตน เพื่อเป็นบันไดสู่สิ่งที่ตั้งไว้ จากนั้นผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละคนเล่าสิ่งที่เขียนลงในใบงานให้สมาชิกกลุ่มฟัง

3. ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่ได้จากสมาชิกกลุ่มเล่า และเชื่อมโยงเข้าสู่ประเด็นของการประกอบอาชีพที่ปรารถนาเมื่อจบการศึกษาแล้ว โดยผู้วิจัยถามสมาชิกกลุ่มถึงอาชีพ โดยเสนอประเด็นว่า “สมาชิกรู้จักอาชีพอะไรกันบ้าง แล้วอนาคตสมาชิกแต่ละคนอยากจะประกอบอาชีพอะไร” ผู้วิจัยตั้งใจฟังและสรุปถึงอาชีพที่สมาชิกได้พูดมา

4. ผู้วิจัยแจกใบงานที่ 9.2 เรื่อง ฝันให้ไกลไปให้ถึง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายเกี่ยวกับอาชีพของตนเองและวางแผนเพื่อปฏิบัติตนนำไปสู่อาชีพที่ใฝ่ฝัน

5. ผู้วิจัยให้สมาชิกเล่าสิ่งที่เขียนลงในใบงานให้สมาชิกในกลุ่มฟัง และให้สมาชิกให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้ากลุ่มครั้งที่ 9 เกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับจากกลุ่ม สิ่งที่ได้ให้แก่กลุ่ม และสิ่งที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มซักถามข้อสงสัย และนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ในการเข้ากลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษา
2. สังเกตจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตจากการตอบคำถามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการให้คำปรึกษา

ใบงานที่ 9.1
เรื่อง ฝันให้ไกล ไปให้ถึง

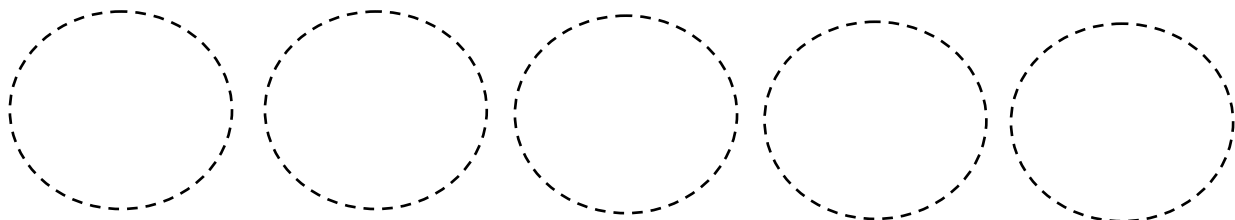

หนทางสู่อาชีพที่ใฝ่ฝัน

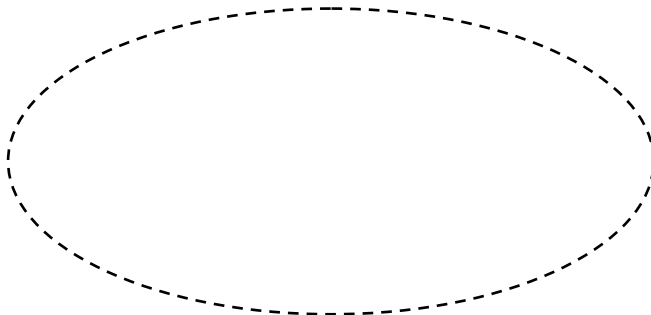
อาชีพในฝันของฉัน

ฉันเลือกอาชีพนี้เพราะ ?

ความสำเร็จในอาชีพที่ฉันจะได้รับ

หนทางสู่อาชีพที่ฉันใฝ่ฝัน

แนวทางการพัฒนาความรู้

เจตคติต่ออาชีพ

แนวทางการฝึกฝน

--	--	--

เอกสารประกอบการให้คำปรึกษาครั้งที่ 9 ใบความรู้ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

คนเรามีความชอบหลากหลาย มีอาชีพที่อยากเป็น ตามความรู้ ความสามารถและความ
เป็นไปได้ เช่น ครู ตำรวจ ทหาร เกษตรกร พยาบาล หมอ วิศวกร รับจ้าง ฯลฯ ซึ่งต่างก็มีเหตุผล
ของตน แต่ไม่ว่าจะเป็นเหตุผลใดก็ตาม ทุกอย่างมุ่งสู่ความสำเร็จ (ความสำเร็จ เช่น ความสุข ความ
ภูมิใจ รายได้ดี มีศักดิ์ศรี)

หนทางสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ

1. ความรู้ ทุกอาชีพต่างก็ต้องการความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันไป การจะ
ประสบความสำเร็จจึงต้องมีความรู้ที่พอเพียงที่จะประกอบอาชีพได้
2. เจตคติ การจะประสบความสำเร็จในอาชีพ สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ความสุขที่เกิดจากการ
ทำงาน ต่อให้มีงานที่รายได้ดี มั่นคง แต่ถ้าไม่สุขกายสบายใจก็ไม่ถือว่าประสบความสำเร็จในงานอย่าง
แท้จริง
3. การฝึก, ปฏิบัติ งานทุกอย่างไม่ใช่เพียงแค่มีความรู้ เข้าใจ หรือชอบ การที่จะไปสู่ความสำเร็จ
จำต้องมีการฝึกฝนบ่อย ๆ จึงจะเกิดความชำนาญ

สังเกตว่าหนทางสู่ความสำเร็จจำเป็นต้องมี 3 องค์ประกอบควบกันไป ทั้งความรู้ เจตคติ การ
ฝึกปฏิบัติ ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจไม่ถือว่าเป็นการสำเร็จในอาชีพได้ โดยปัจจัยที่มีความสำคัญ
ลำดับแรกคือ เจตคติ ความรัก ความมุ่งมั่น ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรับผิดชอบที่ต้องการได้
สมปรารถนา

รายละเอียดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

ครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง ยุติการให้คำปรึกษาและปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสรุปภาพรวมการให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน
2. เพื่อยุติการให้คำปรึกษา

เวลาที่ใช้ 60 นาที

วิธีดำเนินการ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม เทคนิคที่ใช้ ได้แก่ เทคนิคการเสริมแรง (Reinforcement) เพื่อให้สมาชิกมีความมั่นใจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเองเมื่ออยู่นอกกลุ่ม

ขั้นเริ่มต้น

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายและซักถามถึงประสบการณ์ในการเข้ากลุ่มครั้งที่ผ่านมา
2. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเล่าถึงนิสัยและเจตคติทางการเรียนที่สมาชิกกลุ่มนำไปใช้ใน

ชีวิตประจำวัน

3. ผู้วิจัยให้กำลังใจสมาชิกกลุ่มเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความมั่นใจในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของตนเอง

4. ผู้วิจัยบอกเป้าหมายการให้คำปรึกษาครั้งที่ 10 แก่สมาชิกกลุ่ม เพื่อนิสัยและเจตคติทางการเรียน และยุติกลุ่ม

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยทบทวนการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนในด้านต่าง ๆ คือ

1.1 ด้านการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา ประกอบด้วย การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จโดยไม่ผัดวันประกันพรุ่ง การตัดสินใจในที่แน่นอนในการทำงาน ความรับผิดชอบในตนเอง การรู้จักคาดการณ์ล่วงหน้า การจัดระบบการเรียนและการทำงาน การวางแผนการเรียนล่วงหน้า

1.2 ด้านวิธีการทำงาน ประกอบด้วย การอ่านหนังสือ การท่องจำบทเรียน การจดบันทึก การทบทวนบทเรียน การเขียนการบ้านหรือรายงาน การใช้หนังสือในห้องสมุด การเตรียมตัวสอบ การทำข้อสอบ

1.3 ด้านการยอมรับในตัวเอง ประกอบด้วย ด้านการสอน วิธีการประเมินผล ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การควบคุมดูแลนักเรียน การให้สิทธิเสรีภาพ การลงโทษนักเรียนที่กระทำผิด การแต่งกาย กิริยาท่าทาง การวางตนกับนักเรียน การมอบคำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือ

1.4 ด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา ประกอบด้วย ความปรารถนาของนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา คุณลักษณะหรือสภาพทางการศึกษา เป้าหมายสุดท้ายของการศึกษาของนักเรียนเอง ความต้องการด้านการศึกษาต่อความต้องการในการประกอบอาชีพที่ตนปรารถนา

3. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงนิสัยและเจตคติทางการเรียนของตนเองว่ามีครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา ด้านวิธีการทำงาน ด้านการยอมรับในตัวเอง ด้านการยอมรับคุณค่าของการศึกษา

4. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงนิสัยและเจตคติทางการเรียนของตนเอง สิ่งที่จะต้องเพิ่มเติมและสิ่งที่จะนำไปพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นต่อไปเมื่อกลุ่มได้สิ้นสุดลง

5. ผู้วิจัยให้กำลังใจกับสมาชิกกลุ่มเพื่อเป็นแรงผลักดันให้สมาชิกกลุ่มมีความมั่นใจในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียนของตนเอง

6. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนในความร่วมมือ และกล่าวปิดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม

ขั้นยุติ

1. ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มได้กล่าวสะท้อนถึงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเองทั้งที่มีต่อตนเอง ต่อเพื่อน ต่อผู้วิจัยและต่อกระบวนการให้คำปรึกษากลุ่ม

2. ผู้วิจัยส่งเสริมให้กำลังใจแก่สมาชิกกลุ่ม ในการนำวิธีการไปใช้ในการแก้ไขปัญหาอื่นๆของตน กล่าวชื่นชมสมาชิกกลุ่มที่มีความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาด้วยดีตลอดมา จนทำให้สมาชิกกลุ่มสำเร็จตามเป้าหมายในการพัฒนานิสัยและเจตคติทางการเรียน

3. ให้สมาชิกกลุ่มทำแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียนหลังการทดลอง

การประเมินผล

1. จากการซักถามการสะท้อนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มที่มีต่อตนเอง ต่อสมาชิกกลุ่ม ต่อผู้วิจัยในการให้คำปรึกษากลุ่ม

2. ผลการทำแบบสอบถามนิสัยและเจตคติทางการเรียน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวสุนทรพร ธรรมบำรุง
วันเดือนปีเกิด	14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดระนอง
สถานที่ปัจจุบัน	123 หมู่ 3 ตำบลด่านสวี อำเภอสวี จังหวัดชุมพร 86130
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	มัธยมศึกษาปีที่ 6
พ.ศ. 2549	จากโรงเรียนสวีวิทยา จังหวัดชุมพร
พ.ศ. 2553	ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) จิตวิทยาการแนะแนว จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ